

LU-KYÜÔ DJÜN FOH-ING SHÜ. 路加传福音

音书

Lk. I.

KYI-JÜN yiu hao-kyi-go nying dong-siu iao pô ah-lah *cong meng du* toh-jih siang-sing-go keh-sing z-ken gyin-tang-gyin sia-lôh læ shü-li;² z tsiao djün-dao-go cü-kwu dzong ky'i-deo ts'ing-ngæn k'en-kyin-ko djün-lôh-læ peh ah-lah;³ ngô, dzong-deo-ngeng-tsih long-tsong ts-si dzô-ko, yia siang a-ts'-jü sia-c'ih-læ peh ng, Di-o-fi-lo da-jing;⁴ s-teh ng hao hyiao-teh ng 'ôh-ko-go dao-li z jih-we-go.

既然有好几个人动手要把阿拉众门徒笃实相信个箇星事干件打件写落来书里，² 是照传道个主顾从起头亲眼看见过传落来拨阿拉。³ 我，从头硬节拢总仔细查过，也想挨次序写出来拨尔，提阿非罗大人，⁴ 使得尔好晓得尔学过个道理是实惠个。

⁵ [1]HYI-LIH tso Yiu-t'a koh wông z-'eo, Üô-pi-üô keh-pæn yiu ih-go tsi-s kyiao-leh Sah-kyüô-li-üô; gyi-go lao-nyüing z Üô-leng-go 'eo-dæ, ming-z kyiao-leh Yi-li-sô-pah.⁶ Keh liang-go dziu Jing-ming k'en-læ z tsing-dzih-go; yiang-yiang tsiao Cü-go lih-fah teng li-tsih tso-

nying, m-kao hao p'i-bing.⁷ Gyi-lah m-teh ng-nô, ing-we Yi-li-sô-pah
ve sang; tsæ-wô keh liang-go nying nyin-kyi lao-de.

⁵ 希律做犹太国王时候^[1]，亚比亚箇班有一个祭司叫勒撒迦利亚，其个老娘是亚伦个后代，名字叫勒以利沙伯。⁶ 簇两个就神明看来是正直个，样样照主个律法等礼节做人，呒告好批评。⁷ 其拉呒得儿囡，因为以利沙伯軀生，再话箇两个人年纪老了。

[1] *Pi da-ka eo “Yiæ-su kyüông-seng keh nyin,” tsao loh nyin.* 比大概讴「耶稣降生箇年」早六年。（原注）

⁸ Sah-kyüô-li-üô, tsiao gyi a-pæn-go ts'-jü, læ Jing-ming min-zin
bæn tsi-s-go z-ken; ⁹ i tsi-s-go kwe-kyü, ts'iu-ts'in ts'iu-djôh gyi tseo-
tsing Cü-go sing-din-li ky'i tin hyiang.¹⁰ Tin hyiang z-'eo, cong pah-
sing nga-deo læ-tih tao-kao.¹¹ Cü-go t'in-s yin-c'ih-læ, lih læ hyiang-
dæn-go jing-siu-pin.¹² Sah-kyüô-li-üô ih k'en-kyin, ling-ling-dong,
p'ô-ky'i-læ-de.

⁸ 撒迦利亚，照其挨班个次序，来神明面前办祭司个事干，⁹ 依祭司个规矩，抽签抽着其走进主个圣殿里去点香。¹⁰ 点香时候，众百姓外头来的祷告。¹¹ 主个天使现出来，立来香坛个顺手边。¹² 撒迦利亚一看见，懔懔动，怕起来了。

¹³ T'in-s teng gyi wô, “Sah-kyüô-li-üô, hao-vong p'ô: ing-we ng-go
tao-kao yi-kying t'ing-meng-de, ng-go lao-nyüing Yi-li-sô-pah we sang

ng-ts gyi, ming-z hao c'ü gyi Iah-'en.¹⁴ Ng-zi we hwun-hyi, we kw'a-weh: we-leh gyi sang-c'ih-læ, hyü-to ny ing yia we hwun-hyi.¹⁵ Dziu Cü k'en-læ gyi hao sön do; lao-tsiu siao-tsiu tu m-nao ky'üoh; dzong t'æ li-hiang, Sing-Ling ziu-leh mun-tsoh-de.

¹³ 天使等其话：「撒迦利亚，好留怕，因为尔个祷告已经听闻了，尔个老娘以利沙伯会生儿子其，名字好取其约翰。¹⁴ 尔自会欢喜，会快活，为了其生出来，许多人也会欢喜。¹⁵ 就主看来其好算大，老酒烧酒都呒得好吃，从胎里向，圣灵受了满足了。

¹⁶ Gyi we s-teh Yi-seh-lih ny ing hyü-to kwe-voh Cü, ziu-z gyi-lah-go Jing-ming.¹⁷ Gyi yiu Yi-li-üô ka-go sing-dzing teng neng-ken, we tseo læ Cü-go zin-deo; s-teh tso ah-tia cü-kwu-go sing we æ-sih ng-nô, feh i-jing-go cü-kwu we 'ôh tsing-dzih ny ing-go sing-siang; hao be-bæn ih-pæn pah-sing peh Cü yüong-go.”

¹⁶ 其会使得以色列人许多归服主，就是其拉个神明。¹⁷ 其有以色列介个性情等能干，会走来主个前头，使得做阿爹主顾个心会爱惜儿囡，弗依顺个主顾会获正直人个心想，好备办一班百姓拨主用个。」

¹⁸ Sah-kyüô-li-üô teng t'in-s wô, “Ngô-zi nyin-kyi do-de, lao-nyüing yia lao-de; keh-go z-ken dza-go hao peh ngô hyiao-teh yiu-go?”

¹⁹ T'in-s we-teh gyi, wô, “Ngô z Kyüô-pah-lih, lih læ Jing-ming min-

zin go: z Gyi ts'a ngô læ teng ng wô, iao t'ong-cü ng keh-go hao-hao sing-sih.²⁰ Z-'eo ih tao, ngô-go shih-wô ziu yiu yiao-nyiæn; næn-kæn ng feh siang-sing ngô-go shih-wô, sô-yi ky'iah-leh tso ô-ts, ih-dzih tao keh-sing z-ken tso-dzing-go nyih-ts feh we kông."

¹⁸ 撒迦利亚等天使话：「我自年纪大了，老娘也老了，箇个事干咋个好拨我晓得有个？」¹⁹ 天使回答其，话：「我是加百列，立来神明面前个。是其差我来等尔话，要通知尔箇个好好信息。²⁰ 时候一到，我个说话就有效验，难间尔弗相信我个说话，所以却勒做哑子，一直到箇星事干做成个日子弗会讲。」

²¹ Pah-sing z-'eo Sah-kyüô-li-üô, hyi-gyi gyi læ sing-din li-hyiang tæn-kôh-kæn. ²² Kyi-jün tseo-c'ih-læ-de, feh we teng gyi-lah kông; gyi-lah ziu hyiao-teh gyi læ sing-din li-hyiang yiu hyin-ling k'en-kyin-ko: gyi tsih we teng gyi-lah tsông siu-shü, kying-z-ka tso-leh ô-ts de.

²¹ 百姓侍候^[1]撒迦利亚，稀奇其来圣殿里向耽搁间。²² 既然走出来了，弗会等其拉讲，其拉就晓得其来圣殿里向有显灵看见过。其只会等其拉装手势，竟是介做勒哑子了。

[1] 侍候：等候

²³ Gyi bæn tsi-s z-ken go nyih-ts yi-kying ling-mun, ziu kyü oh-li ky'i-de. ²⁴ Ko-leh keh-sing nyih-ts, gyi-go lao-nyüing Yi-li-sô-pah yiu sing-yüing, ziu zing-zing to-bi ng-ko yüih, z-ka wô,²⁵ “Cü dæ ngô dza

hao, yin-dzæ we tsiao-kwu *ngô*, ky'i-diao *ngô* læ nying-kô min-zin go wông-k'ong."

²³ 其办祭司事干个日子已经临满，就归屋里去了。²⁴ 过了箇星日子，其个老娘以利沙伯有身孕，就寻寻躲避五个月，是介话：²⁵ 「主待我咋好，现在会照顾我，弃掉我来人家面前个惶恐。」

²⁶ TAO di-loh-ko yüih, t'in-s Kyüô-pah-lih be Jing-ming ts'a tao Kyüô-li-li sang ih-go zing-li kyiao-leh Nô-sah-leh,²⁷ ky'i kyin ih-go do-kwu-nyiang ziu-z hyü peh Da-bih keh-kô-go nying kyiao-leh Iah-seh; do-kwu-nyiang ming-z Mô-li-üô.²⁸ T'in-s tseo-tsing, teng gyi wô, "Teh-djôh eng-we go nyü-nying, kong-hyi! Cü tô-hwô ng: nyü-nying li-hyiang ng ting yiu foh-ky'i."²⁹ Mô-li-üô k'en-kyin, we-leh gyi-go shih-wô sing-li yiah-yiah-dong, ts'eng-ts'eng keh-go mông-mông shih-wô tao-ti dza i-s?

²⁶ 到第六个月，天使加百列被神明差到加利利省一个城里叫勒拿撒勒，²⁷ 去见一个大姑娘就是许拨大辟箇家个人叫勒约瑟，大姑娘名字马利亚。²⁸ 天使走进，等其话：「得着恩惠个女人，恭喜！主朵化尔。女人里向尔顶有福气。」²⁹ 马利亚看见，为了其个说话心里咁咁动，忖忖箇个望望说话到底咋意思？

³⁰ T'in-s teng gyi wô, "Mô-li-üô, hao-vong p'ô: Jing-ming yiu eng-we tao ng de;³¹ ng we ziu-t'æ, sang Ng-ts, ming-z hao c'ü Gyi YIÆ-

SU.³² Gyi tsiang-læ yiu do gyün-ping; hao eo Gyi ting kao Cü-kwu-go Ng-ts: Gyi tsu-tsong Da-bih-go zo-we, Cü Jing-ming we s-peh Gyi.³³ Gyi tso Yüô-kôh keh-dzoh shü-shü-dæ-dæ-go Wông-ti; Gyi-go koh-kô üong-yün feh we mah.”

³⁰ 天使等其话：「马利亚，好留怕。神明有恩惠到尔了，³¹ 尔会受胎，生儿子，名字好取其耶稣。³² 其将来有大权柄，好讴其顶高主顾个儿子。其祖宗大辟个座位，主神明会赐拨其。³³ 其做雅各箇族世世代代个皇帝，其个国家永远弗会末。」

³⁴ Mô-li-üô teng t'in-s wô, “Ngô wa feh-zing nying-teh nen-nyüing, dza-we yiu keh-go z-ken ni?”³⁵ T'in-s we-teh gyi, wô, “Sing-Ling we kông-lôh-læ peh ng, keh ting kao Cü-kwu-go neng-ken we tsô-ing ng-noh: keh-lah sang-c'ih keh-we sing-jün-go Na-hwun, hao ts'ing-hwu Gyi z Jing-ming-go Ng-ts.³⁶ Ping-ts'ia ng-go ts'ing-kyün Yi-li-sô-pah, nyin-kyi lao-de, gyi yia yiu sing-yüing; ih-hyiang wô gyi ve sang, næn-kæn yi-kying yiu loh-ko yüih de.³⁷ Ing-we Jing-ming z m-yiu ih-tyiang feh neng-keo.”

³⁴ 马利亚等天使话：「我还弗曾认得男娘，咋会有箇个事干呢？」³⁵ 天使回答其，话：「圣灵会降落来拨尔，箇顶高主顾个能干会遮荫尔依。箇拉生出箇位圣善个奶花，好称呼其是神明个儿

子。³⁶ 并且尔个亲眷以利沙伯，年纪老了，其也有身孕，一向话其
蛤生，难间已经有六个月了。³⁷ 因为神明是呒有一样弗能够。」

³⁸ Mô-li-üô wô, “Ngô z Cü-go ô-deo; dæn-nyün i-leh ng-go shih-wô ka dæ ngô.” T'in-s ziu bih-k'æ gyi ky'i-de. ³⁹ Keh-go z-'eo, Mô-li-üô kw'a-kw'a dong-sing tao Yiu-t'a sang, sæn li-hyiang ih-go zing-li ky'i; ⁴⁰ tseo-tsing Sah-kyüô-li-üô oh-li, mōng-mōng Yi-li-sô-pah. ⁴¹ Yi-li-sô-pah ih t'ing-meng Mô-li-üô mōng-mōng gyi go sing-hyiang, na-hwun t'æ li-hyiang ziu t'iao-ky'i-læ: Yi-li-sô-pah Sing-Ling ziu-leh mun-tsoh-de, ⁴² ziu hyiang-hyiang wô, “Nyü-nying li-hyiang ng ting yiu foh-ky'i; ng t'æ-li sang-c'ih-læ-go yia yiu foh-ky'i. ⁴³ Ngô dza-we yiu ka hao-c'ü, ngô Cü-go ah-nyiang we tao ngô u-dōng læ? ⁴⁴ Ing-we ng mōng-mōng ngô go sing-hyiang ih tseo-tsing ngô ng-to-li, na-hwun læ ngô t'æ li-hyiang ziu hwun-hwun-hyi-hyi t'iao-ky'i-læ. ⁴⁵ [1] Ng siang-sing Cü-go shih-wô, z yiu foh-ky'i; ing-we Cü teng ng kōng-go pih-ding yiu yiao-nyiæn.”

³⁸ 马利亚话：「我是主个丫头，但愿依勒尔个说话介待我。」
天使就别开其去了。³⁹ 箇个时候，马利亚快快动身到犹太省，山里
向一个城里去，⁴⁰ 走进撒迦利亚屋里，望望以利沙伯。⁴¹ 以利沙伯
一听闻马利亚望望其个声响，奶花胎里向就跳起来。以利沙伯圣灵
受了满足了，⁴² 就响响话：「女人里向尔顶有福气，尔胎里生出来

个也有福气。⁴³ 我咋会有介好处，我主个阿娘会到我乌荡来？⁴⁴ 因为尔望望我个声响一走进我耳朵里，奶花来我胎里向就欢欢喜喜跳起来。⁴⁵ 尔相信主个说话，是有福气，因为主等尔讲个必定有效验。[1]

[1] 'Ôh wô, Ng siang-sing Cü-go shih-wô yiu yiao-nyiæn, tao yiu foh-ky'i. 或话，尔相信主个说话有效验，倒有福气。（原注）

⁴⁶ Mô-li-üô z-ka wô,

⁴⁶ 马利亚是介话，

“Ngô-go sing læ-tih tseng-djong Cü; ⁴⁷ ngô-go ling-weng dzæ-ü ngô Kyiu-cü Jing-ming hwun-hwun-hyi-hyi. ⁴⁸ Cü yi-kying k'en-kwu Gyi ti-vi-go ô-deo: dzong-kying-yi-'eo shü-shü-dæ-dæ we wô ngô yiu foh-ky'i. ⁴⁹ Keh-we yiu neng-ken go Cü-kwu yiu do z-ken tao ngô: Gyi-go ming-deo z sing-jün-go. ⁵⁰ P'ô-gyü Gyi cü-kwu, Cü we æ-lin gyi-lah tao shü-shü-dæ-dæ. ⁵¹ Gyi-go siu-kwang hyin-c'ih do gying-dao læ; sing-li kyiao-ngao cü-kwu, long gyi ts'ih-ting-pah-tao. ⁵² Yiu gyün-ping cü-kwu, dzong gyi zo-we ka t'e gyi lôh; ti-vi cü-kwu, kyü gyi zōng-ky'i. ⁵³ Du-kyi cü-kwu, coh hao tong-si peh gyi ky'üoh-pao; fu-tsoh-go cü-kwu, peh gyi k'ong-siu kyü-ky'i. ⁵⁴ Cü kyi-nyiæn sô ing-hyü Üô-pah-lah-hen teng gyi ts-seng go eng-we tao shü-shü-dæ-dæ,

ziang tōng-ts'ü wô hyiang ah-lah tsu-tsong dao-go; keh-lah vu-dzu
Gyi-go nu-boh Yi-seh-lih nying.”

「我个心来的尊重主，⁴⁷ 我个灵魂在于我救主神明欢欢喜喜。
⁴⁸ 主已经看顾其低微个丫头。从今以后世世代代会话我有福气。⁴⁹
箇位有能干个主顾有大事干到我。其个名头是圣善个。⁵⁰ 怕惧其主
顾，主会哀怜其拉到世世代代。⁵¹ 其个手梗显出大劲道来，心里骄
傲主顾，弄其七丁八倒。⁵² 有权柄主顾，从其座位介推其落，低微
主顾，举其上去。⁵³ 肚饥主顾，给好东西拨其吃饱，富足个主顾，
拨其空手归去。⁵⁴ 主记念所应许亚伯拉罕等其子孙个恩惠到世世代
代，像当初话向阿拉祖宗道个，箇拉扶助其个奴仆以色列人。」

⁵⁶ Mô-li-üô teng Yi-li-sô-pah da-iah deng-leh sæn-ko yüih, 'eo-deo kyü oh-li ky'i-de.

⁵⁶ 马利亚等以利沙伯大约庵了三个月，后头归屋里去了。

⁵⁷ YI-LI-SÔ-PAH tso sang-m nyih-ts tao-de, ziu sang-c'ih ng-ts læ.
⁵⁸ Ling-sô-kô teng ts'ing-kyün t'ing-meng Cü do-nyiang s eng-we peh
gyi, keh-lah dô-kô hwun-hyi-siang.

⁵⁷ 以利沙伯做生姆日子到了，就生出儿子来。⁵⁸ 邻舍家等亲眷
听闻主大样赐恩惠拨其，箇拉大家欢喜相。

⁵⁹ Tao di-pah nyih, gyi-lah læ teng na-hwun 'ang tsiu-keh-li,
tang-tsiang tsiao gyi ah-tia ming-z c'ü gyi Sah-kyüô-li-üô. ⁶⁰ Gyi ah-

nyiang z-ka wô, “Feh-z ka: iao c'ü gyi Iah-'en.”⁶¹ Gyi-lah wô, “Ng-go ts'ing-kyün li-hyiang m-nying kyiao-leh keh-go ming-z.”⁶² Ziu tsông-tsông siu-shü, meng gyi ah-tia, iao c'ü gyi soh-go ming-z.⁶³ *Gyi ah-tia iao ih-kw'e feng-pæn, ziu sia-c'ih-læ, z-ka wô, “Gyi-go ming-z z Iah-'en.”* Gyi-lah long-tsong tu hyi-gyi.

⁵⁹ 到第八日，其拉来等奶花行周割礼，打账照其阿爹名字取其撒迦利亚。⁶⁰ 其阿娘是介话：「弗是介。要取其约翰。」⁶¹ 其拉话：「尔个亲眷里向呒人叫勒箇个名字。」⁶² 就装装手势，问其阿爹，要取其啥个名字。⁶³ 其阿爹要一块粉板，就写出来，是介话：「其个名字是约翰。」 其拉拢总都稀奇。

⁶⁴ Sah-kyüô-li-üô cü-pô teng zih-deo lih-k'eh k'æ-k'æ; ziu kÔng-ky'i-læ, coh-tsæn Jing-ming.⁶⁵ Cong ling-sô-kô tu p'ô-ky'i-læ: ping-ts'ia læ Yiu-t'a sæn li-hyiang kôh-tao-c'ü keh-sing z-ken tu wô-k'æ-ky'i-de. ⁶⁵ Væn-pah z t'ing-meng cü-kwu tu pô keh-sing z-ken kyi-leh sing-li, z-ka wô, “Keh-go na-hwun tsiang-læ we dza-go!” Ping-ts'ia Cü ts'ing-siu tô-hwô gyi.

⁶⁴ 撒迦利亚嘴巴等舌头立刻开开，就讲起来，祝赞神明。⁶⁵ 众邻舍家都怕起来。并且来犹太山里向各到处箇星事干都话开去了。

⁶⁵ 凡百是听闻主顾都把箇星事干记勒心里，是介话：「箇个奶花将来会咋个！」并且主亲手朵化其。

⁶⁷ Gyi ah-tia Sah-kyüô-li-üô Sing-Ling ziu-leh mun-tsoh-de, ziu kông sin-cü shih-wô, z-ka wô,

⁶⁷ 其阿爹撒迦利亚圣灵受了满足了，就讲先知说话，是介话，

⁶⁸ “Kæ coh-tsæn Cü Yi-seh-lih-go Jing-ming; ing-we yi-kying læ k'en-kwu c'ü-joh Zi-go pah-sing, ⁶⁹ læ, Gyi nu-boh Da-bih keh-kô kyü-zöng peh ah-lah ^[1]ih-tsah kyiу-shü-go kôh; ⁷⁰ (tsiao Cü t'ôh keh-sing dzong k'æ-bih yi-læ sing-jün sin-cü-nying sô wô-go;) ⁷¹ hao kyiу ah-lah t'eh-c'ih dziu-dih, teng long-tsong u-su ah-lah cü-kwu-go siu-li.
⁷² Keh z Cü s eng-we peh ah-lah tsu-tsong, kyi-nyiæn Gyi sing-jün-go iah; ⁷³ ziu-z Gyi-zi teng ah-lah tsu-tsong Üô-pah-lah-hen sô vah-ko-go tsiu, z-ka wô, ⁷⁴ tsiang-læ we s-teh ah-lah t'eh-c'ih dziu-dih-go siu-li;
⁷⁵ læ Cü-go min-zin, tsing-dzih teng ts'ing-kyih ih-sang-ih-si fông-tæn voh-z Gyi.

⁶⁸ 「该祝赞主以色列个神明，因为已经来看顾取赎自个百姓，
⁶⁹ 来，其奴仆大辟箇家举上拨阿拉一只救世个角^[1]，⁷⁰ （照主托箇星从开辟以来圣善先知人所话个），⁷¹ 好救阿拉脱出仇敌，等拢总恶愫阿拉主顾个手里。⁷² 箇是主赐恩惠拨阿拉祖宗，记念其圣善个约，⁷³ 就是其自等阿拉祖宗亚伯拉罕所罚过个咒，是介话，⁷⁴ 将来会使得阿拉脱出仇敌个手里，⁷⁵ 来主个面前，正直等清洁一生一世放胆服侍其。」

[1] *I-s ziu-z, ih-go yiu neng-ken go Kyiu-cü.* 意思就是，一个有能干个救主。

(原注)

⁷⁶ “Ng keh-go na-hwun, nying-kô we eo ng ting kao Cü-kwu-go sin-cü-nying: ing-we ng iao tseo læ Cü-go zin-deo, hao be-bæn Gyi-go lu; ⁷⁷ peh Gyi pah-sing hao hyiao-teh kyiу-go fông-fah, ziu-z ah-lah Jing-ming yüong dz-pe-sing sô-diao gyi-lah ze. ⁷⁸ Ky'ü-leh Gyi dz-pe, s-teh [1]keh c'ih-ky'i-go Nyih-kwông dzong zôn-deo hyiang-djôh ah-lah; ⁷⁹ tsiao-djôh keh-sing deng læ heh-en ziang ing-s ka tsô-en di-fông go cü-kwu; s-teh ah-lah kyiah hao pih-dzih tseo t'a-bing-go lu.”

⁷⁶ 「尔箇个奶花，人家会讴尔顶高主顾个先知人。因为尔要走来主个前头，好备办其个路，⁷⁷ 拨其百姓好晓得救个方法，就是阿拉神明用慈悲心赦掉其拉罪。⁷⁸ 亏勒其慈悲，使得箇出去个日光^[1]从上头向着阿拉，⁷⁹ 照着箇星庵来黑暗像阴司介遮暗地方个主顾，使得阿拉脚好笔直走太平个路。」

[1] *Peng-veng-go z-ngæn yiu-teh u-sen fæn* Ts'ô-hong; k'en Y. 11. 1. Sk. 3. 8: 6.

12. 本文个字眼有得乌碎翻岔，看 Y. 11. 1. Sk. 3. 8: 6. 12. (原注)

⁸⁰ Keh-go na-hwun do-ky'i-læ, ling-sing yia to-ky'i-læ; ih-dzih læ kw'ông-iæ di-fông deng tao hyin-c'ih peh Yi-seh-lih pah-sing k'en keh-go nyih-ts.

80 箇个奶花大起来，灵性也多起来，一直来旷野地方庵到显出
拨以色列百姓看箇个日子。

Lk. II.

KEH-GO z-'eo, [1]Kæ-sah Üô-kwu-z-toh yiu zōng-yü pæn-lôh-læ,
eo t'in-'ô-nying t'ong zao a-wu-ts'ah. ² (Kyü-li-nyiu tso Jü-li-üô tsong-
toh z-'eo, keh a-wu-ts'ah kông-kông zao ky'i-deo.) ³ Kôh-nying ziu tao
zi-go peng-zing, long-tsong ky'i zōng ts'ah-ts ky'i. ⁴, ⁵ [2]Iah-seh z Da-
bih dzoh-li keh-p'a nyding, keh-lah ta gyi ding-kæn-go lao-nyüing Mô-
li-üô, yi-kying do-du-go, dô-kô dzong Kyüô-li-li Nô-sah-leh zing-li,
zōng Yiu-t'a sang, tao Da-bih-go zing-li kyiao-leh Pah-li-'eng, ky'i
zōng ts'ah-ts ky'i.

箇个时候，该撒亚古士督有上谕颁落来，讴天下人通造挨户
册。² (居里扭做叙利亚总督时候，箇挨户册刚刚造起头。) ³ 各人
就到自个本城，拢总去上册子去。⁴, ⁵ 约瑟是大辟族里箇派人，箇拉
带其定间个老娘马利亚，已经大肚个，大家从加利利拿撒勒城里，
上犹太省，到大辟个城里叫勒伯利恒，去上册子去。

⁶ Gyi-lah keh-deo deng-kæn z-'eo, Mô-li-üô iao tso sang-m nyih-
ts tao-de: ⁷ ziu sang-c'ih deo-ih-go Ng-ts læ, do-leh pu ko-hao-ts, peh

Gyi kw'eng-leh [1]mô-zao-li; ing-we 'ô-c'ü-li m-ts'æ hao deng-de.

⁶ 其拉箇头庵间时候，马利亚要做生姆日子到了。⁷ 就生出头一个儿子来，驮勒布裹好仔，拨其困勒马槽里^[1]，因为下处里呒采好庵了。

[1] 'Ôh wô, mô-vông-li. 或话，马房里。（原注）

⁸ Keh-t'ah di-fông yiu k'en-yiang-go nyding, yia-deo læ t'in-nga
[1]diao-pæn jing-kang kwu-djôh gyi-lah yiang. ⁹ Hweh-r-jün Cü-go
t'in-s lih læ gyi-lah min-zin, Cü-go yüong-wô dön-ky'ün tsiao-djôh
gyi-lah: gyi-lah long-do hah-tao-de. ¹⁰ T'in-s teng gyi-lah wô, “Hao-
vong p'ô: ngô læ t'ong-cü ng-lah do hwun-hyi-go sing-sih, keh-go sing-
sih yia z kwæn-djôh cong pah-sing go. ¹¹ Kyih-mih-ts læ Da-bih-go
zing-li yiu ih-go Kyiu-cü t'i ng-lah sang-c'ih-læ, ziu-z Cü Kyi-toh. ¹²
Ng-lah we zing-djôh ih-go na-hwun, yiu pu ko-tih, mô-zao-li kw'eng-
kæn: keh-go peh ng-lah tso kyi-nying.” ¹³ Hweh-r-jün yiu hyü-to t'in-
li-go ping-tsiang, teng keh-go t'in-s dô-kô læ-tih tsæn-me Jing-ming, z-
ka Wô, ¹⁴ “Læ ting kao t'in yiu yüong-wô kwe peh Jing-ming; læ di-'ô
yiu t'a-bing; læ nyding-go cong-nyiang yiu eng-we.”

⁸ 箕墳地方有看羊个人，夜头来天外调班巡更顾着^[1]其拉羊。⁹
忽而然主个天使立来其拉面前，主个荣华团圈照着其拉，其拉弄大
吓倒了。¹⁰ 天使等其拉话：「好留怕。我来通知尔拉大欢喜个信

息，箇个信息也是关着众百姓个。¹¹ 今末子来大辟个城里有一个救主替尔拉生出来，就是主基督。¹² 尔拉会寻着一个奶花，有布裹的，马槽里困间，箇个拨尔拉做记认。」¹³ 忽而然有许多天里个兵将，等箇个天使大家来的赞美神明，是介话，¹⁴ 「来顶高天有荣华归拨神明，来地下有太平，来人个中央有恩惠。」

[1] 'Ôh wô, læ-tih kwu-djôh. 或话，来的顾着。（原注）

¹⁵ Keh-sing t'in-s li-k'æ gyi-lah, zōng t'in ky'i-de; k'en-yiang-go nyiing ziu dô-kô z-ka wô, "Ah-lah hao tao Pah-li-'eng ky'i, ky'i k'en Cü t'ong-cü ah-lah keh-go z-ken." ¹⁶ Gyi-lah ziu kw'a-kw'a ky'i-de; ko-jün p'ong-djôh Mô-li-üô teng Iah-seh, wa-yiu mô-zao-li kw'eng-kæn-go Na-hwun. ¹⁷ K'en-ko-ts, ziu pô t'in-s kông-tao keh Na-hwun z-ken sô t'ong-cü gyi-lah go shih-wô, dziang-si wô-c'ih-læ-de. ¹⁸ Væn-pah t'ing-meng-go cü-kwu tu hyi-gyi k'en-yiang-go nyiing sô kông-go shih-wô. ¹⁹ Mô-li-üô pô keh-sing long-tsong z-ken sing-li dzeng-tih, peh-djöng læ-tih ts'eng. ²⁰ K'en-yiang-go nyiing kyü-ky'i; we-leh sô t'ing-meng sô k'en-kyin keh-sing væn-pah z-ken, tsing-ziang t'in-s t'ong-cü gyi-lah ka, keh-lah i-lu læ-tih tsæn-me kwe yüong-wô peh Jing-ming.

¹⁵ 箇星天使离开其拉，上天去了。看羊个人就大家是介话：「阿拉好到伯利恒去，去看主通知阿拉箇个事干。」¹⁶ 其拉就快快去了，果然碰着马利亚等约瑟，还有马槽里困间个奶花。¹⁷ 看过

仔，就把天使讲到箇奶花事干所通知其拉个说话，详细话出来了。

¹⁸ 凡百听闻个主顾都稀奇看羊个人所讲个说话。¹⁹ 马利亚把箇星拢总事干心里存的，不常来的忖。²⁰ 看羊个人归去，为了所听闻所看見箇星凡百事干，正像天使通知其拉介，箇拉依路来的赞美归荣华拔神明。

²¹ [1]Tao-leh di-pah nyih, peh Na-hwun ziu tsiu-keh-li go z-'eo, Gyi-go ming-z c'ü YLÆ-SU: ziu-z feh-zing ziu-t'æ zin-deo t'in-s c'ü peh Gyi go.

²¹ 到了第八日^[1]，拨奶花受周割礼个时候，其个名字取耶稣，就是弗曾受胎前头天使取拨其个。

[1] *Pi da-kæ eo “Yiæ-su kyüông-seng keh nyin” tsao s nyin.* 比大概讴「耶稣降生箇年」早四年。（原注）

²² TSIAO Mo-si lih-fah, gyi-lah kyih-zing-go nyih-ts yi-kying mun-de, ziu bao-leh Na-hwun tao Yiæ-lu-sah-leng iao hyin-zōng peh Cü go; ²³ (ziang sia-lôh læ Cü-go lih-fah-li, wô, Væn-pah deo-ih-t'æ sang-c'ih-go nen, hao sön tseng-ky'i peh Cü go;) wa-yiu iao hyin tsi-veh, tsiao Cü-go lih-fah sô wô, “Oh-tsia ih-shông pæn-kyiu, 'oh-tsia liang-tsah siao beh-keh.” [Lv. 12. 8.]

²² 照摩西律法，其拉洁淨个日子已经满了，就抱勒奶花到耶路撒冷要献上拨主个，²³（像写落来主个律法里，话，凡百头一胎生

出个男，好算尊起拨主个）还有要献祭物，照主个律法所话，「或者一双斑鸠，或者两只小鹁鸽。」 [Lv. 12. 8.]

²⁵ Læ Yiæ-lu-sah-leng yiu ih-go ny ing, ming-z kyiao-leh Si-min; tso-ny ing yi tsing-dzih yi gyin-sing, z siang-vông Yi-seh-lih pah-sing-go en-ƿe læ: Sing-Ling yia ken-dong gyi. ²⁶ Ping-ts'ia Sing-Ling yi-kying en-en t'ong-cü gyi, feh-zing si-go zin-deo, we k'en-kyin Cü-go Kyi-toh. ²⁷ Si-min i-leh Sing-Ling-go ken-dong, tseo-tsing sing-din-li ky'i: Yiæ-su tia-nyiang bao-leh Na-hwun tseo-tsing-læ, iao teng Gyi tsiao lih-fah-go kwe-kyü ka tso; ²⁸ Si-min ziu pô Na-hwun siu-li bao-ts, coh-tsæn Jing-ming, z-ka wô,

²⁵ 来耶路撒冷有一个人，名字叫勒西面，做人又正直又虔心，是想望以色列百姓个安慰来。圣灵也感动其。²⁶ 并且圣灵已经暗暗通知其，弗曾死个前头，会看见主个基督。²⁷ 西面依勒圣灵个感动，走进圣殿里去。耶稣爹娘抱勒奶花走进来，要等其照律法个规矩介做，²⁸ 西面就把奶花手里抱仔，祝赞神明，是介话，

²⁹ “Cü, næn-kæn tsiao Ng-go shih-wô, hao sih-fông Ng-go nu-boh en-en-ƿeng-ƿeng ky'ü-shü; ³⁰ ing-we ngô ts'ing-ngæn k'en-kyin Ng-go kyiu-sing; ³¹ ziu-z Ng læ væn-koh pah-sing min-zin sô shih-lih-go; ³² z tsiao-djôh bih-koh-nying go liang-kwông, yi z Ng Yi-seh-lih pah-sing-go yüong-wô.”

²⁹ 「主， 难间照尔个说话， 好释放尔个奴仆安安稳稳去世， ³⁰
因为我亲眼看见尔个救星。³¹ 就是尔来万国百姓面前所设立个， ³²
是照着别国人个亮光， 又是尔以色列百姓个荣华。」

³³ Gyi ah-nyiang teng Iah-seh hyi-gyi keh tin-djôh Na-hwun
kông-go shih-wô. ³⁴ Si-min coh-foh gyi-lah, yi teng Gyi ah-nyiang Mô-
li-üô wô, “Keh-go Ng-ts lih-lôh-læ, s-teh Yi-seh-lih hyü-to nying tih-
tao bô-ky'i, yi tso ih-go ziao-deo be nying-kô pæn-poh; ³⁵ s-teh hyü-to
ning-go sing-siang tu lu-c'ih-læ: wa-yiu ng-zi-go sing ziang pao-kyin
c'ün-ko ka.”

³³ 其阿娘等约瑟稀奇箇点着奶花讲个说话。³⁴ 西面祝福其拉，
又等其阿娘马利亚话： 「箇个儿子立落来， 使得以色列许多人跌倒
爬起， 又做一个兆头被人家扳驳， ³⁵ 使得许多人个心想都露出来。
还有尔自个心像宝剑穿过介。」

³⁶ Yiu ih-go sin-cü nyü-nying kyiao-leh Üô-nô, z Üô-sih keh-p'a,
Fah-ne-lih-go nön; nyin-kyi lao-lao-de; gyi dzong tso sing-vu 'eo, teng
nen-nyüing ts'eo-de ts'ih nyin kong-fu: ³⁷ gyi z mao pah-jih s shü go
kwu-sông; feh li-k'æ sing-din, nyih-yia kying-zih tao-kao voh-z Jing-
ming. ³⁸ Keh-go z-'eo tseo-long-læ, zia-zia Cü; teng Yiæ-lu-sah-leng
ih-ts'ih siang-vông joh-ze go nying kông keh-go Na-hwun z-ken.

³⁶ 有一个先知女人叫勒亚拿，是亚设箇派，法内力个因，年纪老老了。其从做新妇后，等男娘凑队七年工夫。³⁷ 其是毛八十四岁个孤孀，弗离开圣殿，日夜禁食祷告服侍神明。³⁸ 箇个时候走拢来，谢谢主，等耶路撒冷一切想望赎罪个人讲箇个奶花事干。

³⁹ *Iah-seh teng Mô-li-üô tsiao Cü-go lih-fah yiang-yiang tso-hao, ziu kyü Kyüô-li-li sang, tao zi-go zing-li Nô-sah-leh ky'i-de.* ⁴⁰ *Keh-go Na-hwun do-ky'i-læ, ling-sing yia to-ky'i-læ, ts'ong-ming tsoh-tsoh-go-de: ping-ts'ia Jing-ming yiu eng-we tao Gyi.*

³⁹ 约瑟等马利亚照主个律法样样做好，就归加利利省，到自个城里拿撒勒去了。⁴⁰ 箇个奶花大起来，灵性也多起来，聪明足足个了。并且神明有恩惠到其。

⁴¹ *ME-NYIN, p'ong-djôh Yü-yüih-tsih, Gyi-go do-nying zōng Yiæ-lu-sah-leng ky'i.* ^{42 [1]} *Yiæ-su jih-nyi shü z-'eo, tsiao tsih-k'eng-go kwe-kyü, gyi-lah zōng Yiæ-lu-sah-leng:* ⁴³ *nyih-ts mun-de, kyü-ky'i z-'eo, Yiæ-su keh Siao-nying wa læ Yiæ-lu-sah-leng tæn-köh-kæn: Gyi ah-nyiang teng Iah-seh tu feh teh-cü.* ⁴⁴ *Tsih dao-z Gyi læ dong-de cong-nyiang læ-tih: teng tseo-leh ih-nyih-go lu, ziu læ ts'ing-kyün teng joh-nying u-dông zing Gyi:* ⁴⁵ *zing-feh-djôh, ziu tao-tseo-cün Yiæ-lu-sah-leng ky'i, læ-tih zing Gyi.*

⁴¹ 每年，碰着逾越节，其个大人上耶路撒冷去。⁴² 耶稣十二岁时候^[1]，照节肯个规矩，其拉上耶路撒冷。⁴³ 日子满了，归去时候，耶稣箇小人还来耶路撒冷耽搁间。其阿娘等约瑟都弗得知。⁴⁴ 只道是其来同队中央来的。等走勒一日个路，就来亲眷等熟人乌荡寻其。⁴⁵ 寻弗着，就倒走转耶路撒冷去，来的寻其。

[1] Y. 'E. 8. 耶（稣）后（头）8（年）。（原注）

⁴⁶ Ko-leh sən nyih læ sing-din-li zing-djōh-de, zo læ sin-sang cong-nyiang, ih-min t'ing, ih-min meng gyi-lah. ⁴⁷ T'ing-meng Gyi cü-kwu tu hyi-gyi Gyi-go ts'ong-ming, teng teh-ing-go *ling-ky'iao*. ⁴⁸ *Do-nying* k'en-kyin, hyi-gyi: ah-nyiang teng Gyi wô, “Siao-nying, dza-we z-ka dæ ah-lah? Ng-go ah-tia teng ngô zing-leh Ng sông-sing ni.” ⁴⁹ Gyi z-ka wô, “Zing Ngô tso soh? ky'i feh hyiao-teh Ngô ing-kæ liu-sing Ah-tia z-ken?” ⁵⁰ Teng do-nying kōng keh-kyü shih-wô, gyi-lah feh ming-bah.

⁴⁶ 过勒三日来圣殿里寻着了，坐来先生中央，一面听，一面问其拉。⁴⁷ 听闻其主顾都稀奇其个聪明，等答应个灵巧。⁴⁸ 大人看见，稀奇。阿娘等其话：「小人，咋会是介待阿拉？尔个阿爹等我寻勒尔伤心呢。」⁴⁹ 其是介话：「寻我做啥？岂弗晓得我应该留心阿爹事干？」⁵⁰ 等大人讲箇句说话，其拉弗明白。

⁵¹ Yiæ-su ziu dô-kô kyü Nô-sah-leh ky'i, læ-kæn voh-z gyi-lah.
Gyi ah-nyiang pô keh-sing ih-ts'ih-go z-ken kyi-leh sing-li. ⁵² Yiæ-su-
go [1]nyin-kyi do-ky'i-læ, ts'ong-ming yia to-ky'i-læ; Jing-ming teng
nying yüih-long yüih hwun-hyi Gyi.

⁵¹ 耶稣就大家归拿撒勒去，来间服侍其拉。 其阿娘把箇星一切
个事干记勒心里。 ⁵² 耶稣个年纪大起来[1]， 聪明也多起来， 神明等
人越弄越欢喜其。

[1] 'Ôh wô, nyining do-ky'i-læ. 或话，人大起来。（原注）

Lk. III.

KÆ-SAH Di-pi-liu tso wông-ti di-jih-ng nyin, (Peng-tiu Pe-lah-to
tso Yiu-t'a-go tsong-toh, Hyi-lih tso Kyüô-li-li-go væn-wông, gyi
hyüong-di Fi-lih tso Yi-t'u-li-üô teng Deh-lah-k'o-nyi-di di-fông-go
væn-wông, Li-sah-nyih tso Üô-pi-li-nyi-go væn-wông, ² Üô-nô teng
Kæ-üô-fah tso tsi-s-deo,) keh-go z-'eo Sah-kyüô-li-üô-go ng-ts Iah-'en
læ kw'ong-iæ di-fông læ-kæn, tsih-djôh Jing-ming-go 'ao-ling; ³ ziu
tseo tao Iah-dæn 'o s-deh-lön-ky'ün di-fông, djün we-sing-cün-i-go si-
li, s-teh ze hao sô-diao. ⁴ Ziu-z tsiao sin-cü Yi-sæ-üô-go shü-li sia-tih,
wô, “Kw'ong-iæ di-fông yiu nyining-go sing-hyiang læ-kæn eo, z-ka wô,

‘Ng-lah hao ky’i be-bæn Cü-go lu, p’u-dzih Gyi-go ka-dao.’⁵ Sæn-li-go ao, long-tsong we din-leh mun; sæn teng ling, long-tsong we long-leh ti: ḫwæn-ky’üoh-go di-fōng, we long dzih; ky’i-ky’iao-go lu, we long bing.⁶ Væn-pah yiu hyüih-ky’i go cü-kwu, we k’en-kyin Jing-ming-go kyiu-sing.” [Y. 40. 3-5.]

该撒提庇留做皇帝第十五年，（本丢·彼拉多做犹太个总督，希律做加利利个藩王，其兄弟腓力做以土利亚等特拉可尼提地方个藩王，吕撒聂做亚比利尼个藩王，²亚拿等该亚法做祭司头，）箇个时候撒迦利亚个儿子约翰来旷野地方来间，接着神明个号令。³就走到约但河四凸乱圈地方，传回心转意个洗礼，使得罪好赦掉。⁴就是照先知以赛亚个书里写的，话：「旷野地方有人个声响来间讴，是介话：『尔拉好去备办主个路，铺直其个街道。』⁵山里个岙，拢总会填勒满；山等岭，拢总会弄勒低；弯曲个地方，会弄直；蹊跷个路，会弄平。⁶凡百有血气个主顾，会看见神明个救星。」 [Y. 40. 3-5.]

⁷ *Iah-’en teng keh-do-dziao tseo-c’ih-læ iao ziu gyi si-li go nying z-ka wô, “Doh-dzô-go cong-tông! jü ts-ying ng-lah to-bi tsiang-læ-go ô-wông?*⁸ Ka-ni, hao kyih we-sing-cün-i cü-kwu kæ kyih go ko-ts. Yia hao-vong zi læ-tih wô, ‘Üô-pah-lah-hen z ah-lah-go tsu-tsong:’ ngô wô hyiang ng-lah dao, Ziu-z keh-sing zah-deo, Jing-ming yia neng-keo

peh gyi tso Üô-pah-lah-hen-go ts-seng.⁹ Tsæ-wô, fu-deo yi-kying en-leh jü keng-deo: væn-pah feh kyih hao ko-ts go jü, pih iao tsôh-tao tiu-leh ho-li.”

⁷ 约翰等箇大潮走出来要受其洗礼个人是介话：「毒蛇个种党！谁指引尔拉躲避将来个悞惶？⁸ 介呢，好结回心转意主顾该结个果子。也好留自来的话：『亚伯拉罕是阿拉个祖宗。』我话向尔拉道，就是箇星石头，神明也能够拨其做亚伯拉罕个子孙。⁹ 再话，斧头已经安勒树根头。凡百弗结好果子个树，必要斫倒丢勒火里。」

¹⁰ Keh-do-dziao ny ing ziu meng Iah-'en, wô, “Ka-ni, ah-lah kæ dza tso-fah?” ¹¹ Gyi we-teh gyi-lah, wô, “Yiu liang-gyin i-zông cü-kwu, hao feng ih-gyin peh m-neh-go; yiu ky'üoh-zih go cü-kwu, yia kæ z-ka tso.”

¹⁰ 箇大潮人就问约翰，话：「介呢，阿拉该咋做法？」¹¹ 其回答其拉，话：「有两件衣裳主顾，好分一件拨呒得个；有吃食个主顾，也该是介做。」

¹² Yia yiu siu-zin-liang ny ing læ iao ziu si-li, teng gyi wô, “Sin-sang, ah-lah kæ dza tso-fah?” ¹³ Iah-'en teng gyi-lah wô, “Ngah-nga zin-liang m-nao do.”

¹² 也有收钱粮人来要受洗礼，等其话：「先生，阿拉该咋做法？」¹³ 约翰等其拉话：「额外钱粮呒得好驮。」

¹⁴ Wa-yiu ky'üoh-zin-liang ny ing læ meng gyi, z-ka wô, “Ah-lah kæ dza tso?” *Iah-'en teng gyi-lah wô*, “[¹]M-nao tang pô-shü long ny ing-kô; m-nao hwông-kao soh-tsô ny ing-kô; do-leh meng-veng zin-liang, kæ cü-tsoh.”

¹⁴ 还有吃钱粮人来问其，是介话：「阿拉该咋做？」约翰等其拉话：「呒得好打把势弄人家^[1]；呒得好谎告索诈人家；驮勒门份钱粮，该知足。」

[1] 'Ôh wô, M-nao hah ny ing-kô. 或话，呒得好吓人家。（原注）

¹⁵ Pah-sing læ-tih [¹]siang-vông *Kyi-toh læ, sing-li tu ts'eng Iah-'en feh-tsiao ziu-z Gyi feh:* ¹⁶ *Iah-'en ziu k'æ k'eo, teng cong-nying wô*, “Ngô z yüong shü teng ng-lah 'ang si-li: dæn-z yiu ih-go neng-ken do-jü ngô go Cü-kwu læ-gyi; ziu-z ka Gyi 'a-ta, ngô yia ky'in hao; Gyi we yüong Sing-Ling teng ho, 'ang si-li peh ng-lah. ¹⁷ *Gyi siu-li yiu feng-kyi do-tih, we yiang ken-zing Gyi sa-dziang-li-go koh: koh, siu-tsing Gyi-go ts'öng-li; k'öng-nyiæn, yüong feh we u go ho siao-diao.*” ¹⁸ *Iah-'en yi yüong hyü-to bih-yiang ky'ün-hwô shih-wô, djün foh-ing peh pah-sing t'ing.*

¹⁵ 百姓来的想望基督来^[1]，心里都忖约翰弗照就是其弗。¹⁶ 约
翰就开口，等众人话：「我是用水等尔拉行洗礼，但是有一个能干
大如我个主顾来其，就是解其鞋带，我也欠好，其会用圣灵等火，
行洗礼拨尔拉。¹⁷ 其手里有粪箕驮的，会扬干淨其晒场里个谷。
谷，收进其个仓里；糠验，用弗会鳩个火烧掉。」¹⁸ 约翰又用许多
别样劝化说话，传福音拨百姓听。

[1] 'Ôh wô, nyi-'ôh-peh-kyüih. 或话，疑惑不决。（原注）

¹⁹ [1] Hyi-lih væn-wông, we-leh gyi hyüong-di Fi-lih-go lao-
nyüing Hyi-lo-ti-go z-ken, teng gyi yang-yiang tso-ko-go ūa-c'ü, peh
Iah-'en tsah-vah; ²⁰ gyi ziu ling-nga yi kô-ts'eo ih-yiang, ziu-z, kwæn
Iah-'en læ lao-kæn-li.

¹⁹ 希律藩王，为了其兄弟腓力个老娘希罗底个事干^[1]，等其样
样做过个坏处，拨约翰责罚；²⁰ 其就另外又加凑一样，就是关约翰
来牢监里。

[1] Y. 'E. 30. 耶（稣）后（头）30（年）。 （原注）

²¹ [1] PAH-SING long-tsong ziu si-li ko-de, Yiæ-su si-li yia ziu-ko
læ-tih tao-kao, t'in ziu k'æ-k'æ; ²² Sing-Ling yin-c'ih siang-mao ziang
beh-keh ka, kông-lôh Gyi zôn-deo; ping-ts'ia dzong t'in-li yiu sing-
hyiang, z-ka wô, “Ng z Ngô ts'ing-æ-go Ng-ts, Ngô ting teh-i-go.”

²¹ 百姓拢总受洗礼过了，耶稣洗礼也受过来的祷告^[1]，天就开开，²² 圣灵现出相貌像鹁鸽介，降落其上头；并且从天里有声响，是介话：「尔是我亲爱个儿子，我顶得意个。」

[1] Y. 'E. 27. 耶（稣）后（头）27（年）。（原注）

²³ Yiæ-su c'ih-dao, nyin-kyi iah-læ sæn-jih shü: dziu nying-kô k'en-læ sön Iah-seh-go ng-ts; *Iah-seh* z Hyi-li-go ng-ts; ²⁴ *Hyi-li* z Mô-t'ah ng-ts; *Mô-t'ah* z Li-vi ng-ts; *Li-vi* z Mah-kyi ng-ts; *Mah-kyi* z Yüô-nô ng-ts; *Yüô-nô* z Iah-seh ng-ts; ²⁵ *Iah-seh* z Mô-da-di-üô ng-ts; *Mô-da-di-üô* z Üô-mo-z ng-ts; *Üô-mo-z* z Nô-ong ng-ts; *Nô-ong* z Yi-z-li ng-ts; *Yi-z-li* z Nô-kæ ng-ts; ²⁶ *Nô-kæ* z Mô-iah ng-ts; *Mô-iah* z Mô-da-di-üô ng-ts; *Mô-da-di-üô* z Si-me ng-ts; *Si-me* z Iah-seh ng-ts; *Iah-seh* z Yiu-da ng-ts; ²⁷ *Yiu-da* z Iah-üô-nô ng-ts; *Iah-üô-nô* z Li-sah ng-ts; *Li-sah* z Sô-lo-pô-pah ng-ts; *Sô-lo-pô-pah* z Sah-lah-t'ih ng-ts; *Sah-lah-t'ih* z Nyi-li ng-ts; ²⁸ *Nyi-li* z Mah-kyi ng-ts; *Mah-kyi* z Üô-ti ng-ts; *Üô-ti* z Ko-sông ng-ts; *Ko-sông* z Yi-mo-dông ng-ts; *Yi-mo-dông* z R-go ng-ts; ²⁹ *R* z Iah-si ng-ts; *Iah-si* z Yi-lih-sah ng-ts; *Yi-lih-sah* z Iah-ling ng-ts; *Iah-ling* z Mô-t'ah ng-ts; *Mô-t'ah* z Li-vi ng-ts; ³⁰ *Li-vi* z Si-min ng-ts; *Si-min* z Yiu-da ng-ts; *Yiu-da* z Iah-seh ng-ts; *Iah-seh* z Iah-nen ng-ts; *Iah-nen* z Yi-li-üô-kying ng-ts; ³¹ *Yi-li-üô-kying* z Mi-li-üô ng-ts; *Mi-li-üô* z Mænen ng-ts; *Mænen* z Mô-dah-t'a ng-ts; *Mô-dah-t'a* z Nô-tæn ng-ts; *Nô-*

tæn z Da-bih *ng-ts*; ³² *Da-bih* z Yiæ-si *ng-ts*; *Yiæ-si* z O-pah *ng-ts*; *O-pah* z Po-z *ng-ts*; *Po-z* z Sah-meng *ng-ts*; *Sah-meng* z Nô-jing *ng-ts*; ³³ *Nô-jing* z Üô-mi-nô-dah *ng-ts*; *Üô-mi-nô-dah* z Üô-læn *ng-ts*; *Üô-læn* z *Yi-z-leng* *ng-ts*; *Yi-z-leng* z Fah-leh-z *ng-ts*; *Fah-leh-z* z Yiu-da *ng-ts*; ³⁴ *Yiu-da* z Yüô-kôh *ng-ts*; *Yüô-kôh* z Yi-sah *ng-ts*; *Yi-sah* z Üô-pah-lah-hen *ng-ts*; *Üô-pah-lah-hen* z T'a-lah *ng-ts*; *T'a-lah* z Nô-ngôh *ng-ts*; ³⁵ *Nô-ngôh* z Sah-loh *ng-ts*; *Sah-loh* z Lah-keo *ng-ts*; *Lah-keo* z Fah-leh *ng-ts*; *Fah-leh* z Hyi-pah *ng-ts*; *Hyi-pah* z Sah-lah *ng-ts*; ³⁶ *Sah-lah* z Kæ-nen *ng-ts*; *Kæ-nen* z Üô-fah-sah *ng-ts*; *Üô-fah-sah* z Sin-go *ng-ts*; *Sin* z Nô-üô *ng-ts*; *Nô-üô* z Lah-mah *ng-ts*; ³⁷ *Lah-mah* z Mô-t'u-sah-lah *ng-ts*; *Mô-t'u-sah-lah* z Yi-nôh *ng-ts*; *Yi-nôh* z Yüô-lih *ng-ts*; *Yüô-lih* z Mô-leh-lih *ng-ts*; *Mô-leh-lih* z Kæ-nen *ng-ts*; ³⁸ *Kæ-nen* z Yi-no-z *ng-ts*; *Yi-no-z* z Shih-go *ng-ts*; *Shih* z Üô-tông *ng-ts*; *Üô-tông* z Jing-ming-go *ng-ts*.

²³ 耶稣出道，年纪约来三十岁。就人家看来算约瑟个儿子，约瑟是希里个儿子，²⁴ 希里是玛塔儿子，玛塔是利未儿子，利未是麦基儿子，麦基是雅拿儿子，雅拿是约瑟儿子，²⁵ 约瑟是玛大提亚儿子，玛大提亚是亚么士儿子，亚么士是拿翁儿子，拿翁是以士里儿子，以士里是拿该儿子，²⁶ 拿该是玛押儿子，玛押是玛大提亚儿子，玛大提亚是西美儿子，西美是约瑟儿子，约瑟是犹大儿子，²⁷ 犹大是约亚拿儿子，约亚拿是利撒儿子，利撒是所罗巴伯儿子，所

罗巴伯是撒拉铁儿子，撒拉铁是尼利儿子，²⁸ 尼利是麦基儿子，麦基是亚底儿子，亚底是哥桑儿子，哥桑是以摩堂儿子，以摩堂是珥个儿子，²⁹ 眇是约细儿子，约细是以列撒儿子，以列撒是约令儿子，约令是玛塔儿子，玛塔是利未儿子，³⁰ 利未是西缅儿子，西缅是犹大儿子，犹大是约瑟儿子，约瑟是约南儿子，约南是以利亚敬儿子，³¹ 以利亚敬是米利亚儿子，米利亚是买南儿子，买南是玛达他儿子，玛达他是拿单儿子，拿单是大辟儿子，³² 大辟是耶西儿子，耶西是阿伯儿子，阿伯是波士儿子，波士是撒门儿子，撒门是拿顺儿子，³³ 拿顺是亚米拿达儿子，亚米拿达是亚兰儿子，亚兰是以士仑儿子，以士仑是法勒士儿子，法勒士是犹大儿子，³⁴ 犹大是雅各儿子，雅各是以撒儿子，以撒是亚伯拉罕儿子，亚伯拉罕是他拉儿子，他拉是拿鹤儿子，³⁵ 拿鹤是撒鹿儿子，撒鹿是拉苟儿子，拉苟是法勒儿子，法勒是希伯儿子，希伯是撒拉儿子，³⁶ 撒拉是该南儿子，该南是亚法撒儿子，亚法撒是闪个儿子，闪是挪亚儿子，挪亚是拉麦儿子，³⁷ 拉麦是玛土撒拉儿子，玛土撒拉是以诺儿子，以诺是雅列儿子，雅列是玛勒列儿子，玛勒列是该南儿子，³⁸ 该南是以挪士儿子，以挪士是设个儿子，设是亚当儿子，亚当是神明个儿子。

Yiæ-su, Sing-Ling ziu-leh mun-tsoh, dzong Iah-dæn ka kyü-læ,
Sing-Ling ziu ling-leh Gyi tao kw'öng-iæ di-fông: ² keh-deo læ-kæn s-
jih nyih kong-fu; mo-kwe s-s Gyi k'en. Keh-sing nyih-ts Gyi ih-ngæn
m-kao ky'üoh-ko; nyih-ts mun-de, 'eo-deo du-kyi-de. ³ Mo-kwe teng
Gyi wô, “Ng ziah z Jing-ming-go Ng-ts, hao eo keh-kw'e zah-deo pin
tso ky'üoh-zih.” ⁴ Yiæ-su we-teh gyi, wô, “Shü-li yiu sia-tih, ‘Nying feh
tæn-tsih k'ao-djöh ky'üoh-zih we weh; z iao k'ao-djöh Jing-ming-go
kyü-tang-kyü shih-wô.’ [Sm. 8. 3.]”

¹ 耶稣, 圣灵受勒满足, 从约但介归来, 圣灵就领勒其到旷野
地方。² 箇头来间四十日工夫。魔鬼试试其看。箇星日子其一眼吆
告吃过, 日子满了, 后头肚饥了。³ 魔鬼等其话: 「尔若是神明个
儿子, 好讴箇块石头变做吃食。」⁴ 耶稣回答其, 话: 「书里有写
的: 『人弗单只靠着吃食会活; 是要靠着神明个句打句说话。』
[Sm.8.3.]」

⁵ Mo-kwe ling-leh Gyi tseo-zöng kao-kao sæn-teng, ih-sah-z pô
t'in-'ô væn-koh tin hyiang Gyi dao, ⁶ ziu teng Gyi wô, “Ngô we pô keh
væn-koh-go gyün-ping teng yüong-wô long-tsang peh Ng; ing-we keh
z kao-dæ ngô go, ngô hwun-hyi peh jü, ziu peh jü. ⁷ Ka-ni, Ng ziah
k'eng pa-tao ngô min-zin, long-tsang hao peh Ng go.” ⁸ Yiæ-su we-teh

gyi, wô, “[^[1]Sah-dæn, tseo-ko: ing-we *Shü-li* yiu sia-tih, ‘Tōng-kæ pa Cü ng-go Jing-ming, doh-meng voh-z Gyi.’ [Sm. 6. 13.]”

⁵ 魔鬼领勒其走上高高山顶，一霎时把天下万国点向其道，⁶ 就等其话：「我会把箇万国个权柄等荣华拢总拨尔；因为箇是交代我个，我欢喜拨谁，就拨谁。⁷ 介呢，尔若肯拜倒我面前，拢总好拨尔个。」⁸ 耶稣回答其，话：「撒但^[1]，走过，因为书里有写的：『当该拜主尔个神明，独门服侍其。』 [Sm. 6. 13.]」

[1] *Ziu-z mo-kwe ming-z.* 就是魔鬼名字。（原注）

⁹ *Mo-kwe* ling Gyi tao Yiæ-lu-sah-leng, peh Gyi lih læ sing-din-go oh-nao-tsin, teng Gyi wô, “Ng ziah z Jing-ming-go Ng-ts, hao dzong dōng-deo t'iao-lôh-ky'i: ¹⁰ ing-we *Shü-li* yiu sia-tih, ‘Gyi we feng-fu Gyi-go t'in-s pao-wu ng; ¹¹ gyi-lah siu we læ tōng ng, sæn-leh ng-go kyiah bang-djôh zah-deo.’ [S. 91. 11, 12.]” ¹² Yiæ-su we-teh gyi, wô, “*Shü-li* yiu ka wô, ‘Ng m-nao s-s Cü ng-go Jing-ming k'en.’ [Sm. 6. 16.]”

⁹ 魔鬼领其到耶路撒冷，拨其立来圣殿个屋脑尖，等其话：「尔若是神明个儿子，好从荡头跳落去：¹⁰ 因为书里有写的：『其会吩咐其个天使保护尔，¹¹ 其拉手会来挡尔，省勒尔个脚碰着石头。』 [S. 91. 11, 12.]」¹² 耶稣回答其，话：「书里有介话：『尔呒得好试试主尔个神明看。』 [Sm. 6. 16.]」

¹³ Mo-kwe yang-yiang s-wun, ziu dzæn-z li-k'æ Gyi ky'i-de.

¹³ 魔鬼样样试完，就暂时离开其去了。

¹⁴ [1] YIÆ-SU, ziu-leh Sing-Ling-go neng-ken, kyü tao Kyüô-li-li ky'i-de: Gyi-go ming-sing yang-k'æ s-deh-lön-kyün di-fông. ¹⁵ Læ gyi-lah jü-we-dông-li læ-kæn kông dao-li; cong-nying tu ts'ing-tsæn Gyi.

¹⁴ 耶稣^[1]，受勒圣灵个能干，归到加利利去了。其个名声扬开四凸乱圈地方。¹⁵ 来其拉聚会堂里来间讲道理，众人都称赞其。

[1] Y. 'E. 30. 耶（稣）后（头）30（年）。（原注）

¹⁶ Yiu ih-tsao tseo tao Nô-sah-leh, ziu-z Gyi iang-do-go u-dông: ziang 'æn-tsao ka, en-sih-nyih tseo-tsing jü-we-dông-li; ziu lih-ky'i-læ, iao doh shü. ¹⁷ Yiu nying kao-fu Gyi sin-cü Yi-sæ-üô-go shü. Shü t'æn-k'æ, ziu fæn tao keh-t'ah yiu ka sia-tih, wô, ¹⁸ “Cü-go Ling z læ ngô sing-zông: ing-we ziang fu yiu ka fong ngô ky'i djün foh-ing peh gyüong-nying t'ing; ts'a ngô ky'i i sông-sing-go cü-kwu, ky'i kao hyiang lo-ky'i-kæn cü-kwu we fông-cün-læ-gyi, hah-ngæn cü-kwu we k'en-kyin-gyi; yiu sông-'æ cü-kwu, hao nyiao-fông peh gyi-lah ky'i; ¹⁹ hao ky'i djün hyiang nying-kô dao Cü k'æ-eng-go nyin-veng.” [Y. 61. 1, 2.] ²⁰ Yiæ-su shü siu-long, kao-fu bæn-z-nying, ziu zo-lôh: jü-we-dông-li-go cong-nying ngæn-tsing tu ts'ing-ting k'en Gyi. ²¹ Gyi ziu

k'æ k'eo, teng gyi-lah wô, “Keh-p'in Shü kyih-mih yiu yiao-nyiæn de, ng-lah yia t'ing-meng-go.”

¹⁶ 有一遭走到拿撒勒^[1]，就是其养大个乌荡。像闲早介，安息日走进聚会堂里，就立起来，要读书。¹⁷ 有人交付其先知以赛亚个书。书摊开，就翻到箇墻有介写的，话：¹⁸ 「主个灵是来我身上。因为像傅油介封我去传福音拨穷人听；差我去医伤心个主顾，去告向掳去间主顾会放转来其，瞎眼主顾会看见其；有伤害主顾，好饶放拨其拉去；¹⁹ 好去传向人家道主开恩个年份。」²⁰ 耶稣书收拢，交付办事人，就坐落：聚会堂里个众人眼睛都清盯看其。²¹ 其就开口，等其拉话：「箇篇书今末有效验了，尔拉也听闻个。」

[1] Y. 'E. 31. 耶（稣）后（头）31（年）。（原注）

²² Cong-nying tu teng Gyi tso te-tsing, hyi-gyi Gyi kōng-c'ih-læ-go eng-we shih-wô; ziu læ-tih wô, “Keh soh feh-z Iah-seh-go Ng-ts?”

²² 众人都等其做对证，稀奇其讲出来个恩惠说话，就来的话：「箇啥弗是约瑟个儿子？」

²³ Yiae-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah tsong we kōng keh-kyü dzoh-wô p'i-bing Ngô, wô, 'I-sang ky'i i zi: t'ing-meng Ng læ Kyüô-pah-nong væn-pah tso-go z-ken, læ dông-deo Zi-go di-fông, yia tso-tso.”

²³ 耶稣等其拉话：「尔拉总会讲箇句俗话批评我，话：『医生，去医自。听闻尔来迦百农凡百做个事干，来荡头自个地方，也

做做。』」

²⁴ *Yiæ-su yi wô*, “*Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Sin-cü-nying læ gyi-zi-go di-fông, nying-kô tsæ-ve hwun-hyi gyi.* ²⁵ *Ngô jih-we wô hyiang ng-lah dao, Yi-li-üô z-'eo, t'in 'en-leh sæn nyin ling loh-ko yüih, kôh-tao-c'ü do hwÔng-nyin, keh z-'eo læ Yi-seh-lih di-fÔng yiu hyü-to kwu-sÔng lao-nyüing:* ²⁶ *dæn-z Jing-ming m-neh ts'a Yi-li-üô tao gyi-lah ih-go nying u-sen; tæn-tsих ts'a gyi tao Si-teng, Sah-leh-da zing-li, ih-go kwu-sÔng lao-nyüing u-sen ky'i.* ²⁷ *Wa-yiu sin-cü Yi-li-sÔ z-'eo, Yi-seh-lih di-fÔng yiu hyü-to nying sang da-mô-fong:* *m-neh ih-go i ken-zing; tsих-yiu ih-go Jü-li-üô nying Næ-mæn i ken-zing-de.”*

²⁴ 耶稣又话：「我真话向尔拉道，先知人来其自个地方，人家再舖欢喜其。²⁵ 我实惠话向尔拉道，以利亚时候，天旱勒三年零落个月，各到处大荒年，箇时候来以色列地方有许多孤孀老娘。²⁶ 但是神明呒得差以利亚到其拉一个人鸟碎；单只差其到西顿，撒勒大城里，一个孤孀老娘鸟碎去。²⁷ 还有先知以利沙时候，以色列地方有许多人生大麻疯。呒得一个医干淨，只有一个叙利亚人乃幔医干淨了。」

²⁸ *Jü-we-dÔng-li nying t'ing-meng keh-go shih-wô, long-tsòng do-nyiang ô-wÔng;* ²⁹ *ziu bô-ky'i-læ, ken Gyi c'ih zing-nga, ĩa tao sæn-*

ngæn u-dōng, (ziu-z dzing-ts kyin-kæn-go sæn,) iao t'e Gyi lôh-ky'i.³⁰
Yiæ-su læ gyi-lah cong-nyiang tseo-ko, ziu ky'i-de.

²⁸ 聚会堂里人听闻箇个说话，拢总大样慳惶，²⁹ 就爬起来，赶其出城外，拉倒山岩乌荡，（就是城子建间个山）要推其落去。³⁰
耶稣来其拉中央走过，就去了。

³¹ YIÆ-SU tseo-lôh tao Kyüô-pah-nong, z Kyüô-li-li ih-go zing-li;
en-sih nyih-ts læ-tih kao-hyüing gyi-lah. ³² Tu hyi-gyi Gyi-go kao-hyüing: ing-we Gyi-go dao-li yiu gyün-ping.

³¹ 耶稣走落到迦百农，是加利利一个城里，安息日子来的教训其拉。 ³² 都稀奇其个教训。因为其个道理有权柄。

³³ Jü-we-dōng-li yiu ih-go nyung peh ao-tsao kyü-go ling vu-tih-de, wu-long hyiang-liang eo-ky'i-læ, wô, ³⁴ “E! Nô-sah-leh-go Yiæ-su, ah-lah teng Ng yiu soh-go siang-ken? Ng læ djü-mih ah-lah ma? Ngô hyiao-teh Ng z jü, ziu-z Jing-ming-go sing-jün Cü-kwu.” ³⁵ Yiæ-su heng gyi, z-ka wô, “Vong hyiang; tseo gyi c'ih-læ.” Kyü long gyi læ cong-nying min-zin tih-tao, ziu tseo-c'ih-ky'i-de; gyi nyung ih-ngæn m-neh ziu sông. ³⁶ Cong-nying tu ky'ih-hoh, dô-kô kông-læ-kông-ky'i, z-ka wô, “Keh z soh-go dao-li! Gyi yiu gyün-ping yiu neng-ken we feng-fu ao-tsao kyü, kyü ziu tseo-c'ih.” ³⁷ Gyi-go ming-sing ziu yiang-k'æ s-deh-lön-ky'ün di-fông.

³³ 聚会堂里有一个人拨麿糟鬼个灵附的了，胡咙响亮讴起来，话：³⁴ 「哎！拿撒勒个耶稣，阿拉等尔有啥个相干？尔来除灭阿拉吗？我晓得尔是谁，就是神明个圣善主顾。」³⁵ 耶稣狠其，是介话：「笛响，走其出来。」鬼弄其来众人面前跌倒，就走出去了；其人一眼呒得受伤。³⁶ 众人都吃惱，大家讲来讲去，是介话：「箇是啥个道理！其有权柄有能干会吩咐麿糟鬼，鬼就走出。」³⁷ 其个名声就扬开四凸乱圈地方。

³³ *Yiæ-su lih-ky'i-sing, dzong jü-we-dōng tseo-c'ih, tseo-tsing Si-meng oh-li. Si-meng-go dziang-m dziao-nyih fah-leh djong: gyi-lah t'i gyi læ gyiu Yiæ-su.* ³⁹ *Yiæ-su lih læ gyi sing-pin, tsah-vah dziao-nyih bing: bing ziu t'e-de; keh-go nyü-nying lih-k'eh bô-ky'i-læ, kong-ing gyi-lah.*

³⁸ 耶稣立起身，从聚会堂走出，走进西门屋里。西门个丈姆潮热发勒重。其拉替其来求耶稣。³⁹ 耶稣立来其身边，责罚潮热病，病就退了。箇个女人立刻爬起来，供应其拉。

⁴⁰ *Nyih-deo lôh-sæn z'-eo, væn-pah nying yiu sang ze-bin soh-go bing cü-kwu læ-kæn, tu ta tao Yiæ-su u-sen læ: Yiæ-su ko-tang-ko siu en-en, i gyi-lah hao.* ⁴¹ *Wa-yiu kyü dzong hyü-to nying sing-zōng tseo-c'ih, hyiang-hiang eo-ky'i-læ wô, "Ng z Jing-ming-go Ng-ts, Kyi-toh."*

Yiæ-su heng gyi-lah, feh hyü k'æ k'eo; ing-we kyü hyiao-teh Gyi z Kyi-toh.

⁴⁰ 日头落山时候，凡百人有生随便啥个病主顾来间，都带到耶稣乌碎来。耶稣个打个手按按，医其拉好。⁴¹ 还有鬼从许多人身上走出，响响讴起来话：「尔是神明个儿子，基督。」耶稣狠其拉，弗许开口，因为鬼晓得其是基督。

⁴² Tao-leh t'in-nyiang, Yiæ-su tseo-c'ih tao kw'ong-iæ di-föng ky'i: keh-do-dziao nyding ky'i zing Gyi, zing-tao Gyi u-döng, iao liu-djü Gyi, feh iao Gyi bih-k'æ gyi-lah ky'i. ⁴³ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ngô lœ bih-go zing-li yia tông-kæ djün Jing-koh-go dao-li: ing-we Ngô z we-leh ka ts'a-læ-go." ⁴⁴ Ziu lœ Kyüô-li-li keh-sing jü-we-döng-li læ-tih djün dao-li.

⁴² 到了天亮，耶稣走出到旷野地方去。箇大潮人去寻其，寻到其乌荡，要留住其，弗要其别开其拉去。⁴³ 耶稣等其拉话：「我来别个城里也当该传神国个道理：因为我是为了介差来个。」⁴⁴ 就来加利利箇星聚会堂里来的传道理。

YIU ih-dziao ny ing tu a-long Yiæ-su u-dông iao t'ing Jing-ming-go dao-li, Yiæ-su lih-leh Keh-nyi-sah-leh wu pin-yin: ² k'en-kyin liang-tsah jün læ wu-pin p'ao-kæn; k'ô-ng-go ny ing zÔng jün ky'i-de, læ-kæn gyiang mÔng. ³ Yiu ih-tsah jün z Si-meng-go: Yiæ-su t'iao-lôh-ky'i, ts'ing Si-meng ts'ang-leh k'æ ih-ngaen; ziu zo-lôh, dzong jün-li ka kao-hyüing keh-dziao ny ing.

有一潮人都挨拢耶稣乌荡要听神明个道理，耶稣立勒革尼撒勒湖边沿。² 看见两只船来湖边抛间，柯鱼个人上船去了，来间漑网。³ 有一只船是西门个。耶稣跳落去，请西门撑勒开一眼，就坐落，从船里介教训箇潮人。

⁴ Yiæ-su kÔng-hao, ziu teng Si-meng wÔ, “Ts'ang tao sing-tin u-dÔng ky'i; mÔng gyi lÔh-ky'i hao k'ô ng.” ⁵ Si-meng we-teh Gyi, wÔ, “Sin-sang, ah-lah tsing-yia lao-loh, ih-ngaen m-neh k'ô-djÔh: næn-kæn i Ng shih-wÔ ngÔ mÔng 'ô-lÔh-ky'i.” ⁶ Gyi-lah 'ô-lÔh-ky'i, lah-tsing ng yiu-ho; mÔng iao pao-k'æ-de. ⁷ Ziu yiao-yiao siu, eo bih-tsah jün-li-go p'ing-ho-kyi læ pÔng-ts'eng-kyi. Gyi-lah ziu læ; liang-tsah jün ng tu tsÔng-mun-de, iao dzing-lÔh-ky'i-de. ⁸ Si-meng Pe-teh ih k'en-kyin, ziu boh-tao Yiæ-su kyiah-'Ô, z-ka wÔ, “Cü, li-k'æ ngÔ ky'i; ngÔ z-go ze-nying.” ⁹ Ing-we Si-meng teng gyi long-tsang de-ho, we-leh keh ih mÔng k'ô-djÔh-go ng, tu ky'i-hoh-de: ¹⁰ Si-pi-t'a-go ng-ts Yüô-kÔh

Iah-'en, z teng Si-meng p'ing-ho-kyi-go, yia z-ka ky'ih-hoh. Yiæ-su teng Si-meng wô, "Hao-vong p'ô: dzong-kying-yi-'eo ng we ky'i k'ô nyiing." ¹¹ Gyi-lah jün ts'ang-long ngen, yiang-yiang ky'i-diao, keng-leh Yiæ-su ky'i-de.

⁴ 耶稣讲好，就等西门话：「撑到深点乌荡去，网其落去好柯鱼。」⁵ 西门回答其，话：「先生，阿拉整夜劳碌，一眼呒得柯着，难间依尔说话我网下落去。」⁶ 其拉下落去，拦进鱼有伙，网要爆开了。⁷ 就摇摇手，讴别只船里个拼伙计来帮衬记。其拉就来，两只船鱼都装满了，要沉落去了。⁸ 西门·彼得一看见，就伏倒耶稣脚下，是介话：「主，离开我去，我是个罪人。」⁹ 因为西门等其拢总队伙，为了箇一网柯着个鱼，都吃惱了。¹⁰ 西庇太个儿子雅各·约翰，是等西门拼伙计个，也是介吃惱。耶稣等西门话：「好留怕。从今以后尔会去柯人。」¹¹ 其拉船撑拢岸，样样弃掉，跟勒耶稣去了。

¹² YIU ih-tsao Yiæ-su læ ih-go zing-li, yiu ih-go nyiing weng-sing sang da-mô-fong; ih k'en-kyin Yiæ-su, ziu p'oh-tao, gyiu Gyi, z-ka wô, "Cü, Ng ziah k'eng-go, neng-keo i ngô ken-zing." ¹³ Yiæ-su siu sing-c'ih-læ, en gyi ih-en, wô, "Ngô k'eng-go; ng hao ken-zing." Da-mô-fong lih-k'eh t'eng-diao-de. ¹⁴ Yiæ-su eo gyi m-nao wô hyiang nyiing-

kô dao: “tæn-tsih ky‘i peh tsi-s k‘en ih-k‘en; tsiao Mo-si-go feng-fu, we-leh ng ken-zing z-t‘i hao hyin *tsi-veh*, peh gyi-lah tso te-tsing.”

¹² 有一遭耶稣来一个城里，有一个人浑身生大麻疯，一看见耶稣，就扑倒，求其，是介话：「主，尔若肯个，能够医我干淨。」

¹³ 耶稣手伸出来，按其一按，话：「我肯个，尔好干淨。」大麻疯立刻褪掉了。¹⁴ 耶稣讴其呒得好话向人家道：「单只去拨祭司看一看，照摩西个吩咐，为了尔干淨事体好献祭物，拨其拉做对证。」

¹⁵ Yiæ-su-go ming-sing yü-kô yiang-k‘æ-de: yiu hyü-to ny ing jü-long-læ iao t‘ing Gyi kōng dao-li, yi iao Gyi i gyi-lah-go bing. ¹⁶ Yiæ-su *peh-djōng*^[1] tseo-kyi-ko, læ kw‘ong-iæ di-fōng tao-kao.

¹⁵ 耶稣个名声愈加扬开了。有许多人聚拢来要听其讲道理，又要其医其拉个病。¹⁶ 耶稣不常走记过^[1]，来旷野地方祷告。

[1] 走记过：避过

¹⁷ Yiu ih-nyih Gyi læ-kæn kao-hyüing; bōng-pin zo-kæn yiu Fah-li-sæ ny ing teng kao lih-fah go sin-sang, dzong Kyüô-li-li kôh hyiang-ts‘eng, dzong Yiu-t‘a teng Yiæ-lu-sah-leng ka læ-go: Cü hyin-c‘ih Gyi neng-ken læ, i gyi-lah-go bing. ¹⁸ Yiu ih-go fong-t‘æn cü-kwu, p‘u-pæn kw‘eng-ts, ny ing-kô dæ-leh-læ, tang-sön dæ-tsing-ky‘i iao fōng læ Yiæ-su min-zin. ¹⁹ We-leh ny ing to, ts‘eng-feh-c‘ih dæ gyi tsing-ky‘i-go fōng-fah; ziу tseo-zōng oh-teng, ngô-p‘in *hyiao-k‘æ-ts*, lin ny ing lin

p'u-pæn tiao-lôh cong-nyiang, k'eo-k'eo læ Yiæ-su min-zin.²⁰ Yiæ-su k'en-kyin gyi-lah yiu siang-sing-go sing, teng fong-t'æn cü-kwu wô, "Ng-noh ny ing, ng-go ze sô-diao-de."²¹ Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ ny ing sing-li nyi-leng-ky'i-læ, z-ka wô, "Keh læ-tih kông sih-doh-go shih-wô z jü? Ziah feh-z Jing-ming doh-ih-go, jü neng-keo sô-diao ze ni?"²² Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah nyi-leng, ziu k'æ k'eo, wô, "Ng-lah dza-we sing-li læ-tih nyi-leng?²³ Wa-z wô, Ng-go ze sô-diao-de; wa-z wô, Bô-ky'i-læ tseo; 'ah-li ih-yiang yüong-yi?²⁴ Næn-kæn peh ng-lah hao hyiao-teh Nying-go Ng-ts læ shü-kæn-zông yiu sô-ze-go gyün-ping, (ziu teng fong-t'æn cü-kwu wô,) Ngô wô hyiang ng dao, Bô-ky'i-læ, do-leh p'u-pæn, kyü oh-li ky'i."²⁵ Keh fong-t'æn cü-kwu læ gyi-lah min-zin lih-k'eh bô-ky'i, do-leh kw'eng-go tong-si, kyü oh-li ky'i, i-lu læ-tih ts'ing-tsæn Jing-ming.²⁶ Cong-nying tu kying-hyiæ, yia ts'ing-tsæn Jing-ming; ping-ts'ia do-nyiang p'ô-ky'i-læ-de, z-ka wô, "Kyih-mih-ts ah-lah yiu hyi-gyi z-ken k'en-kyin-ko-de."

¹⁷ 有一日其来间教训，旁边坐间有法利赛人等教律法个先生，从加利利各乡村，从犹太等耶路撒冷介来个。主显出其能干来，医其拉个病。¹⁸ 有一个风瘫主顾，铺板困仔，人家抬勒来，打算抬进去要放来耶稣面前。¹⁹ 为了人多，忖弗出抬其进去个方法，就走上屋顶，瓦片揼开仔，连人连铺板吊落中央，扣扣来耶稣面前。²⁰ 耶稣看见其拉有相信个心，等风瘫主顾话：「尔依人，尔个罪赦掉

了。」²¹ 读书人等法利赛人心里议论起来，是介话：「箇来的讲亵渎个说话是谁？若弗是神明独一个，谁能够赦掉罪呢？」²² 耶稣晓得其拉议论，就开口，话：「尔拉咋会心里来的议论？」²³ 还是话，尔个罪赦掉了；还是话，爬起来走；何里一样容易？²⁴ 难间拨尔拉好晓得人个儿子来世间上有赦罪个权柄，（就等风瘫主顾话，）我话向尔道，爬起来，驮勒铺板，归屋里去。」²⁵ 箇风瘫主顾来其拉面前立刻爬起，驮勒困个东西，归屋里去，依路来的称赞神明。²⁶ 众人都惊骇，也称赞神明，并且大样怕起来了，是介话：「今末仔阿拉有稀奇事干看见过了。」

²⁷ KEH-SING z-ken 'eo-deo Yiæ-su tseo-c'ih-ky'i; yiu ih-go siu-zin-liang ny ing kyiao-leh Li-vi læ wu-liang-vông zo-kæn; Yiæ-su k'en-k'en gyi, ziu teng gyi wô, "Keng Ngô læ." ²⁸ Gyi ziu yiang-yiang ky'i-diao, bô-ky'i-sing, keng-leh Yiæ-su ky'i-de.

²⁷ 箇星事干后头耶稣走出去，有一个收钱粮人叫勒利未来户粮房坐间，耶稣看看其，就等其话：「跟我来。」²⁸ 其就样样弃掉，爬起身，跟勒耶稣去了。

²⁹ Li-vi læ zi oh-li bæn ih-zih do-ts'æ, ts'ing Yiæ-su: yiu hyü-to siu-zin-liang ny ing teng bih-nying dô-kô zo-zih. ³⁰ Gyi-lah-go doh-shü-nying teng Fah-li-sæ ny ing mao-ün Yiæ-su meng-du, z-ka wô, "Ng-lah dza-we teng siu-zin-liang ny ing ze-nying dô-kô ky'üoh, dô-kô

hah ni?”³¹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “M-bing-go nying hao-vong i-sang, yiu-bing-go nying iao-go.³² Ngô læ, feh-z eo tsing-dzih-go nying we-sing-cün-i, z eo ze-nying we-sing-cün-i.”

²⁹ 利未来自屋里办一席大菜，请耶稣。有许多收钱粮人等别人大家坐席。³⁰ 其拉个读书人等法利赛人媚怨耶稣门徒，是介话：「尔拉咋会等收钱粮人罪人大家吃，大家喝呢？」³¹ 耶稣回答其拉，话：「呒病个人好留医生，有病个人要个。³² 我来，弗是讴正直个人回心转意，是讴罪人回心转意。」

³³ Gyi-lah teng Yiæ-su wô, “Iah-‘en-go meng-du peh-djōng kying-zih yi tso tao-kao, Fah-li-sæ nying-go meng-du yia z-ka; Ng-go meng-du læ-tih ky‘üoh, læ-tih hah; keh z dza-go?”³⁴ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “O hao-nyih go nying-k‘ah, sing-lōng wa teng gyi-lah dô-kô læ-tong, dza hao eo gyi-lah kying-zih ni?³⁵ Dæn-z tsiang-læ-go nyih-ts, sing-lōng we li-k‘æ gyi-lah ky‘i, keh-tsao we kying-zih-gyi.”

³³ 其拉等耶稣话：「约翰个门徒不常禁食又做祷告，法利赛人个门徒也是介，尔个门徒来的吃，来的喝，箇是咋个？」³⁴ 耶稣等其拉话：「贺好日个人客，新郎还等其拉大家来东，咋好讴其拉禁食呢？³⁵ 但是将来个日子，新郎会离开其拉去，箇遭会禁食其。」

³⁶ Yi kông ih-go pi-fông peh gyi-lah t‘ing: “M-yiu nying c‘ô ih-kw‘e sing i-zông, ky‘i pu gyiu i-zông; k‘ong-p‘ô sing-go yi pô gyiu-go

c'ô-k'æ, tsæ-wô pu-tih keh-kw'e sing-go teng gyiu-go feh siang-p'e. ³⁷

Yia m-yiu nying yüong gyiu bi-dæ tsi sing tsiu; k'ong-p'ô sing tsiu pao-k'æ keh bi-dæ, tsiu yia tao-diao, bi-dæ yia long-wæn. ³⁸ Tsong z yüong sing bi-dæ tsi sing tsiu; ka liang-yiang tu pao-djün-de. ³⁹ M-yiu nying lao tsiu ky'üoh-ko, ziu iao *ky'üoh* sing *tsiu*: ing-we gyi wô, 'Z lao-go hao.'"

³⁶ 又讲一个北方拨其拉听：「呒有人扯一块新衣裳，去补旧衣裳；恐怕新个又把旧个扯开，再话补的箇块新个等旧个弗相配。³⁷ 也呒有人用旧皮袋齒新酒；恐怕新酒爆开箇皮袋，酒也倒掉，皮袋也弄坏。³⁸ 总是用新皮袋齒新酒；介两样都保全了。³⁹ 茄有人老酒吃过，就要吃新酒；因为其话：『是老个好。』」

Lk. VI.

VU-KAO-TSIH di-nyi nyih 'eo-deo di-ih-go en-sih-nyih, Yiæ-su tseo-ko; mah-din-li; meng-du tsah-leh mah-be, siu-li ts'o-ts'o, læ-kæn ky'üoh. ² Yiu kyi-go Fah-li-sæ nying teng gyi-lah wô, "En-sih-nyih feh ing-kæ tso go z-ken, ng-lah dza-we læ-kæn tso?" ³ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Da-bih teng gyi dong-de nying du-kyi z-'eo, Da-bih sô tso-go z-ken, ng-lah soh m-neh doh-ko ma? ⁴ ziu-z, tseo-tsing Jing-ming-go

oh-lô, pô pa-kæn-go ping zi do-læ ky'üoh, yi feng peh dong-de nying; keh-go ping z feh ing-kæ ky'üoh-go, tsih-yiu tsi-s keh-sing hao ky'üoh.”⁵ Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “Nying-go Ng-ts yia z en-sih-nyih-go Cü.”

无酵节第二日后头第一个安息日，耶稣走过麦田里，门徒摘勒麦佩，手里搓搓，来间吃。²有几个法利赛人等其拉话：「安息日弗应该做个事干，尔拉咋会来间做？」³ 耶稣回答其拉，话：「大辟等其同队人肚饥时候，大辟所做个事干，尔拉啥呒得读过吗？⁴就是，走进神明个屋落，把摆间个饼自驮来吃，又分拨同队人。箇个饼是弗应该吃个，只有祭司箇星好吃。」⁵ 耶稣又等其拉话：「人个儿子也是安息日个主。」

⁶ Yi z ih-go en-sih-nyih, Yiæ-su tseo-tsing jü-we-döng-li kông dao-li: yiu ih-go ny ing læ-kæn, gyi jing-tsah siu fong-de.⁷ Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ ny ing t'eo-bun tsiang-tong, k'en Gyi en-sih-nyih i bing feh; iao zing ih-go ing-deo, hao kao Gyi zông.⁸ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah sing-siang, teng fong-siu cü-kwu wô, “Bô-ky'i, lih læ cong-nyiang.” Gyi ziu bô-ky'i lih-tong-de.⁹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô iao meng ng-lah ih-nyiang: En-sih nyih-ts tso hao-z, tso ūa-z; kyi sing-ming, sông sing-ming; ‘ah-li ih-nyiang tsôh-hying?’”¹⁰ Ziu dön-ky'ün k'en-k'en gyi-lah cong-nying, teng keh-go ny ing wô, “Ng-go siu sing-

tæn-c'ih-læ." Gyi ziu sing-c'ih-læ: siu ziu hao-de, ziang bih-tsah ka-go.

¹¹ Gyi-lah ông-leh ziang tin-c'ü-c'ü ka; dô-kô siang-liang dza-go hao ky'i long Yiæ-su.

⁶ 又是一个安息日，耶稣走进聚会堂里讲道理。有一个人来间，其顺只手风了。⁷ 读书人等法利赛人偷伴张东，看其安息日医病弗，要寻一个因头，好告其上。⁸ 耶稣晓得其拉心想，等风手主顾话：「爬起，立来中央。」其就爬起立东了。⁹ 耶稣等其拉话：「我要问尔拉一样。安息日子做好事，做坏事；救性命，丧性命；何里一样作兴？」¹⁰ 就团圆看看其拉众人，等箇个人话：「尔个手伸带出来。」其就伸出来。手就好了，像别只介个。¹¹ 其拉快勒像颠痴痴介，大家商量咋个好去弄耶稣。

² KEH-GO z-'eo Yiæ-su tseo-c'ih tao sæn-li ky'i tao-kao: tsing-yia
læ-kæn tao-kao Jing-ming. ¹³ Tao-leh t'in-liang, Gyi meng-du eo-long-
læ; dzong gyi-lah cong-nyiang t'iao-shün jih-nyi-go, eo gyi z s-du: ¹⁴
ziu-z Si-meng, (Yiæ-su yi c'ü gyi ming-z Pe-teh,) teng gyi hyüong-di
En-teh-lih; wa-yiu Yüô-kôh teng Iah-'en, Fi-lih teng Pô-to-lo-mæ, ¹⁵
Mô-t'a teng To-mô, Üô-leh-fi-go ng-ts Yüô-kôh, teng Si-meng kyiao-
leh Ze-lo-ti, ¹⁶ Yüô-kôh-go hyüong-di Yiu-da, wa-yiu Kyüô-liah di-
föng-go Yiu-da, ziu-z ma-diao Yiæ-su go cü-kwu.

¹² 箴个时候耶稣走出到山里去祷告。整夜来间祷告神明。¹³ 到了天亮，其门徒讴拢来，从其拉中央挑选十二个，讴其是使徒。¹⁴ 就是西门，（耶稣又取其名字彼得，）等其兄弟安得烈，还有雅各等约翰，腓力等巴多罗买，¹⁵ 马太等多马，亚勒腓个儿子雅各，等西门叫勒锐罗底，¹⁶ 雅各个兄弟犹大，还有加略地方个犹大，就是卖掉耶稣个主顾。

¹⁷ *Yiæ-su teng gyi-lah dô-kô tseo-lôh sœn, lih læ bing-di-li: keh-deo yiu hyü-to Gyi-go meng-du, wa-yiu ih-do-dziao pah-sing z dzong Yiu-t'a kôh-tao-c'ü teng Yiæ-lu-sah-leng; dzong T'e-lo Si-teng hæ pin-yin ka læ-go, iao t'ing Gyi kông dao-li, yi iao Gyi i gyi-lah-go bing;* ¹⁸ *wa-yiu be; ao-tsao kyü s mo-næn go cü-kwu læ: Yiæ-su læ-kæn i gyi-lah hao.* ¹⁹ *Keh-dziao nyung tu iao en Gyi ih-en; ing-we yiu neng-ken dzong Gyi sing-zông tseo-c'ih-læ, i-hao cong-nyung.*

¹⁷ 耶稣等其拉大家走落山，立来平地里。箇头有许多其个门徒，还有一大潮百姓是从犹太各到处等耶路撒冷，从推罗西顿海边沿介来个，要听其讲道理，又要其医其拉个病，¹⁸ 还有被麿糟鬼试磨难个主顾来。耶稣来间医其拉好。¹⁹ 箴潮人都要按其一按，因为有能干从其身上走出来，医好众人。

²⁰ *Yiæ-su ngæn-tsing dæ-tæn-ky'i, k'en meng-du, z-ka wô,*

²⁰ 耶稣眼睛抬带起，看门徒，是介话：

“NG-LAH gyüong-go cü-kwu yiu foh-ky‘i; ing-we Jing-koh z ng-lah-go.

「尔拉穷个主顾有福气，因为神国是尔拉个。

²¹ “Ng-lah yin-dzæ du-kyi cü-kwu yiu foh-ky‘i; ing-we tsiang-læ we peh ng-lah ky‘üoh-pao.

²¹ 「尔拉现在肚饥主顾有福气，因为将来会拨尔拉吃饱。

“Ng-lah yin-dzæ k‘oh-go cü-kwu yiu foh-ky‘i; ing-we tsiang-læ we fah-siao.

「尔拉现在哭个主顾有福气，因为将来会发笑。

²² “We-leh Nying-go Ng-ts nyung-kô u-su ng-lah, ky‘i-diao ng-lah, zoh-mô ng-lah, pô ng-lah-go ming-sing ziang ts‘iu-ts‘iu tong-si ka tiu-diao-go z-‘eo, ng-lah tao yiu foh-ky‘i: ²³ keh z-‘eo ng-lah hao, hwun-hwun-hyi-hyi t‘iao-t‘iao, ing-we læ t‘in-zông ng-lah-go pao-ing do-leh-kying: gyi-lah tsu-tsong dæ sin-cü-nying yia z-ka.

²² 「为了人个儿子人家恶愫尔拉，弃掉尔拉，警骂尔拉，把尔拉个名声像臭臭东西介丢掉个时候，尔拉倒有福气。²³ 箇时候尔拉好，欢欢喜喜跳跳，因为来天上尔拉个报应大勒紧。其拉祖宗待先知人也是介。

²⁴ “Dæn-z ng-lah yiu-lao cü-kwu yiu ‘o-se; ing-we ng-lah-go entæn yi-kying teh-djôh-ko-de.

²⁴ 「但是尔拉有佬主顾有祸祟，因为尔拉个安耽已经得着过了。

²⁵ “Ng-lah ky‘üoh-pao cü-kwu yiu ‘o-se; ing-we tsiang-læ we du-kyi.

²⁵ 「尔拉吃饱主顾有祸祟，因为将来会肚饥。

“Ng-lah yin-dzæ læ-tih siao cü-kwu yiu ‘o-se; ing-we tsiang-læ we pe-shông di-k’oh.

「尔拉现在来的笑主顾有祸祟，因为将来会悲伤啼哭。

²⁶ “Cong-nying tu ngao ng hao z-‘eo, ng-lah yiu ‘o-se: gyi-lah tsutsong dæ kô sin-cü-nying yia z-ka.

²⁶ 「众人都咬尔好时候，尔拉有祸祟。其拉祖宗待假先知人也是介。

²⁷ “NG-LAH t‘ing-tong-go nyding, Ngô wô hyiang ng dao: Ng-go ün-kô yüong æ-sih gyi; u-su ng-lah cü-kwu, yüong tao gyi hao;²⁸ tsiu-mô ng-lah cü-kwu, yüong coh-foh gyi; long-song ng-lah cü-kwu, yüong t‘i gyi tao-kao.²⁹ Ziah yiu nyding kwah ng dông-pin pô-công, keh-pin yia peh gyi kwah: ziah yiu nyding teng ng nga-hyiang i-zông

poh-leh-ky'i, li-hyiang i-zōng yia hao-vong tsu-djü gyi.³⁰ Væn-pah t'ao ng go cü-kwu, hao peh gyi: pô ng-go tong-si deh-leh-ky'i cü-kwu, m-nao t'ao gyi wæn.³¹ Ng-lah iao ny ing-kô dza dæ ng, ng-lah yia iao z-ka ky'i dæ gyi.³⁸ Ng-lah ziah ky'i æ-sih æ-sih ng-lah go cü-kwu, yiu soh-go hao-c'ü ni? Ziu-z ze-nying yia we ky'i-sih æ-sih gyi-lah cü-kwu.³³ Dæ ng-lah hao cü-kwu, ng-lah ziah ky'i dæ gyi hao, keh yiu soh-go hao-c'ü ni? Ziu-z ze-nying yia z-ka tso.³⁴ Ng-lah ziah-z siang ny ing-kô we wæn ka k'eng tsia peh gyi, keh yiu soh-go hao-c'ü ni? Ing-we ze-nying, siang gyi tsiao-su wæn, yia k'eng tsia peh ze-nying.³⁵ Dæn-z ng-go ün-kô yüong æ-sih gyi, wa-yiu hao-hao dæ ny ing-kô, tsia peh ny ing-kô, ih-ngæn feh siang gyi wæn: ka ng-lah-go pao-ing tsiang-læ do-go, ng-lah we tso ting kao Cü-kwu ng-nô: ing-we Gyi, lin vông-eng-go cü-kwu teng ôh-nying, tu yiu hao-sing dæ gyi.³⁶ Ng-lah kæ yiu æ-lin-sing, ziang ng-lah Ah-tia yiu æ-lin-sing ka.³⁷ M-nao p'i-bing ny ing-kô, ka *nying-kô* yia ve p'i-bing ng-lah; m-nao ding ny ing-kô ze, ka *nying-kô* yia ve ding ng-lah ze. Ng-lah nyün-liang ny ing-kô, ka *nying-kô* yia we nyün-liang ng:³⁸ ng-lah peh ny ing-kô, ka *nying-kô* yia we peh ng; ziu-z teo-dong liang-tsoh, ngah-ko-ts, ky'ing kyih-jih-ts, yi ling-sing kah-c'ih, ny ing-kô we tao-leh ng-go i-zōng teo-li. Ing-we ng-lah liang peh *nying-kô* dza-go, liang peh ng-lah yia we dza-go."

²⁷ 「尔拉听东个人，我话向尔道。尔个冤家用爱惜其，恶愫尔拉主顾，用到其好；²⁸ 咒骂尔拉主顾，用祝福其；弄送尔拉主顾，用替其祷告。²⁹ 若有人刮尔荡边巴掌，箇边也拨其刮。若有人等尔外向衣裳剥勒去，里向衣裳也好留阻住其。³⁰ 凡百讨尔个主顾，好拨其；把尔个东西夺勒去主顾，呒得好讨其还。³¹ 尔拉要人家咋待尔，尔拉也要是介去待其。³² 尔拉若去爱惜爱惜尔拉个主顾，有啥个好处呢？就是罪人也会去惜爱惜其拉主顾。³³ 待尔拉好主顾，尔拉若去待其好，箇有啥个好处呢？就是罪人也是介做。³⁴ 尔拉若是想人家会还介肯借拨其，箇有啥个好处呢？因为罪人，想其照数还，也肯借拨罪人。³⁵ 但是尔个冤家用爱惜其，还有好好待人家，借拨人家，一眼弗想其还。介尔拉个报应将来大个，尔拉会做顶高主顾儿囡。因为其，连忘恩个主顾等恶人，都有好心待其。³⁶ 尔拉该有哀怜心，像尔拉阿爹有哀怜心介。³⁷ 芮得好批评人家，介人家也榦批评尔拉；呒得好定人家罪，介人家也榦定尔拉罪。尔拉原谅人家，介人家也会原谅尔。³⁸ 尔拉拨人家，介人家也会拨尔；就是斗桶量足，抗过仔，揿结实仔，又零星溢出，人家会倒勒尔个衣裳兜里。因为尔拉量拨人家咋个，量拨尔拉也会咋个。」

³⁹ Yi kōng ih-go pi-fōng peh gyi-lah t'ing, z-ka wō, "Hah-ts dza neng-keo ling hah-ts? liang-'ô feh dô-kô tih-lôh den-li ma? ⁴⁰ 'Ôh-sang-ts m̄-teh ko-ü sin-sang: væn-pah tso tao djün-be cü-kwu we ziang gyi sin-sang ka-go. ⁴¹ Ng dza-we k'en-c'ih hyüong-di ngæn-tsing li-

hyiang yiu ih-ngæn hwe-dzing, feh ts'eng-tao zi-go ngæn-tsing yiu ih-keng tong-liang læ-tih? ⁴² Ng dza-we hao teng hyüong-di wô, ‘Hyüong-di, ng-go ngæn-tsing-li keh ih-ngæn hwe-dzing peh ngô i-c'ih-ts;’ ng-zi ngæn-tsing-li keh-keng tong-liang ng tao wa k'en-feh-c'ih? Kô-hao-nying, sin i-c'ih ng-zi ngæn-tsing-li-go tong-liang; ‘eo-deo ng we k'en ming-bah hao ky'i i-c'ih; hyüong-di ngæn-tsing-li-go hwe-dzing.

³⁹ 又讲一个比方拨其拉听，是介话：「瞎子咋能够领瞎子？两下弗大家跌落窟里吗？⁴⁰ 学生子呒得过于先生。凡百做到全备主顾会像其先生介个。⁴¹ 尔咋会看出兄弟眼睛里向有一眼灰尘，弗忖到自个眼睛有一根栋梁来的？⁴² 尔咋会好等兄弟话：『兄弟，尔个眼睛里箇一眼灰尘拨我揀出仔。』尔自眼睛里箇根栋梁尔倒还看弗出？假好人，先揀出尔自眼睛里个栋梁，后头尔会看明白好去揀出兄弟眼睛里个灰尘。

⁴³ “Sang ūa ko-ts, feh-z hao jü: sang hao ko-ts, yia feh-z ūa jü. Cü-tang-cü jü, k'en gyi-zi-go ko-ts hao ny ing-leh-c'ih: ts'-bang-li, ny ing-kô feh læ siu vu-hwô-ko; yia-ts'ao li-hyiang, ny ing-kô yia feh læ tsah ts-bu-dao. ⁴⁵ Hao-nying, dzong gyi sing li-hyiang k'ông-tih-go hao-c'ü, fah-c'ih hao z-ken læ; ūa-nying, dzong gyi sing li-hyiang

k'ōng-tih-go ūa-c'ü, fah-c'ih ūa z-ken læ: ing-we, gyi cü-pô kōng-c'ih-læ, z dzong sing-li kah-c'ih-læ-go to-deo.

⁴³ 「生坏果子，弗是好树。生好果子，也弗是坏树。株打株树，看其自个果子好认勒出。刺棚里，人家弗来收无花果；野草里向，人家也弗来摘紫葡萄。⁴⁵ 好人，从其心里向园的个好处，发出好事干来；坏人，从其心里向园的个坏处，发出坏事干来。因为，其嘴巴讲出来，是从心里溢出来个多头。

“Ng-lah dza-we eo Ngô, Cü, Cü, wa feh ky'i i Ngô-go shih-wô tso?
⁴⁷ Væn-pah tao Ngô u-dông læ, t'ing-meng Ngô-go shih-wô, i-leh gyi ky'i tso-go cü-kwu, gyi k'o-pi-ziang soh-go nyding Ngô wô hyiang ng dao.⁴⁸ Ziang ih-go nyding ky'i oh, na-nyi gyüih-leh sing-sing, oh-li-go ziang-kyiah fông-leh zah-deo-zông: do-shü fah-tsôh, zông-lôh-shü-wông c'ong-djôh keh-tsing oh, yia feh neng-keo yiao-dong gyi; ing-we ziang-kyiah fông læ zah-deo-zông.⁴⁹ Dæn-z t'ing-meng-ts feh ky'i tso cü-kwu, k'o-pi-ziang ih-go nyding m-neh ziang-kyiah ky'i oh læ nyi-du-teng: zông-lôh-shü-wông ih c'ong-djôh, lih-k'eh ziu tih-tao: keh-tsing oh-go tih-tao læ-leh li-'æ.”

「尔拉咋会讴我，主，主，还弗去依我个说话做？⁴⁷ 凡百到我乌荡来，听闻我个说话，依勒其去做个主顾，其可比像啥个人我话向尔道。⁴⁸ 像一个人起屋，烂泥掘勒深深，屋里个墙脚放勒石头

上。大水发作，上落水旺冲着箇进屋，也弗能够摇动其，因为墙脚放来石头上。⁴⁹但是听闻仔弗去做主顾，可比像一个人呒得墙脚起屋来泥涂顶。上落水旺一冲着，立刻就跌倒。箇进屋个跌倒来勒厉害。」

Lk. VII.

YIÆ-SU kōng peh pah-sing t'ing go shih-wô long-tsong wun-de,
tseo-tsing Kyüô-pah-nong zing-li.

耶稣讲拨百姓听个说话拢总完了，走进迦百农城里。

² Yiu ih-go pah-tsong-go nu-boh, z gyi ting cong-i-go. sang bing kw'a iao si. ³ T'ing-meng Yiæ-su-go fong-sing, ziu ts'a Yiu-t'a nyding kyi-go tsiang-lao ky'i gyiu Gyi læ kyiu gyi-go nu-boh. ⁴ Gyi-lah tseo tao Yiæ-su u-dông, hyüih-sing gyiu Gyi, z-ka wô, "Keh-go eng-we s-peh keh-go nyding, gyi hao ziu-go: ⁵ ing-we gyi æ-sih ah-lah pah-sing, jü-we-dông yia z gyi ky'i peh ah-lah." ⁶ Yiæ-su ziu teng gyi-lah dô-kô ky'i.

² 有一个百总个奴仆，是其顶中意个，生病快要死。³ 听闻耶稣个风声，就差犹太人几个长老去求其来救其个奴仆。⁴ 其拉走到耶稣乌荡，血心求其，是介话：「箇个恩惠赐拨箇个人，其好受个。⁵

因为其爱惜阿拉百姓，聚会堂也是其去拨阿拉。」⁶ 耶稣就等其拉大家去。

K'eo-k'eo teng gyi oh-lô ts'ô yiu-'æn lu, pah-tsong ts'a beng-yiu
læ wô hyiang Yiæ-su dao, “Cü, feh yüong lao-bu; Ng tseo-tsing ngô-go
sô-pin læ, ngô feh ken-tông:⁷ ngô-zi ts'eng yia feh hao tao Ng-go u-
dông læ: Ng tsih-siao wô ih-kyü, ngô-go yüong-nying ziu we hao-gyi.⁸
Ing-we ngô z voh bih-nying kæ-kwun, yia yiu ping voh ngô kæ-kwun:
ngô eo , ih-go ky'i, ziu ky'i; eo ih-go læ, ziu læ; eo ngô nu-boh ky'i tso
ih-yang z-ken, gyi ziu ky'i tso.”⁹ Yiæ-su t'ing-meng keh-sing shih-wô,
hyi-gyi keh-go nying; ziu nyin-cün, teng keh-dziao keng-kæn-go nyig
wô, “Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ka do siang-sing-go sing, ziu-z læ Yi-
seh-lih pah-sing cong-nyiang Ngô yia m-neh p'ong-kyin-ko.”¹⁰ Ts'a-
ky'i-go cü-kwu kyü tao oh-li, k'en-kyin sang-bing-go nu-boh yi-kying
hao-tong-de.

扣扣等其屋落差有限路，百总差朋友来话向耶稣道：「主，弗用劳步，尔走进我个舍边来，我弗敢当。⁷ 我自忖也弗好到尔个乌荡来。尔只消话一句，我个佣人就会好其。⁸ 因为我是服别人该管，也有兵服我该管。我讴一个去，就去；讴一个来，就来；讴我奴仆去做一样事干，其就去做。」⁹ 耶稣听闻箇星说话，稀奇箇个人，就扭转，等箇潮跟间个人话：「我话向尔拉道，介大相信个

心，就是来以色列百姓中央我也呒得碰见过。」¹⁰ 差去个主顾归到屋里，看见生病个奴仆已经好东了。

¹¹ Di-nyi nyih, Yiæ-su tseo tao ih-go zing-li, kyiao-leh Nô-ing; yiu hao-kyi-go meng-du, teng ih-do-dziao nyding, dô-kô læ-tih tseo. ¹² Kw'a tao dzing-meng-k'eo, yiu ih-go si-nying dæ-c'ih-læ; gyi ah-nyiang tsih sang keh ih-go ng-ts, yi z kwu-sông lao-nyüing: yiu ih-do-dziao zing-li pah-sing be gyi ah-nyiang dô-kô læ-tong. ¹³ Cü k'en-kyin gyi, fah dz-pe-sing, teng gyi wô, “Hao-vong k'oh.” ¹⁴ Ziu tseo-long-ky'i, siu en-leh ^[1]dæ-go kô-ts teng: dæ-go cü-kwu ziu lih-lôh. Yiæ-su z-ka wô, “Eo-sang, Ngô teng ng wô, Bô-ky'i-læ.” ¹⁵ Keh-go si-nying ziu zo-ky'i-læ, kông-ky'i shih-wô læ-de. Yiæ-su pô gyi nyding kao-dæ gyi ah-nyiang. ¹⁶ Cong-nying tu ky'ih-hoh, ziu tsæn-me Jing-ming, z-ka wô, “Ah-lah cong-nyiang yiu ih-go do sin-cü-nying c'ih-læ-de:” yi wô, “Jing-ming læ k'en-kwu Gyi pah-sing.” ¹⁷ Yiæ-su keh-go ming-sing yiang-k'æ 'en Yiu-t'a teng s-deh-lön-ky'ün kôh-c'ü di-föng.

¹¹ 第二日，耶稣走到一个城里，叫勒拿因，有好几个门徒，等一大潮人，大家来的走。¹² 快到城门口，有一个死人抬出来，其阿娘只生箇一个儿子，又是孤孀老娘。有一大潮城里百姓被其阿娘大家来东。¹³ 主看见其，发慈悲心，等其话：「好劄哭。」¹⁴ 就走拢去，手按勒抬个架子^[1]顶。抬个主顾就立落。耶稣是介话：「后

生，我等尔话，爬起来。」¹⁵ 箇个死人就坐起来，讲起说话来了。
耶稣把其人交代其阿娘。¹⁶ 众人都吃惱，就赞美神明，是介话：
「阿拉中央有一个大先知人出来了。」又话：「神明来看顾其百姓。」¹⁷ 耶稣箇个名声扬开咸犹太等四凸乱圈各处地方。

[1] 'Oh wô, kwun-zæ. 或话，棺材。（原注）

¹⁸ IAH-'EN-GO meng-du pô keh-sing z-ken long-tsong kao-su Iah-'en dao. ¹⁹ Iah-'en ziu dzong meng-du cong-nyiang eo liang-go nyding, ts'a gyi ky'i kyin Yiæ-su, z-ka wô, “TÔng-kæ læ go Cü-kwu z Ng feh, wa-z ah-lah tsæ siang-vÔng bih-nying ni?”

¹⁸ 约翰个门徒把箇星事干拢总告诉约翰道。¹⁹ 约翰就从门徒中
央讴两个人，差其去见耶稣，是介话：「当该来个主顾是尔弗，还
是阿拉再想望别人呢？」

²⁰ Keh liang-go nyding tseo tao Yiæ-su u-dÔng, z-ka wô, “Ang-si-li-go Iah-'en ts'a ah-lah læ; gyi z-ka wô, ‘TÔng-kæ læ go Cü-kwu z Ng feh, wa-z ah-lah tsæ siang-vÔng bih-nying?’” ²¹ K'eo-k'eo keh-go z-'eo Yiæ-su pô hyü-to nyding do-siao bing-tsing, teng væn ao-tsao kyü go nyding, tu i-hao, yi s-peh hyü-to hah-ngæn nyding we k'en-kyin; ²² ziu we-teh gyi-lah, wô, “Ng-lah k'en-kyin-ko t'ing-meng-ko keh-sing z-ken, hao ky'i pao hyiang Iah-'en dao; ziu-z, hah-ts we k'en-kyin, kwa-kyiah we tseo lu, da-mô-fong we ken-zing, long-bang we t'ing-meng,

si-nying weh-cün-læ, yiu foh-ing dao-li djün peh gyüong-nying t'ing.

²³ Wa-jiu væn-pah feh in-tseng feh ky'i-diao Ngô cü-kwu, yiu foh-ky'i."

²⁰ 箇两个人走到耶稣乌荡，是介话：「行洗礼个约翰差阿拉来，其是介话：『当该来个主顾是尔弗，还是阿拉再想望别人？』」²¹ 扣扣箇个时候耶稣把许多人大小病症，等犯鏖糟鬼个人，都医好，又赐拨许多瞎眼人会看见，²² 就回答其拉，话：「尔拉看见过听闻过箇星事干，好去报向约翰道，就是，瞎子会看见，拐脚会走路，大麻疯会干净，聋聾会听闻，死人活转来，有福音道理传拨穷人听。²³ 还有凡百弗厌恶弗弃掉我主顾，有福气。」

²⁴ Iah-'en ts'a-læ-go ny ing cün-ky'i, Yia-su ziu teng keh-do-dziao ny ing kōng-ky'i Iah-'en-go z-ken læ, z-ka wō,

²⁴ 约翰差来个人转去，耶稣就等箇大潮人讲起约翰个事干来，是介话：

“Ng-lah 'æn-tsao tseo-c'ih tao kw'ōng-iæ di-fōng ky'i k'en soh-si? wa-z ky'i k'en ih-keng be fong c'ü-dong go lu-ken feh?²⁵ Ng-lah tseo-c'ih, tao-ti ky'i k'en soh-si? wa-z ky'i k'en ih-go c'ün nyün-siang i-zōng go ny ing feh? Keh-sing c'ün wō-li i-zōng ky'üoh tsiu-nyüoh go cü-kwu, z læ wōng-kong li-hyiang go.²⁶ Ka-ni, ng-lah tseo-c'ih, tao-ti ky'i k'en soh-si? wa-z ky'i k'en ih-go sin-cü-ny ing feh? Ngô wō hyiang ng

dao, Z-go *sin-cü-nying*; ping-ts'ia wa ko-jü *sin-cü-nying*.²⁷ *Shü-li* sô sia-tih, ‘Ngô tang-fah Ngô-go ts'a-s læ Ng-go min-zin, ky'i be-bæn Ng zin-deo-go lu;’ [Ml. 3. 1.] ziu-z ts-tin gyi.²⁸ Ngô wô hyiang ng dao, Z nyü-nying sô sang-go, m-yiu ih-go *sin-cü-nying* do-jü ‘Ang-si-li-go Iah-'en: dæn-z læ Jing-koh-li ting siao-go cü-kwu wa pi gyi do.’”

「尔拉闲早走出到旷野地方去看啥西？还是去看一根被风吹动个芦竿弗？²⁵ 尔拉走出，到底去看啥西？还是去看一个穿软相衣裳个人弗？箇星穿华丽衣裳吃酒肉个主顾，是来王宫里向个。²⁶ 介呢，尔拉走出，到底去看啥西？还是去看一个先知人弗？我话向尔道，是个先知人，并且还过如先知人。²⁷ 书里所写的：『我打发我个差使来尔个面前，去备办尔前头个路。』就是指点其。[Ml. 3. 1.]
²⁸ 我话向尔道，是女人所生个，呒有一个先知人大如行洗礼个约翰。但是来神国里顶小个主顾还比其大。」

²⁹ Cong pah-sing teng siu-zin-liang nying t'ing-meng-ts, kyi-jün ziu Iah-'en-go si-li, tu ts'ing-tsæn Jing-ming-go kong-yi.³⁰ Tsih-yiu keh-sing Fah-li-sæ nying teng kao lih-fah go sin-sang, kyi-jün feh ziu Iah-'en-go si-li, ^[1]pô Jing-ming iao kwæn-djôh gyi-lah go ts-i ky'i-diao-de.

²⁹ 众百姓等收钱粮人听闻仔，既然受约翰个洗礼，都称赞神明个公义。³⁰ 只有箇星法利赛人等教律法个先生，既然弗受约翰个洗

礼，把神明要关着其拉个旨意弃掉了^[1]。

[1] 'Ôh wô, pô Jing-ming-go ts-i ky'i-diao-de, z-ka zi 'æ zi. 或话，把神明个旨意弃掉了，是介自害自。（原注）

³¹ Cü yi wô, “Yin-dzæ keh-dæ nyding, Ngô pô soh-si hao pi gyi? tao-ti ziang soh-si ni? ³² K'o-pi-ziang siao-ƿæn zo læ z-min-zông, dô-kô eo-læ-eo-ky'i, z-ka wô, ‘Ah-lah teng ng c'ü dih-ts, ng-lah m-teh t'iao-vu; ah-lah teng ng di-k'oh, ng-lah wa m-teh c'ih ngæn-li.’ ³³ Ing-we ‘Ang-si-li-go Iah-'en læ, yi feh ky'üoh væn yi feh hah tsiu; ng-lah wô, ‘Gyi z jih-mo-go:’ ³⁴ Nying-go Ng-ts læ, yi ky'üoh yi hah; ng-lah wô, ‘Z t'en-zih t'en-tsiu-go nyding, yia z siu-zin-liang teng ze-nying-go beng-yiu.’ ³⁵ Dæn-z væn-pah ts'ong-ming-go nyding tu we ts'ing-tsæn ts'ong-ming Cü-kwu-go kong-yi.”

³¹ 主又话：「现在箇代人，我把啥西好比其？到底像啥西呢？」

³² 可比像小娃坐来市面上，大家讴来讴去，是介话：『阿拉等尔吹笛子，尔拉呒得跳舞，阿拉等尔啼哭，尔拉还呒得出眼泪。』³³ 因为行洗礼个约翰来，又弗吃饭又弗喝酒，尔拉话：『其是入魔个。』³⁴ 人个儿子来，又吃又喝，尔拉话：『是贪食贪酒个人，也是收钱粮等罪人个朋友。』³⁵ 但是凡百聪明个人都会称赞聪明主顾个公义。」

³⁶ Yiu ih-go Fah-li-sæ nying ts'ing Yiæ-su teng gyi dô-kô ky'üoh-væn. Gyi ziu tseo-tsing Fah-li-sæ nying-go oh-li, zo-zih. ³⁷ Zing-li yiu ih-go nyü-nying, z-go ūa-nying, teh-cü Yiæ-su læ Fah-li-sæ nying oh-li zo-zih, ziu do-leh ih-go hyiang-yiu tsi-tih-go nyüoh-go 'eh-ts, ³⁸ læ Yiæ-su 'eo-pe, lih læ Gyi ts'ing-kyiah-yin, læ-tih k'oh; ngæn-li shü ling-sih Gyi-go kyiah, pô zi-go deo-fah k'a-k'a sao; wa-yiu cü-pô hyüong-hyüong Gyi kyiah, pô hyiang-yiu djô læ kyiah-li. ³⁹ Ts'ing Yiæ-su go Fah-li-sæ nying k'en-kyin, sing-li zi læ-tih wô, "Keh-go Nying ziah z-go sin-cü-nying, pih-ding we hyiao-teh læ moh Gyi go cü-kwu z jü, z soh-go p'e-ts nyü-nying; ing-we gyi z ūa-nying."

³⁶ 有一个法利赛人请耶稣等其大家吃饭。其就走进法利赛人个屋里，坐席。³⁷ 城里有一个女人，是个坏人，得知耶稣来法利赛人屋里坐席，就驮勒一个香油齒的个玉个盒子，³⁸ 来耶稣后背，立来其亲脚沿，来的哭，眼泪水淋湿其个脚，把自个头发揩揩燥，还有嘴巴嗅嗅其脚，把香油搽来脚里。³⁹ 请耶稣个法利赛人看见，心里自来的话：「箇个人若是个先知人，必定会晓得来摸其个主顾是谁，是啥个坯子女人，因为其是坏人。」

⁴⁰ Yiæ-su k'æ k'eo, teng keh Fah-li-sæ nying wô, "Si-meng, Ngô yiu ih-kyü shih-wô iao teng ng kông." Gyi wô, "Sin-sang, ts'ing kông."
⁴¹ Yiæ-su ziu wô, "Yiu ih-go tsa-cü, liang-go nying ky'in gyi tsa; ih-go

ky‘in ng-jih liang, ih-go ky‘in ng liang.⁴² Gyi-lah m-kao hao wæn, tsa-cü pô liang-go tu sô-diao. Ng tao wô, Keh liang-go li-hyiang ‘ah-li ih-go we æ-kying tsa-cü to?”⁴³ Si-meng we-teh, wô, “Ngô ts‘æ z sô-diao to go cü-kwu.” Yiæ-su teng gyi wô, “Ng k‘en-leh feh ts‘o.”⁴⁴ Ziu nyintæn-cün dziao-leh nyü-nying, teng Si-meng wô, “Keh-go nyü-nying ng k‘en-kyin feh? Ngô tseo-tsing ng-go oh-li, ng yi m̄-teh shü peh Ngô gyiang-gyiang kyiah: gyi tao yiu ngæn-li shü ling-sih Ngô kyiah, pô zigo deo-fah k‘a-k‘a sao.⁴⁵ Ng yi m-neh teng Ngô hyüong-cü: gyi dzong Ngô tseo-tsing-læ cü-pô hyüong Ngô kyiah feh-hyih.⁴⁶ Ng yi m-neh do yiu djô Ngô deo: gyi tao do hyiang-yiu djô Ngô kyiah.⁴⁷ Keh-lah Ngô wô hyiang ng dao, Gyi-go ze se-tsih to, yi-kying sô-diao-de; ing-we gyi næn-kæn æ-kying Ngô to: ziah-z sô-diao ky‘üih go cü-kwu, gyi æ-kying Ngô ky‘üih.”

⁴⁰ 耶稣开口，等箇法利赛人话：「西门，我有一句说话要等尔讲。」其话：「先生，请讲。」⁴¹ 耶稣就话：「有一个债主，两个人欠其债，一个欠五十两，一个欠五两。⁴² 其拉呒告好还，债主把两个都赦掉。尔倒话，箇两个里向何里一个会爱敬债主多？」⁴³ 西门回答，话：「我猜是赦掉多个主顾。」耶稣等其话：「尔看勒弗错。」⁴⁴ 就扭带转朝勒女人，等西门话：「箇个女人尔看见弗？我走进尔个屋里，尔又呒得水拨我澆澆脚。其倒有眼泪水淋湿我脚，把自个头发揩揩燥。⁴⁵ 尔又呒得等我嗅嘴。其从我走进来嘴巴嗅我

脚弗歇。⁴⁶ 尔又呒得驮油搽我头。其倒驮香油搽我脚。⁴⁷ 箇拉我话向尔道，其个罪虽即多，已经赦掉了，因为其难间爱敬我多。若是赦掉缺个主顾，其爱敬我缺。」

⁴⁸ Gyi ziu teng nyü-nying wô, “Ng-go ze sô-diao-de.” ⁴⁹ Dong-zih ky‘üoh-go cü-kwu sing-li z-ka wô, “Keh z soh-go Nying, lin ze tu we sô-diao?” ⁵⁰ Yiæ-su teng nyü-nying wô, “Z ng siang-sing-go sing kyiu ng: hao en-en-ŭeng-ŭeng ky‘i-de.”

⁴⁸ 其就等女人话：「尔个罪赦掉了。」⁴⁹ 同席吃个主顾心里是介话：「箇是啥个人，连罪都会赦掉？」⁵⁰ 耶穌等女人话：「是尔相信个心救尔。好安安稳稳去了。」

Lk. VIII.

KEH-GO yi-‘eo, Yiæ-su tseo-ko kôh zing-li kôh hyiang-ts‘eng, læ-tih kông læ-tih djün Jing-koh-go foh-ing dao-li: jih-nyi s-du dô-kô læ-kæn,² wa-yiu kyi-go nyü-nying, z deo-tsao-ts væn-leh ôh-kyü go sang-bing-go yi-kying i-hao-de, yiu Mô-li-üô kyiao-leh ^[1]Meh-da-lah-go Mô-li-üô, (dzong gyi sing-zông yiu ts‘ih-go kyü tseo-c‘ih-de,) ³ wa-yiu Kw‘u-sah-go lao-nyüing Iah-üô-nô, (keh Kw‘u-sah z Hyi-lih kô li-

hyiang go tsong-kwun,) wa-yiu Su-sah-nô, teng hyü-to bih-go nyü-nying; gyi-lah yüong zi-go kô-kyi kong-ing Yiæ-su.

箇个以后，耶稣走过各城里各乡村，来的讲来的传神国个福音道理。十二使徒大家来间，²还有几个女人，是头遭子犯了恶鬼个生病个已经医好了，有马利亚叫勒抹大拉个^[1]马利亚，（从其身上有七个鬼走出了，）³还有苦撒个老娘约亚拿，（箇苦撒是希律家里向个总管，）还有苏撒拿，等许多别个女人，其拉用自家计供应耶稣。

[1] 原书此处错印为 Mah-da-lah，后文均为 Meh-da-lah

⁴ Yiu ih-do-dziao ny ing tseo-long-læ, wa-yiu ny ing dzong kôh zing-li jü-long tao Yiæ-su u-dông; Yiæ-su ziu yüong pi-fông shih-wô z-ka wô:

⁴ 有一大潮人走拢来，还有人从各城里聚拢到耶稣乌荡，耶稣就用比方说话是介话：

⁵ “Yiu ih-go tsah iang-ts cü-kwu tseo-c'ih tsah iang-ts ky'i. Gyi tsah-k'æ-ky'i, yiu-sing tih-lôh lu pin-yin; ziu peh ny ing-kô nao-diao, wa-yiu t'in-li-go tiao læ ky'üoh-diao. ⁶ Yiu-sing tih-lôh yiu zah-deo u-dông; ih pao-c'ih ziu kw'u-lôh, ing-we m-neh sih-ky'i. ⁷ Yiu-sing tih-lôh ts'-bang vong-li; ts' teng gyi dô-kô pao-c'ih-læ, tsô-sah gyi. ⁸ Yiu-sing tih-lôh hao nyi-nyüoh-li; ziu pao-c'ih-læ, kyih ts kô ih-pah be.”

Keh-sing shih-wô kông-hao, yi eo ih-sing wô, “Yiu ng-to we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing.”

⁵ 「有一个扎秧子主顾走出扎秧子去。其扎开去，有星跌落路
边沿，就拨人家踔掉，还有天里个鸟来吃掉。⁶ 有星跌落有石头鸟
荡，一爆出就枯落，因为呒得湿气。⁷ 有星跌落刺棚缝里，刺等其
大家爆出来，遮煞其。⁸ 有星跌落好泥浴里，就爆出来，结籽加一
百倍。」箇星说话讲好，又讴一声话：「有耳朵会听个主顾，该
听。」

⁹ Meng-du meng Gyi, z-ka wô, “Keh-go pi-fông tao-ti dza-go i-s?”
¹⁰ Yiæ-su wô, “Jing-koh-go pi-mih z-ken, z peh ng-lah hao hyiao-teh-
go: ziah-z bih-nying ni, *tsih hao yüong pi-fông shih-wô*; s-teh gyi-lah
k'en-k'en k'en-feh-c'ih, t'ing-t'ing t'ing-feh-tsing. ¹¹ Keh-go pi-fông z
ka-go: Iang-ts, ziu-z Jing-ming-go dao-li. ¹² Keh-sing *tih-lôh lu pin-yin*
go, ziu-z t'ing-meng *dao-li* cü-kwu, mo-kwe ziu læ, dzong gyi sing-li
pô keh-go dao-li deh-leh-ky'i, sæn-leh gyi siang-sing teh-djôh kyiu. ¹³
Tih-lôh yiu zah-deo u-dông go, z t'ing-meng-ts, ziu hwun-hwun-hyi-
hyi *tsih-ziu keh-go dao-li* cü-kwu; gyi-lah z m-keng-deo, dzæn-z siang-
sing, s-s-go z-'eo ih læ ziu tao-t'e-c'ih. ¹⁴ *Tih-lôh ts'-bang vong-li go*, z
t'ing-meng-ts, ziu ky'i, be kying-si-go zeo-meng, dzæ-veh, kw'a-weh,
tsô-djü-de, ziu m-dao-dzing. ¹⁵ *Tih-lôh hao nyi-nyüoh-li go*, z yiu hao-

hao sing t'ing-meng keh-go dao-li cü-kwu; ziu lao-k'ao pô-siu, ping-ts'ia næ-næ-sing-sing kyih ts.

⁹ 门徒问其，是介话：「箇个比方到底咋个意思？」¹⁰ 耶稣话：「神国个秘密事干，是拨尔拉好晓得个。若是别人呢，只好用比方说话，使得其拉看看看弗出，听听听弗进。¹¹ 箇个比方是介个。秧子，就是神明个道理。¹² 箇星跌落路边沿个，就是听闻道理主顾，魔鬼就来，从其心里把箇个道理夺了去，省勒其相信得着救。¹³ 跌落有石头鸟荡个，是听闻仔，就欢欢喜喜接受箇个道理主顾，其拉是呒根头，暂时相信，试试个时候一来就倒退出。¹⁴ 跌落刺棚缝里个，是听闻仔，就去，被今世个愁闷，财物，快活，遮住了，就呒陶成。¹⁵ 跌落好泥浴里个，是有好好心听闻箇个道理主顾，就牢靠把守，并且耐耐心心结籽。

¹⁶ “M-jiu nyung teng-tsæn tin-ts, we do-leh tong-si tsao-tong, 'oh-tsia fōng-leh min-zōng-'ō; tsong z fōng-leh teng-dæ-zōng go, peh tseo-tsing-læ cü-kwu hao k'en-kyin keh-go liang-kwōng. ¹⁷ S-'ō z-ken, m-jiu ih-yiang feh we hyin-c'ih-læ; ing-mun z-ken, m-jiu ih-yiang feh we lu-c'ih-læ, peh nyung-kō hyiao-teh. ¹⁸ Ka-ni, ng-lah yüong kying-jing dza-go t'ing-fah: ing-we yiu-go cü-kwu, wa iao kō-ts'eo peh gyi; m-teh-go cü-kwu, [1]ziu-z gyi sön yiu-go, yia iao teng gyi deh-leh-ky'i.”

¹⁶ 「呒有人灯盏点仔，会驮勒东西罩东，或者放勒眠床下，总是放勒灯台上个，拨走进来主顾好看见箇个亮光。¹⁷ 私下事干，呒有一样弗会显出来；隐瞒事干，呒有一样弗会露出来，拨人家晓得。¹⁸ 介呢，尔拉用谨慎咋个听法。因为有个主顾，还要加湊拨其，呒得个主顾，就是其算^[1]有个，也要等其夺了去。」

[1] 'Ôh wô, nyiñg-kô sön gyi. 或话，人家算其。（原注）

¹⁹ Yiæ-su-go ah-nyiang teng hyüong-di tseo tao Gyi u-dông læ; ing-we yiu ih-dziao nyiñg læ-tong, gying-sing-feh-long. ²⁰ Yiu-teh-go t'ong-cü Gyi, z-ka wô, “Ng-go ah-nyiang teng hyüong-di nga-deo lih-kæn, iao we-djôh Ng.” ²¹ Yiæ-su we-teh: lah, wô, “Ngô ah-nyiang teng Ngô hyüong-di, ziu-z keh-sing læ-tong t'ing-meng Jing-ming-go dao-li, i-leh gyi tso-go cü-kwu.”

¹⁹ 耶稣个阿娘等兄弟走到其乌荡来，因为有一潮人来东，近身弗拢。²⁰ 有得个通知其，是介话：「尔个阿娘等兄弟外头立间，要会着尔。」²¹ 耶稣回答拉，话：「我阿娘等我兄弟，就是箇星来东听闻神明个道理，依勒其做个主顾。」

²² YIU ih-nyih Yiæ-su teng meng-du lôh jün; teng gyi-lah wô, “Ah-lah hao du-ko wu keh-ngen ky'i:” ziu k'æ jün de. ²³ S jün z-'eo, Yiæ-su kw'eng-joh-de. Yiu kwa-fong bih-lôh wu min-teng; lóng p'ah-tsing mun jün go, sih-shü tsing li-'æ. ²⁴ Meng-du tseo-long-ky'i, eo Gyi

diao-kao, wô, “Sin-sang, Sin-sang, ah-lah iao tao-meh-de!” Gyi ziu bô-ky‘i-læ, tsah-vah fong teng lông: tu zing-lôh, ziu t‘a-bing-de.²⁵ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah siang-sing-go sing læ ‘ah-li?” Gyi-lah yi p’ô yi hyi-gyi, dô-kô kông-læ-kông-ky‘i, z-ka wô, “Keh-go Nying tao-ti dza-go? Gyi feng-fu fong teng shü, tu we i-jing Gyi!”

²² 有一日耶稣等门徒落船，等其拉话：「阿拉好渡过湖箇岸去。」就开船了。²³ 驶船时候，耶稣困熟了。有怪风别落湖面顶，浪拍进满船个，式势真厉害。²⁴ 门徒走拢去，讴其调觉，话：「先生，先生，阿拉要倒没了！」其就爬起来，责罚风等浪。都靜落，就太平了。²⁵ 耶稣等其拉话：「尔拉相信个心来何里？」其拉又怕又稀奇，大家讲来讲去，是介话：「箇个人到底咋个？其吩咐风等水，都会依顺其！」

²⁶ Keh-tsao jün s tao Kyüô-da-lah di-fông, ziu-z Kyüô-li-li te-min.

²⁷ Yiæ-su zông ngen, p’ong-djôh ih-go ny ing, z zing-li c’ih-sing, gyi be kyü vu-leh dziang-kyiu-de, i-zông feh c’ün, oh-lô feh deng, tæn deng læ veng-k’o-li.²⁸ Ih k’en-kyin Yiæ-su, ziu wæ ih-sing si, boh-tao Gyi-go min-zin, hyiang-hyiang wô, “Ting kao Jing-ming-go Ng-ts Yiæ-su, ngô teng Ng yiu soh-go siang-ken? gyiu Ng m-nao mo-næn ngô.”²⁹ (Ing-we Yiæ-su yi-kying eo keh ao-tsao kyü dzong gyi ny ing ka tseo-c’ih-læ.) Keh-go kyü ngang-long gyi dziang-kyiu-de; se-tsих lin-diao

lia-o-k'ao so-ts kwæn-kæn, keh-sing ying-gyü tu peh gyi long-dön, kyü pih gyi tao kw'öng-iæ di-föng.³⁰ Yiæ-su meng gyi, wô, “Ng soh-go ming-z?” Gyi wô, “Ngô kyiao-leh ‘Ying’?” ing-we yiu hyü-to kyü tseot sing keh-go nyiing li-hyiang.

²⁶ 箇遭船驶到加大拉地方，就是加利利对面。²⁷ 耶稣上岸，碰着一个人，是城里出身，其被鬼附勒长久了，衣裳弗穿，屋落弗庵，单庵来坟窠里。²⁸ 一看见耶稣，就怀一声嘶，伏倒其个面前，响响话：「顶高神明个儿子耶稣，我等尔有啥个相干？求尔呒得好磨难我。」²⁹ （因为耶稣已经讴箇麌糟鬼从其人介走出来。）箇个鬼硬弄其长久了，虽即链条镣铐锁仔关间，箇星刑具都拔其弄断，鬼逼其到旷野地方。³⁰ 耶稣问其，话：「尔啥个名字？」其话：「我叫勒『营』。」因为有许多鬼走进箇个人里向。

³¹ Kyü ziu gyiu Yiæ-su, m-nao eo gyi-lah tseo tao m-ti-k'ang-li ky'i.³² Keh-deo yiu ih-do-dziao nyi-cü sæn-li læ-kæn ky'üoh zih: kyü gyiu Yiæ-su peh gyi-lah tseo-tsing nyi-cü de-li ky'i. Yiæ-su ing-hyü-de.
³³ Kyü ziu dzong nyiing tseo-c'ih-læ, tseo-tsing nyi-cü li-hyiang: keh-dziao nyi-cü ziu ts'ön-lôh sæn-ngæn, deo-lôh wu-li, tu ih-sah-de.

³¹ 鬼就求耶稣，呒得好讴其拉走到呒底坑里去。³² 箇头有一大潮泥猪山里来间吃食。鬼求耶稣拔其拉走进泥猪队里去。耶稣应许

了。³³ 鬼就从人走出来，走进泥猪里向。箇潮泥猪就窜落山岩，头落湖里，都溢煞了。

³⁴ K'en nyi-cü go ny ing ih k'en-kyin keh-go z-ken, peng-ky'i, t'ong-cü zing-li teng hyiang-'ô ny ing. ³⁵ Gyi-lah ziu tseo-c'ih-læ, iao k'en keh-ky'i z-ken: tseo tao Yiæ-su u-dông, ko-jün p'ong-djôh keh-go ny ing, ziu-z kyü dzong gyi sing-zông tseo-c'ih-læ go cü-kwu, i-zông c'ün-tih-de, ny ing ts'ing-t'ong-de, zo-leh Yiæ-su kyiah-'ô: gyi-lah ziu p'ô-ky'i-læ-de. ³⁶ Keh-pæn zin-deo k'en-kyin-go cü-kwu pô jih-mo-go ny ing dza i-hao-go, t'ong-cü gyi-lah. ³⁷ Kyüô-da-lah s-deh-lön-ky'ün cong-ny ing long-tsong gyiu Yiæ-su li-k'æ gyi-lah ky'i; ing-we do-nyiang hah-sah yün-kwu. Yiæ-su ziu lôh jün cün-ky'i-de.

³⁴ 看泥猪个人一看见箇个事干，奔去，通知城里等乡下人。³⁵ 其拉就走出来，要看箇起事干。走到耶稣乌荡，果然碰着箇个人，就是鬼从其身上走出来个主顾，衣裳穿的了，人清通了，坐勒耶稣脚下。其拉就怕起来了。³⁶ 箇班前头看见个主顾把入魔个人咋医好个，通知其拉。³⁷ 加大拉四凸乱圈众人拢总求耶稣离开其拉去，因为大样吓煞缘故。耶稣就落船转去了。

³⁸ Dzong gyi sing-zông yiu kyü tseo-c'ih-læ keh-go ny ing gyiu-k'eng Yiæ-su peh gyi dô-kô tso-de. Yiæ-su eo gyi ky'i, z-ka wô, ³⁹ “Ng hao kyü oh-li ky'i, Jing-ming teng ng tso dza do-go z-ken ky'i t'ong-cü

nying-kô." Gyi ziu ky'i-de; 'en-zing-li djün-k'æ Yiæ-su teng gyi tso dza do-go z-ken.

³⁸ 从其身上有鬼走出来箇个人求懸耶穌拨其大家做队。耶穌讴其去，是介话，³⁹ 「尔好归屋里去，神明等尔做咋大个事干去通知人家。」其就去了，咸城里传开耶穌等其做咋大个事干。

⁴⁰ YIÆ-SU cün-læ z-'eo, cong-nying nying-tsih Gyi: ing-we tu z-'eo Gyi kæn.

⁴⁰ 耶穌转来时候，众人迎接其。因为都侍候其间。

⁴¹ Yiu ih-go nying kyiao-leh Yiæ-lu, z kwun jü-we-dông go, tseo-læ boh-tao Yiæ-su-go kyiah-'ô, gyiu Gyi tao gyi oh-li ky'i: 42ing-we gyi yiu ih-go doh-yiang nön, jih-nyi shü ka kwông-kying, kw'a iao si-de. Yiæ-su ky'i-go z-'eo, keh-do-dziao nying üong-leh-ky'i.

⁴¹ 有一个人叫勒睚鲁，是管聚会堂个，走来伏倒耶穌个脚下，求其到其屋里去。⁴² 因为其有一个独养囡，十二岁介光景，快要死了。耶穌去个时候，箇大潮人拥勒去。

⁴³ Yiu ih-go nyü-nying, hyüih-leo bing sang-leh jih-nyi nyin de, we-leh ts'ing i-sang kô-kyi long-tsong fi-wun, m-neh ih-go we teng gyi i-hao; ⁴⁴ gyi læ Yiæ-su 'eo-pe tseo-long-læ, moh-moh Gyi i-zông ken-den: gyi-go hyüih-leo bing lih-k'eh ziu ts-djü. ⁴⁵ Yiæ-su wô, "Z jü moh Ngô?" Cong-nying tu feh tsiao-jing: Pe-teh teng dong-de nying z-ka

wô, “Sin-sang, keh-do-dziao ny ing a-a-tsi-tsi tu bang-djôh Ng; dza-we wô, ‘Z jü moh Ngô?’”⁴⁶ Yiæ-su wô, “Z yiu ny ing moh Ngô: ing-we Ngô hyiao-teh dzong sing-zông yiu neng-ken c’ih-læ.”⁴⁷ Nyü-nying hyiao-teh mun-feh-djü, ziu gwah-gwah-teo tseo-læ, boh-tao Gyi *kyiah-*’ô, læ cong pah-sing min-zin pô moh-moh Gyi go yün-kwu, teng *gyi-zi* lih-k’eh ziu hao z-ken, tu wô hyiang Yiæ-su dao.⁴⁸ Yiæ-su teng *gyi* wô, “Nön, ng hao fông-sing; z ng siang-sing-go sing kyiu ng: hao en-en-ŭeng-ŭeng ky’i-de.”

⁴³ 有一个女人，血漏病生勒十二年了，为了请医生家计拢总费完，呒得一个会等其医好，⁴⁴ 其来耶稣后背走拢来，摸摸其衣裳杆头。其个血漏病立刻就止住。⁴⁵ 耶稣话：「是谁摸我？」众人都弗招认。彼得等同队人是介话：「先生，箇大潮人挨挨挤挤都碰着尔，咋会话，『是谁摸我？』」⁴⁶ 耶稣话：「是有人摸我。因为我晓得从身上有能干出来。」⁴⁷ 女人晓得瞒弗住，就刮刮抖走来，伏倒其脚下，来众百姓面前把摸摸其个缘故，等其自立刻就好事干，都话向耶稣道。⁴⁸ 耶稣等其话：「囡，尔好放心，是尔相信个心救尔。好安安稳稳去了。」

⁴⁹ Wa læ-tong kông-go z-’eo, yiu ih-go ny ing dzong kwun jü-we-dông cü-kwu *oh-li* tseo-læ, teng *gyi* wô, “Ng-go nön si-de; hao-vong eo

Sin-sang dziah-lih.”⁵⁰ Yiæ-su t'ing-meng, ziu we-teh gyi, wô, “Hao-vong p'ô; ng tsih iao siang-sing, Ngô we kyiу gyi weh.”

⁴⁹ 还来东讲个时候，有一个人从管聚会堂主顾屋里走来，等其话：「尔个因死了，好留讴先生着力。」⁵⁰ 耶稣听闻，就回答其，话：「好留怕，尔只要相信，我会救其活。」

⁵¹ Yiæ-su tseo-tsing oh-lô, djü-leh Pe-teh, Yüô-kôh, Iah-'en, teng nyiang-ts-go tia-nyiang yi-nnga, feh hyü bih-nying tseo-tsing-ky'i.⁵² Cong-nying ngæn-li beh-c'ih læ-tih k'oh gyi. Yiæ-su z-ka wô, “Hao-vong ngæn-li c'ih; gyi m-neh si-de, z kw'eng-joh-tih.”⁵³ Gyi-lah hyiaoteh z si-de, ziu lang-siao Gyi.⁵⁴ Yiæ-su ken gyi-lah long-tsong tseo-c'ih, ziu nyiah-leh nyiang-ts-go siu, eo ih-sing, wô, “Nyang-ts, bô-ky'i-læ.”⁵⁵ Gyi-go weh-ling ziu wæn-cün-læ, lih-k'eh bô-ky'i-de: Yiæ-su eo gyi-lah i-tin peh gyi ky'üoh-ky'üoh.⁵⁶ Gyi-go do-nying ky'ih-ih-kying: Yiæ-su feng-fu gyi-lah m-nao pô keh-ky'i z-ken wô hyiang nyang-kôdao.

⁵¹ 耶稣走进屋落，除了彼得、雅各、约翰，等娘子个爹娘以外，弗许别人走进去。⁵² 众人眼泪渟出来的哭其。耶稣是介话：「好留眼泪出，其呒得死了，是困熟的。」⁵³ 其拉晓得是死了，就冷笑其。⁵⁴ 耶稣赶其拉拢总走出，就捏勒娘子个手，讴一声，话：「娘子，爬起来。」⁵⁵ 其个活灵就还转来，立刻爬起了。耶稣讴其

拉依点拨其吃吃。⁵⁶ 其个大人吃一惊。耶稣吩咐其拉呒得好把箇起事干话向人家道。

Lk. IX.

YIÆ-SU eo-long Gyi jih-nyi-go meng-du, s-peh gyi-lah neng-ken gyün-ping hao cü-voh long-tsong kyü, wa-yiu hao i bing; ² ts'a gyi-lah ky'i djün Jing-koh-go dao-li, ky'i i yiu-bing-go cü-kwu. ³ Yi teng gyi-lah wô, “Z lu-zÔng yüong-go tong-si, ‘ôh-tsia bÔng, ‘ôh-tsia pao-voh, ‘ôh-tsia ky’üoh-zih, ‘ôh-tsia nyung-ts, tu m-nao ta; yia m-nao kÔh-nying be liang-gyin i-zÔng. ⁴ Ng-lah tseo-tsing jü-lah oh-li ky'i, deng, læ keh-deo deng-lôh; ky'i, yia iao dzong keh-deo ka ky'i. ⁵ Ziah yiu nyung feh k'eng tsih-ziu ng-lah, hao tseo-c'ih keh zing-li, lin ng-lah kyiah-li-go hwe-dzing hwah-diao-ts, hao peh gyi-lah tso te-tsing.” ⁶ Meng-du tseo-c'ih-ky'i, tseo-ko keh-sing hyiang-ts'eng, kÔh-tao-c'ü læ-kæn djün foh-ing dao-li, læ-kæn i bing.

耶稣讴拢其十二个门徒，赐拔其拉能干权柄好制服拢总鬼，还有好医病，² 差其拉去传神国个道理，去医有病个主顾。³ 又等其拉话：「是路上用个东西，或者棒，或者包袱，或者吃食，或者银子，都呒得好带，也呒得好各人备两件衣裳。⁴ 尔拉走进谁拉屋里

去，庵，来箇头庵落；去，也要从箇头介去。⁵若有人弗肯接受尔拉，好走出箇城里，连尔拉脚里个灰尘甩掉仔，好拨其拉做对证。」⁶门徒走出去，走过箇星乡村，各到处来间传福音道理，来间医病。

⁷ [1] Væn-wōng Hyi-lih t'ing-meng Yiæ-su ih-ts'ih sô tso-go z-ken: ziu nyi-'ôh-peh-kyüih, ing-we yiu-teh wô, "Iah-'en dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ-de;" ⁸ yiu-teh wô, "Z Yi-li-üô c'ih-yin;" wa-yiu nyding wô, "Z ih-go kwu-z-tsin sin-cü-nying weh-cün-læ-de." ⁹ Hyi-lih z-ka wô, "Iah-'en-go deo ngô yi-kying tsæn-diao-de: næn-kæn t'ing-meng keh-cü-ka z-ken, keh tao-ti z soh-go nyding?" Ziu iao-siang k'en-kyin Gyi.

⁷ 蕃王希律听闻耶稣一切所做件事干^[1]。就疑惑不决，因为有得话，「约翰从死人中央活转来了。」⁸有得话，「是以利亚出现。」还有人话，「是一个古时节先知人活转来了。」⁹ 希律是介话，「约翰个头我已经斩掉了。难间听闻箇株介事干，箇到底是啥个人？」就要想看见其。

[1] Y. 'E. 32. 耶（稣）后（头）32（年）。（原注）

¹⁰ S-du tseo-cün-læ, pô yiang-yang sô tso-go z-ken wô hyiang Yiæ-su dao. Yiæ-su ta gyi-lah s-'ô to-ko tao Pah-sæ-da zing-li siang-gying ih-t'ah kw'ông-iæ di-fông. ¹¹ Yiu ih-do-dziao nyding teh-cü, ziu

keng-leh Gyi ky‘i: *Yiæ-su* tsih-ziu gyi-lah, kōng Jing-koh-go dao-li peh gyi t‘ing, z *yiu bing* iao i go cü-kwu, tu teng gyi-lah i-hao.

¹⁰ 使徒走转来，把样样所做个事干话向耶稣道。耶稣带其拉私下躲过到伯赛大城里相近一墇旷野地方。¹¹ 有一大潮人得知，就跟勒其去。耶稣接受其拉，讲神国个道理拨其听，是有病要医个主顾，都等其拉医好。

¹² *Nyih-deo tang-ts‘ia* z-‘eo, jih-nyi-go meng-du tseo-long-læ, teng Gyi wô, “Hao sæn-k‘æ keh-dziao nyng, peh gyi-lah tao dön-ky‘ün ts‘eng-zōng teng hyiang-‘ô ky‘i deo-soh, zing ky‘üoh-zih ky‘i; ing-we ah-lah dōng-deo læ-tong z ih-t‘ah kw‘ong-iæ di-fōng.” ¹³ *Yiæ-su* wô, “Ng-lah hao peh gyi ky‘üoh.” Meng-du wô, “Ziah feh ky‘i ma ky‘üoh-zih peh long-tsong keh-pæn nyng, ah-lah zi tsih yiu ng-go mun-deo liang-kwang ng læ-tong.” ¹⁴ Ing-we nen iah-læ yiu ng-ts‘in. *Yiæ-su* teng meng-du wô, “Peh gyi-lah, ng-jih ih-de, de-tang-de zo-tæn-lôh.”

¹⁵ *Meng-du* ziu z-ka ky‘i tso, peh cong-nying zo-tæn-lôh. ¹⁶ *Yiæ-su* do-leh keh ng-go mun-deo liang-kwang ng, deo dæ-ky‘i hyiang t‘in, coh-foh mun-deo teng ng, ziu p‘ah-tæn-k‘æ, kao-fu meng-du hao pa læ keh-dziao nyng min-zin. ¹⁷ Long-tsong tu ky‘üoh-ko, yi ky‘üoh-pao-de: ky‘üoh-dzing-go ling-se siu-jih-long, yiu jih-nyi læn.

¹² 日头打笪时候，十二个门徒走拢来，等其话，「好散开箇潮人，拨其拉到团圈村上等乡下去投宿，寻吃食去，因为阿拉荡头来东是一墳旷野地方。」¹³ 耶稣话，「尔拉好拨其吃。」门徒话，「若弗去买吃食拨拢总箇班人，阿拉自只有五个馒头两梗鱼来东。」¹⁴ 因为男约来有五千。耶稣等门徒话，「拨其拉，五十队，队打队坐带落。」¹⁵ 门徒就是介去做，拨众人坐带落。¹⁶ 耶稣驮勒箇五个馒头两梗鱼，头抬起向天，祝福馒头等鱼，就赈带开，交付门徒好摆来箇潮人面前。¹⁷ 拢总都吃过，又吃饱了。吃剩个零碎收拾拢，有十二籃。

¹⁸ YIU ih-tsao Yiæ-su s-'ô læ-kæn tao-kao, meng-du yia dô-kô læ-kæn; Yiæ-su meng gyi-lah, wô, “Cong-nying wô Ngô z jü?”¹⁹ Gyi-lah we-teh, z-ka wô, “Yiu-teh wô z 'Ang-si-li-go Iah-'en; yiu-teh wô z Yi-li-üô; wa-yiu wô z kwu-z-tsin ih-go sin-cü-nying weh-cün-læ-de.”²⁰ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah wô Ngô z jü?” Pe-teh we-teh, z-ka wô, “Ng z Jing-ming-go Kyi-toh.”²¹ Gyi ziu ting-côh gyi-lah, eo keh-go shih-wô m-nao wô hyiang nyting-kô dao.²² Yi wô, “Nying-go Ng-ts pih iao ziu hyü-to kw'u-næn, peh tsiang-lao tsi-s-deo teng doh-shü-nying ky'i-diao, ping-ts'ia peh gyi-lah long-sah, tao di-sæn nyih yi weh-cün-læ.”

¹⁸ 有一遭耶稣私下来间祷告，门徒也大家来间，耶稣问其拉，话，「众人话我是谁？」¹⁹ 其拉回答，是介话，「有得话是行洗礼

个约翰，有得话是以利亚，还有话是古时节一个先知人活转来了。」²⁰ 耶稣等其拉话，「尔拉话我是谁？」彼得回答，是介话，「尔是神明个基督。」²¹ 其就叮嘱其拉，讴箇个说话呒得好话向人家道。²² 又话，「人个儿子必要受许多苦难，拨长老祭司头等读书人弃掉，并且拨其拉弄煞，到第三日又活转来。」

²³ Tsæ teng gyi-lah long-tsong wô, “Ziah yiu ny ing iao keng-djôh Ngô, ing-tông feh ‘eo zi, nyih-nyih pe-leh zi jih-z-kô, læ keng Ngô.”²⁴ Væn-pah iao pao-djün zi sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we sông-diao gyi; we-leh Ngô *k'eng* sông-diao sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we pao-djün gyi.²⁵ Ziah yiu ny ing teh-djôh pin-t'in-'ô-go *dzæ-veh*, *fæn-cün* zi 'æ zi, zi sông-diao, ka yiu soh-go ih-c'ü ni?²⁶ Væn-pah wông-k'ong Ngô teng Ngô-go dao-li cü-kwu, Nying-go Ng-ts yiu Zi-go yüong-wô teng Ah-tia-go teng sing-jün t'in-s-go *yüong-wô* ka læ z-'eo, *yia* pih-ding iao wông-k'ong keh-go ny ing.²⁷ Ngô jih-we wô hyiang ng-lah dao, Dông-deo lih-tong-go yiu ny ing, feh-zing si-go zin-deo, we *k'en-kyin* Jing-ming-go koh.”

²³ 再等其拉拢总话，「若有人要跟着我，应当弗候自，日日揜勒自十字架，来跟我。²⁴ 凡百要保全性命主顾，反转会丧掉其；为了我肯丧掉性命主顾，反转会保全其。²⁵ 若有人得着遍天下个财物，反转自害自，自丧掉，介有啥个益处呢？²⁶ 凡百惶恐我等我个

道理主顾，人个儿子有自个荣华等阿爹个等圣善天使个荣华介来时候，也必定要惶恐箇个人。²⁷ 我实惠话向尔拉道，荡头立东个有人，弗曾死个前头，会看见神明个国。」

²⁸ KEH-SING shih-wô 'eo-deo pah nyih ka kwông-kying, Yiæ-su ta-leh Pe-teh, Iah-'en, Yüô-kôh, tseo-zông sæn-li ky'i tao-kao. ²⁹ Yiæ-su tao-kao z-'eo, min-k'ong kôh-yiang siang-mao de, i-zông bah-bah-go, fah-c'ih liang-kwông læ-de. ³⁰ Yiu liang-go ny ing teng Gyi læ-tih kông, ziu-z Mo-si teng Yi-li-üô: ³¹ gyi-lah yiu yüong-wô ka yin-c'ih-læ, læ-tih kông Yiæ-su ky'ü-shü-go z-ken, ziu-z læ Yiæ-lu-sah-leng tsiang-læ iao tso-dzing go. ³² Pe-teh teng de-ho tu bi-gyün kw'eng-joh-de: teng-tao su-sing-cün-læ, ziu k'en-kyin Yiæ-su-go yüong-wô, wa-yiu dô-kô lih-tong-go keh liang-go ny ing. ³³ Gyi-lah læ-tih bih-k'æ z-'eo, Pe-teh teng Yiæ-su wô, "Sin-sang, ah-lah dông-deo læ-tong tao hao-go: ah-lah hao tah sæn-ting tsiang-bong; ih-ting peh Ng, ih-ting peh Mo-si, ih-ting peh Yi-li-üô:" gyi kông-go shih-wô gyi-zi tu feh hyiao-teh. ³⁴ Tsing-hao kông keh-go shih-wô z-'eo, yiu ih-tô yüing kæ-lôh-læ: gyi-lah ih tseo-tsing yüing li-hyiang, meng-du p'ô-ky'i-læ-de. ³⁵ Dzong yüing-li yiu sing-ing c'ih-læ, z-ka wô, "Keh z Ngô ts'ing-æ-go Ng-ts: ng-lah yüong t'ing Gyi." ³⁶ Keh sing-ing ko-de, tsih k'en-kyin Yiæ-su Zi læ-tong. Meng-du feh wô soh; gyi-lah k'en-kyin-go z-ken, læ keh z-'eo ih-yiang tu feh wô hyiang ny ing-kô dao.

²⁸ 箴星说话后头八日介光景，耶稣带勒彼得、约翰、雅各，走上山里去祷告。²⁹ 耶稣祷告时候，面孔各样相貌了，衣裳白白个，发出亮光来了。³⁰ 有两个人等其来的讲，就是摩西等以利亚。³¹ 其拉有荣华介现出来，来的讲耶稣去世个事干，就是来耶路撒冷将来要做成个。³² 彼得等队伙都疲倦困熟了。等到苏醒转来，就看见耶稣个荣华，还有大家立东个箇两个人。³³ 其拉来的别开时候，彼得等耶稣话，「先生，阿拉荡头来东倒好个。阿拉好搭三顶帐篷，一顶拨尔，一顶拨摩西，一顶拨以利亚。」其讲个说话其自都弗晓得。³⁴ 正好讲箇个说话时候，有一朵云盖落来。其拉一走进云里向，门徒怕起来了。³⁵ 从云里有声音出来，是介话，「箇是我亲爱个儿子。尔拉用听其。」³⁶ 箇声音过了，只看见耶稣自来东。门徒弗话啥，其拉看见个事干，来箇时候一样都弗话向人家道。

³⁷ Di-nyi nyih gyi-lah tseo-lôh sæn læ, yiu ih-do-dziao nying nying-tsih Yiæ-su. ³⁸ Nen-cong ih-go nying eo-ky'i-læ, wô, “Sin-sang, gyiu Ng siang-siang ngô ng-ts k'en; ing-we z ngô doh-yiang ng-ts. ³⁹ Yiu ih-go kyü vu-djôh gyi, ziu ih-z-li si-ky'i-læ; long-leh gyi weh-djöng-weh-tin, cü-pô liu-c'ih nyin-zæn; kyü sông-leh gyi li-'æ, ôh næn-teh teng gyi tseo-k'æ. ⁴⁰ Ngô yi-kying gyiu Ng-go meng-du ken gyi c'ih; gyi-lah feh neng-keo.” ⁴¹ Yiæ-su we-teh wô, ““E! feh siang-sing ūang-pang-hyüing-liu-go shü-dæ! Ngô wa iao teng ng-lah dô-kô læ-tong tao kyi-z? wa iao jing-næ ng-lah tao kyi-z? Ng-go ng-ts hao ling-

leh dōng-deo læ.”⁴² Tsing-hao læ-go z-‘eo, kyü yi long gyi tih-tao weh-djōng-weh-tin. Yiæ-su heng keh ao-tsao kyü, i-hao keh-go siao-nying, kao-dæ gyi ah-tia.⁴³ Cong-nying k’en-kyin Jing-ming-go do neng-ken, tu ky’ih-hoh.

³⁷ 第二日其拉走落山来，有一大潮人迎接耶稣。³⁸ 内中一个人讴起来，话，「先生，求尔想想我儿子看，因为是我独养儿子。³⁹ 有一个鬼附着其，就一时里嘶起来，弄勒其活撞活颠，嘴巴流出黏馋，鬼伤勒其厉害，恶难得等其走开。⁴⁰ 我已经求尔个门徒赶其出，其拉弗能够。」⁴¹ 耶稣回答话，「哎！弗相信横绷勋流个世代！我还要等尔拉大家来东到几时？还要忍耐尔拉到几时？尔个儿子好领勒荡头来。」⁴² 正好来个时候，鬼又弄其跌倒活撞活颠。耶稣狠箇麤糟鬼，医好箇个小人，交代其阿爹。⁴³ 众人看见神明个大能干，都吃惱。

Tsing-hao cong-nying læ-kæn hyi-gyi Yiæ-su yiang-yiang tso-go z-ken, keh z-‘eo Yiæ-su teng meng-du wô,⁴⁴ “Nying-go Ng-ts tsiang-læ iao song peh ny ing-go siu-li: keh-go shih-wô ng-lah hao tsi-leh ng-to-li.”⁴⁵ Gyi-lah feh hyiao-teh keh shih-wô-go i-s; z ziang en-dong-dong tsô-djü ka, s-teh meng-du feh ming-bah: yia feh ken meng Gyi keh-go shih-wô-go i-s.

正好众人来间稀奇耶稣样样做个事干，箇时候耶稣等门徒话，

⁴⁴ 「人个儿子将来要送拨人个手里。箇个说话尔拉好齒勒耳朵里。」⁴⁵ 其拉弗晓得箇说话个意思，是像暗洞洞遮住介，使得门徒弗明白。也弗敢问其箇个说话个意思。

⁴⁶ Meng-du cong-nyiang ky‘i ih-go nyi-leng, tao-ti ‘ah-li ih-go sön do. ⁴⁷ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah sing-li-go nyi-leng, ziu ling-leh ih-go siao-nying, peh gyi lih læ Zi-go sing-pin; ⁴⁸ teng meng-du wô, “Ziah yiu ny ing we-leh Ngô-go ming-deo tsih-ziu keh-go siao-nying, ziu-z tsih-ziu Ngô; ziah? yiu ny ing tsih-ziu Ngô, ziu-z tsih-ziu ts'a Ngô læ go Cü-kwu: ng-lah cong-nying li-hyiang ting siao cü-kwu, tsiang-læ we tso do-go.”

⁴⁶ 门徒中央起一个议论，到底何里一个算大。⁴⁷ 耶稣晓得其拉心里个议论，就领勒一个小人，拨其立来自个身边，⁴⁸ 等门徒话，「若有人为了我个名头接受箇个小人，就是接受我；若有人接受我，就是接受差我来个主顾。尔拉众人里向顶小主顾，将来会做大个。」

⁴⁹ Iah-‘en ziu k‘æ k‘eo, z-ka wô, “Sin-sang, ah-lah k‘en-kyin ih-go ny ing yüong Ng-go ming-deo læ-kæn ken kyü c‘ih; ah-lah tsu-djü gyi, ing-we gyi feh teng ah-lah dong-de keng-leh Ng.” ⁵⁰ Yiæ-su teng gyi

wô, “M-nao tsu-djü gyi: væn-pah feh tso ah-lah te-deo go cü-kwu, ziu-z ah-lah-go pông-siu.”

⁴⁹ 约翰就开口，是介话，「先生，阿拉看见一个人用尔个名头来间赶鬼出，阿拉阻住其，因为其弗等阿拉同队跟勒尔。」⁵⁰ 耶稣等其话，「呒得好阻住其。凡百弗做阿拉对头个主顾，就是阿拉个帮手。」

⁵¹ YIÆ-SU sing t'in nyih-ts kw'a tao-de, Gyi ziu k'ô-ding cü-i tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i. ⁵² Tang-fah ts'a-s zin-deo sin tseo: gyi-lah ziu ky'i-de, tseo-tsing Sah-mô-li-üô ih-go hyiang-ts'eng, teng Gyi ky'i be-bæn-hao. ⁵³ Ing-we Yiæ-su z hyiang-djôh Yiæ-lu-sah-leng ka ky'i, keh-lah keh ts'eng-zông nyiing feh tsiao-tsih Gyi. ⁵⁴ Gyi meng-du Yüô-kôh teng Iah-'en k'en-kyin keh-go z-ken, ziu wô, “Cü, Ng iao ah-lah eo ho dzong t'in kông-lôh-læ, mih-diao gyi-lah feh, ziang zin-deo Yi-li-üô tso-go ka?” ⁵⁵ Yiæ-su nyin-cün tsah-vah gyi-lah, z-ka wô, “Ng-go sing z soh-go sing ng-lah zi wa feh hyiao-teh. ⁵⁶ Nying-go Ng-ts feh-z læ djü-mih nyiing-go sing-ming, z læ kyiu nyiing-go sing-ming.” Gyi-lah ziu tao bih-go hyiang-ts'eng ky'i-de.

⁵¹ 耶稣升天日子快到了，其就柯定主意到耶路撒冷去。⁵² 打发差使前头先走。其拉就去了，走进撒玛利亚一个乡村，等其去备办好。⁵³ 因为耶稣是向着耶路撒冷介去，箇拉箇村上人弗招接其。⁵⁴

其门徒雅各等约翰看见箇个事干，就话，「主，尔要阿拉讴火从天降落来，灭掉其拉弗，像前头以利亚做个介？」⁵⁵ 耶稣扭转责罚其拉，是介话，「尔个心是啥个心尔拉自还弗晓得。⁵⁶ 人个儿子弗是用来除灭人个性命，是来救人个性命。」其拉就到别个乡村去了。

⁵⁷ Gyi-lah lu-zōng tseo z-'eo, yiu ih-go ny ing teng Gyi wō, “Cü, Ng feh-leng tao 'ah-li ky'i, ngô iao keng-leh-ky'i.” ⁵⁸ Yiæ-su teng g yi wō, “Wu-li yiu dong, t'in-li-go tiao yiu k'o; dæn-z Nying-go Ng-ts m-teh deng-sing-ts c'ü.”

⁵⁷ 其拉路上走时候，有一个人等其话，「主，尔弗论到何里去，我要跟勒去。」⁵⁸ 耶稣等其话，「狐狸有洞，天里个鸟有窠，但是人个儿子呒得庵身之处。」

⁵⁹ Yi teng ih-go ny ing wō, “Keng Ngô læ.” Gyi wō, “Cü, peh ngô kyü-ky'i, ah-tia sin en-tsōng-hao.” ⁶⁰ Yiæ-su teng g yi wō, “Peh keh-sing si-nying ky'i tsōng gyi-zi-go si-nying: ng ky'i djün Jing-koh-go dao-li ky'i.”

⁵⁹ 又等一个人话，「跟我来。」其话，「主，拨我归去，阿爹先安葬好。」⁶⁰ 耶稣等其话，「拨箇星死人去葬其自个死人。尔去传神国个道理去。」

⁶¹ Wa-yiu ih-go ny ing wō, “Cü, ngô we keng Ng; tsih-z ngô oh-li keh-sing ny ing, peh ngô sin ky'i bih ih-bih.” ⁶² Yiæ-su teng g yi wō,

“Siu nyiah-leh li-sao, ngæn-tsing dziao-‘eo go cü-kwu, z feh ‘eh-djôh Jing-ming-go koh.”

⁶¹ 还有一个人话，「主，我会跟尔，只是我屋里箇星人，拨我先去别一别。」⁶² 耶稣等其话，「手捏勒犁梢，眼睛朝后个主顾，是弗合着神明个国。」

Lk. X.

KEH-SING z-ken ‘eo-deo Cü yi shih-lih ts’ih-jih-go ny ing, Gyi-zi tang-tsiang iao ky’i go kôh zing-li, kôh di-fông, ts’a gyi-lah liang-liang tah-pæn sin ky’i.

箇星事干后头主又设立七十个人，其自打账要去个各城里，各地方，差其拉两两搭班先去。

² Cü teng gyi-lah wô, “Keh siu-keh-go to; tso-kong-go ny ing ky’üih: keh-lah ng-lah kæ gyiu siu-keh-go Cü-nying-kô ts’a kong-nying c’ih-læ hao siu-keh. ³ Ng-lah ky’i: Ngô ts’a ng-lah tsing-ziang siao-yiang *tseo-tsing* za-lông cong-nyiang ka. ^{4 [1]}Sông-mun, pao-voh, ‘a, tu m-nao ta: lu-zÔng yia hao-vong tsiao-tsih ny ing-kô. ⁵ Tseo-tsing ze-bin jü-lah oh-lô, kæ sin wô, ‘Dæn-nyün bing-en ling-djôh dÔng ih-veng ny ing-kô.’ ⁶ Keh-veng ny ing-kô ziah yiu bing-en-go ny ing læ-tih,

ng-lah keh-go bing-en we ling-djôh gyi: ziah feh-z ka, dzing-gyiu we kwe peh ng-lah zi.⁷ Keh ih-veng nying-kô deng-lôh; gyi-lah *kong-ing* *ng* go tong-si hao ky'üoh, hao hah: ing-we kong-nying teh-djôh gyi kong-din z ing-kæ-go. Feh iao dzong keh-veng pun-ko keh-veng ky'i.⁸ Tseo-tsing ze-bin soh-go zing-li, gyi-lah ziah tsih-ziu ng-lah, pa-ko-læ-go tong-si hao ky'üoh.⁹ Keh-deo yiu bing-nying, hao i gyi hao; ping-ts'ia teng gyi-lah wô, 'Jing-ming-go koh z teng ng-lah gying-long-læ-de.'¹⁰ Tseo-tsing ze-bin soh-go zing-li, ziah feh tsih-ziu ng-lah, hao tseo-c'ih keh-go zing-li do-ka-zông, wô,¹¹ 'Ziu-z ng-lah zing-li-go hwe-dzing, ah-lah tsao-tih-go, yia tæn-lôh peh ng-lah: dæn-z keh-yiang z-ken iao hyiao-teh, Jing-ming-go koh z teng ng-lah gying-long-læ-de.'¹² Ngô wô hyiang ng-lah dao, Tao-leh keh-go nyih-ts, Sô-to-mô-go ying-vah pi keh-go zing-li ky'ing-k'o.

² 主等其拉话：「箇收割个多，做工个人缺。箇拉尔拉该求收割个主人家差工人出来好收割。³ 尔拉去。我差尔拉正像小羊走进豺狼中央介。⁴ 赏满^[1]，包袱，鞋，都呒得好带。路上也好留招接人家。⁵ 走进随便谁拉屋落，该先话：『但愿平安临着荡一份人家。』⁶ 箇份人家若有平安个人来的，尔拉箇个平安会临着其。若弗是介，仍旧会归拨尔拉自。⁷ 箇一份人家庵落，其拉供应尔个东西好吃，好喝。因为工人得着其工钿是应该个。弗要从箇份搬过箇份去。⁸ 走进随便啥个城里，其拉若接受尔拉，摆过来个东西好

吃。⁹ 箇头有病人，好医其好，并且等其拉话：『神明个国是等尔拉近拢来了。』¹⁰ 走进随便啥个城里，若弗接受尔拉，好走出箇个城里大街上，话：11『就是尔拉城里个灰尘，阿拉遭的个，也掸落拨尔拉。但是箇样事干要晓得，神明个国是等尔拉近拢来了。』¹² 我话向尔拉道，到勒箇个日子，所多玛个刑罚比箇个城里轻可。

[1] 赏满：荷包，钱囊。本字不明

¹³ “Ng Ko-lah-sing *di-fōng* yiu ‘o-se! ng Pah-sæ-da *di-fōng* yiu ‘o-se! ing-we læ ng-lah cong-nyiang sô tso-go jing-tsih, ziah tso læ T‘e-lo Si-teng, gyi-lah lao-tsao c‘ün-leh mô-i tsao-leh hwe-dzing we-sing-cün-i-de.”¹⁴ Tao sing-p‘un *nyih-ts*, T‘e-lo, Si-teng-go ying-vah pi ng-lah ky‘ing-k‘o.¹⁵ Wa-yiu ng Kyüô-pah-nong, yi-kying kyü-zông ih-dzih tao t‘in *ka*, tsiang-læ iao t‘e ng lôh ih-dzih tao ing-s-li *ka*.

¹³ 「尔哥拉汎地方有祸祟！尔伯赛大地方有祸祟！因为来尔拉中央所做個神迹，若做来推罗、西顿，其拉老早穿勒麻衣遭勒灰尘回心转意了。¹⁴ 到审判日子，推罗、西顿个刑罚比尔拉轻可。¹⁵ 还有尔迦百农，已经举上一直到天介，将来要推尔落一直到阴司里介。

¹⁶ “T‘ing ng-lah cü-kwu, ziu-z t‘ing Ngô; ky‘i-diao ng-lah, ziu-z ky‘i-diao Ngô; ky‘i-diao Ngô, ziu-z ky‘i-diao ts‘a Ngô læ go Cü-kwu.”

¹⁶ 「听尔拉主顾，就是听我；弃掉尔拉，就是弃掉我；弃掉我，就是弃掉差我来个主顾。」

¹⁷ Keh ts'ih-jih-go *meng-du hwun-hwun-hyi-hyi tseo-cün-læ, z-ka wô*, “Cü, t'ôh Ng-go ming-deo lin keh-sing kyü tu voh-lah ah-lah.” ¹⁸ *Yiæ-su teng gyi-lah wô*, “Ngô k'en-kyin Sah-dæn ziang sin-din dzong t'in-li ka tih-lôh-læ. ¹⁹ Ngô s-peh ng-lah gyün-ping hao ky'i dah keh-sing dzô teng doh-djong, yi hao ah-djü keh dziu-dih pah-yiang shü-dao: ping-ts'ia m-yiu ih-yiang we 'æ ng-lah. ²⁰ Dæn-z m-nao we-leh kyü voh-lah ng-lah hwun-hyi; neng-s we-leh ng-lah-go ming-z sia-lôh læ t'in-li hwun-hyi.”

¹⁷ 箇七十个门徒欢欢喜喜走转来，是介话：「主，托尔个名头连箇星鬼都服了阿拉。」¹⁸ 耶稣等其拉话：「我看见撒但像闪电从天里介跌落来。¹⁹ 我赐拨尔拉权柄好去踏箇星蛇等毒虫，又好压治箇仇敌百样势道。并且呒有一样会害尔拉。²⁰ 但是呒得好为了鬼服了尔拉欢喜，能使为了尔拉个名字写落来天里欢喜。」

²¹ Keh-go z-'eo Yiæ-su sing-li do-nyiang hwun-hyi, z-ka wô, “Ah-tia, t'in teng di-go Cü-tsæ, Ngô zia-zia Ng, ing-we Ng tsô-djü keh-sing z-ken feh peh ts'ong-ming dzæ-neng cü-kwu hyiao-teh, *fæn-cün hyin-c'ih* peh na-hwun ming-bah. Ah-tia, dziu Ng k'en-læ kyi-jün z-ka hao, tsing-z-ka z-de.

²¹ 箇个时候耶稣心里大样欢喜，是介话：「阿爹，天等地个主宰，我谢谢尔，因为尔遮住箇星事干弗拨聪明才能主顾晓得，反转显出拨奶花明白。阿爹，就尔看来既然是介好，真是介是了。」

²² “[1]Yiang-seh tu z Ngô Ah-tia kao-dæ Ngô go. Djü-leh Ah-tia ts-nга, m-nying hyiao-teh Ng-ts z jü; djü-leh Ng-ts, teng Ng-ts k'eng hyin-c'ih Ah-tia peh gyi cü-kwu ts-nга, yia m-nying hyiao-teh Ah-tia z jü.”

²² 「样色^[1]都是我阿爹交代我个。除了阿爹之外，呒人晓得儿子是谁；除了儿子，等儿子肯显出阿爹拨其主顾之外，也呒人晓得阿爹是谁。」

[1] Yiu-sing kwu-kyün-li wô, Gyi ziu nyin-cün teng meng-du wô, “Yiang-seh t. y. t. 有星古卷里话，其就扭转等门徒话，「样色……（原注）

²³ Ziu nyin-cün, s-'ô teng meng-du wô, “K'en-kyin ng-lah læ-tih k'en-go z-ken, keh-sing ngæn-tsing yiu foh-ky'i. ²⁴ Ngô wô hyiang ng dao, Yiu hyü-to sin-cü-nying teng wông-ti iao-siang k'en ng-lah sô k'en-kyin-go, m-neh k'en-kyin-ko; iao-siang t'ing ng-lah sô t'ing-meng-go, m-neh t'ing-meng-ko.”

²³ 就扭转，私下等门徒话：「看见尔拉来的看个事干，箇星眼睛有福气。²⁴ 我话向尔道，有许多先知人等皇帝要想看尔拉所看见个，呒得看见过；要想听尔拉所听闻个，呒得听闻过。」

²⁵ [1] YIU ih-go kao lih-fah go sin-sang lih-c'ih-læ, s-s Yiæ-su, z-ka wô, “Sin-sang, ngô kæ dza tso-fah hao teh-djôh üong-yün weh-ming?”

²⁶ Yiæ-su teng gyi wô, “Lih-fah-li dza sia-tih? ng dza doh-fah?” ²⁷ Gyi we-teh wô, “Ng tông-kæ yüong djün-fu sing-dziang, djün-fu tsing-jing, djün-fu lih-liang, djün-fu dzæ-dzing, æ-kying Cü ng-go Jing-ming: yia tông-kæ œ-sih ling-sô-kô ziang zi ih-yiang.” [Sm. 6. 5; Lv. 19. 18.] ²⁸ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng we-teh-leh feh ts'o: ka ky'i tso, ziu hao weh.”

²⁵ 有一个教律法个先生立出来^[1]，试试耶稣，是介话：「先生，我该咋做法好得着永远活命？」²⁶ 耶稣等其话：「律法里咋写的？尔咋读法？」²⁷ 其回答话：「尔当该用全副心肠，全副精神，全副力量，全副才情，爱敬主尔个神明。也当该爱惜邻舍家像自一样。」[Sm. 6. 5; Lv. 19. 18.] ²⁸ 耶稣等其话：「尔回答勒弗错。介去做，就好活。」

[1] Y. 'E. 33. 耶（稣）后（头）33（年）。（原注）

²⁹ Gyi-zi iao sön z tsing-dzih-go, teng Yiæ-su wô, “Ka-ni, ngô ling-sô-kô z jü?” ³⁰ Yiæ-su we-teh, z-ka wô, “Yiu ih-go ny ing dzong Yiæ-lu-sah-leng tseo-lôh Yiæ-li-ko ky'i, lôh læ gyiang-dao siu-li, gyi-lah poh gyi i-zông, tang-sông gyi, eo gyi pun-si-pun-weh tiu-leh-ky'i-de. ³¹ Neo-ts'eo yiu ih-go tsi-s dzong keh-da lu tseo-lôh-læ; k'en-kyin keh-go ny ing, ziu bi-ko keh-pin ka tseo. ³² Wa-yiu ih-go Li-vi ny ing

tao-leh keh-go u-dōng, tseo-long ih-k'en, yia z-ka bi-ko keh-pin ky'i-de.³³ Tao-z yiu ih-go ko-lu-go Sah-mô-li-üô nying tseo tao keh-go nying u-dōng; ih k'en-kyin gyi, ziu fah dz-pe-sing,³⁴ tseo-long-ky'i, tang-sông u-dōng pao-hao, do yiu teng tsiu fu-hao, pô gyi tông-zông zi-go sang-k'eo peh gyi gyi-ts, ling tao 'ô-c'ü-li, kwu-djôh gyi.³⁵ Di-nyi nyih dong-sing z-'eo, do-c'ih nyi-din nying-ts kao-dæ 'ô-c'ü-li nying, teng gyi wô, 'Ng tsia kwu-djôh gyi: ziah-z to yüong, ngô cün-læ we wæn ng.'³⁶ Ka-ni, dziu ng k'en-læ, keh sæn-go nying 'ah-li ih-go tso p'ong-djôh gyang-dao cü-kwu-go ling-sô-kô?"³⁷ Gyi wô, "Teng gyi sang hao-sing cü-kwu ziu-z." Yiæ-su ziu teng gyi wô, "Ng ky'i, yia hao ziang gyi ka tso."

²⁹ 其自要算自正直个，等耶稣话：「介呢，我邻舍家是谁？」

³⁰ 耶稣回答，是介话：「有一个人从耶路撒冷走落耶利哥去，落来强盗手里，其拉剥其衣裳，打伤其，讴其半死半活丢了去了。³¹ 偶凑有一个祭司从箇埭路走落来。看见箇个人，就避过箇边介走。³² 还有一个利未人到勒箇个乌荡，走拢一看，也是介避过箇边去了。

³³ 倒是有一个过路个撒玛利亚人走到箇个人乌荡，一看见其，就发慈悲心，³⁴ 走拢去，打伤乌荡包好，驮油等酒敷好，把其挡上自个牲口拨其骑仔，领到下处里，顾着其。³⁵ 第二日动身时候，驮出二钿银子交代下处里人，等其话：『尔借顾着其。若是多用，我转来会还尔。』³⁶ 介呢，就尔看来，箇三个人何里一个做碰着强盗主顾

个邻舍家？」³⁷ 其话：「等其生好心主顾就是。」耶稣就等其话：
「尔去，也好像其介做。」

³³ GYI-LAH tseo-lu-go z-'eo, Yiæ-su tseo-tsing ih-go hyiang-ts'eng: yiu ih-go nyü-nying kyiao-leh Mô-da nying-tsih Gyi tao gyi oh-li. ³⁹ Mô-da yiu ih-go tsi-me kyiao-leh Mô-li-üô; gyi zo-leh Yiæ-su kyiah-'ô, t'ing Gyi kông. ⁴⁰ Mô-da, we-leh kong-ing z-ken to, sing-væn-tsi-tsao; ziu tseo-long-læ wô, “Cü, ngô tsi-me eo ngô ih-go nying bæn kong-ing, Ng tao feh kwun-tsiang ma? Hao eo gyi læ pông-pông ngô.”
⁴¹ Yiæ-su we-teh gyi, wô, “Mô-da, Mô-da, ng kwu-djôh hyü-to z-ken, sing-væn-tsi-tsao lön-ts'ön-ky'i: ⁴² dæn-z ih-yiang z iao-kying-go. Keh hao 'öng-tông Mô-li-üô yi-kying kæn-djôh-de; yia m-nying hao teng gyi deh-leh-ky'i.”

³⁸ 其拉走路个时候，耶稣走进一个乡村。有一个女人叫勒马大迎接其到其屋里。³⁹ 马大有一个姊妹叫勒马利亚，其坐勒耶稣脚下，听其讲。⁴⁰ 马大，为了供应事干多，心烦挤糟，就走拢来话：「主，我姊妹讴我一个人办供应，尔倒弗管账吗？好讴其来帮帮我。」⁴¹ 耶稣回答其，话：「马大，马大，尔顾着许多事干，心烦挤糟乱窜气。⁴² 但是一样是要紧个。箇好行当马利亚已经拣着了，也呒人好等其夺勒去。」

Lk. XI.

YLÆ-SU læ ih-t'ah di-fông læ-kæn tao-kao: tao-kao-hao, meng-du cong-nyiang yiu ih-go teng Gyi wô, “Cü, kao ah-lah dza tao-kao, ziang Iah-'en kao gyi meng-du ka-go.”

耶稣来一墳地方来间祷告。祷告好，门徒中央有一个等其话：
「主，教阿拉咋祷告，像约翰教其门徒介个。」

² *Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah tao-kao, kæ z-ka wô,—*

² 耶稣等其拉话：「尔拉祷告，该是介话：——

“Ah-lah Ah-tia læ t'in-zōng go, dæn-nyün *long-tsong tseng-kying* Ng-go ming-deo: dæn-nyün Ng-go koh we læ: dæn-nyün Ng-go ts-i we tso-dzing læ di-'ô, ziang læ t'in-zōng ka-go. ³ Iao ky'üoh go k'eo-liang djoh-nyih s-peh ah-lah. ⁴ Sô-diao ah-lah ze; ing-we ah-lah yia sô-diao væn-pah teh-ze ah-lah go cü-kwu. M-nao peh ah-lah tseo-tsing mi-'ôh li-hyiang; iao kyiu ah-lah c'ih hyüong-ôh li-hyiang.”

『阿拉阿爹来天上个，但愿拢总尊敬尔个名头。但愿尔个国会来。但愿尔个旨意会做成来地下，像来天上介个。³ 要吃个口粮逐日赐拨阿拉。⁴ 赦掉阿拉罪，因为阿拉也赦掉凡百得罪阿拉个主顾。呒得好拨阿拉走进迷惑里向，要救阿拉出凶恶里向。』』

⁵ Yi teng gyi-lah wô, “Ng-lah cong-nyiang jü yiu ih-go beng-yiu-kô, pun-yia-ko tseo tao gyi *oh-li* ky‘i, z-ka wô, ‘Beng-yiu, tsia sæn-go mun-deo peh ngô; ⁶ ing-we ngô yiu ih-go ko-lu beng-yiu tao ah-lah *oh-li* kæn, ngô m-kao hao pa-ko-ky‘i:⁷ li-deo læ-tih cü-kwu we-teh, z-ka wô, ‘Vong ts’ao ngô: meng yi-kying kwæn-de, ngô teng ng-nô zōng min-zōng de; ngô ve bô-ky‘i-læ do peh ng.’⁸ Ngô wô hyiang ng-lah dao, K’en beng-yiu-kô dzing-veng, z feh k’eng bô-ky‘i-læ do peh gyi; we-leh gyi bo-feh-ko, pih-ding we bô-ky‘i-læ, do peh gyi i gyi-go yüong-dziang.⁹ Ngô yia wô hyiang ng dao, Ng-lah ky‘i t’ao, tsong we peh ng; ky‘i zing, tsong we zing-djôh; ky‘i tao meng, tsong we k’æ peh ng.¹⁰ Ing-we væn-pah z t’ao-go cü-kwu tu teh-djôh; z zing-go cü-kwu tu zing-djôh; z tao meng go cü-kwu tu we k’æ peh gyi.

⁵ 又等其拉话：「尔拉中央谁有一个朋友家，半夜过走到其屋里去，是介话：『朋友，借三个馒头拨我，⁶ 因为我有一个过路朋友到阿拉屋里间，我呒告好摆过去。』⁷ 里头来的主顾回答，是介话：『留吵我。门已经关了，我等儿囡上眠床了，我舖爬起来驮拨尔。』⁸ 我话向尔拉道，看朋友家情分，是弗肯爬起来驮拨其，为了其缚弗过，必定会爬起来，驮拨其依其个用场。⁹ 我也话向尔道，尔拉去讨，总会拨尔；去寻，总会寻着；去捣门，总会开拨尔。¹⁰ 因为凡百是讨个主顾都得着，是寻个主顾都寻着，是捣门个主顾都会开拨其。

¹¹ “Ng-lah-go cong-nyiang tso ah-tia cü-kwu, ziah-z ng-ts læ t'ao ih-go mun-deo, jü we coh ih-kw'e zah-deo peh gyi? læ t'ao ih-kwang ng, jü we coh ih-kwang dzô peh gyi tông ng? ¹² læ t'ao ih-go dæn, jü we coh ih-go doh-djong peh gyi ma? ¹³ Ng-lah se-tsih z ôh-nying, ziah hyiao-teh pô hao tong-si s-peh ng-nô; 'o-hwÔng t'in-zÔng Ah-tia feh keng-kô iao pô Sing-Ling s-peh gyiu Gyi go cü-kwu ma!”

¹¹ 「尔拉个中央做阿爹主顾，若是儿子来讨一个馒头，谁会給一块石头拨其？来讨一梗鱼，谁会給一梗蛇拨其当鱼？¹² 来讨一个蛋，谁会給一个毒虫拨其吗？¹³ 尔拉虽即是恶人，若晓得把好东西賜拨儿囡，何况天上阿爹弗更加要把圣灵賜拨求其个主顾吗！」

¹⁴ YIÆ-SU læ-kæn ken-c'ih ih-go kyü, z-go ô kyü. Kyü ih tseo-c'ih, ô-ts ziu kÔng-c'ih shih-wÔ læ-de: cong-nying tu hyi-gyi. ¹⁵ Nen-cong yiu-sing z-ka wÔ, “Gyi z k'ao-djÔh kwe-wÔng Bih-si-poh ken-c'ih kyü.” ¹⁶ Wa-yiu-teh s-s Gyi, iao Gyi hyin-c'ih t'in-li ih-go ziao-deo.

¹⁴ 耶稣来间赶出一个鬼，是个哑鬼。鬼一走出，哑子就讲出说话来了。众人都稀奇。¹⁵ 内中有星是介话：「其是靠着鬼王别西卜赶出鬼。」¹⁶ 还有得试试其，要其显出天里一个兆头。

¹⁷ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah sing-siang, teng gyi-lah wÔ, “Væn-pah ih-koh li-deo feng-lih-k'æ læ-tih zi tang zi, tsong we pin tso hwÔng-di; ih-kô li-deo zi tang zi, tsong we ba-diao. ¹⁸ Ziah-z Sah-dæn feng-lih-

k'æ zi tang zi, gyi-go koh-kô dza-we lih-leh-lao ni? ing-we ng-lah wô Ngô z k'ao-djôh Bih-si-poh ken-c'ih kyü. ¹⁹ Ngô ken-c'ih kyü ziah-z k'ao-djôh Bih-si-poh, ng-lah zi-go meng-du ken-c'ih kyü z k'ao-djôh jü ni? Sô-yi gyi-lah we ding ng-lah-go ze. ²⁰ Ngô ken-c'ih kyü ziah-z k'ao-djôh Jing-ming-go ts-deo, ka-ni Jing-ming-go koh yi-kying tao ng-lah sing-pin læ-tong-de. ²¹ Yiu ih-go hao-lao c'ün-leh kw'e-kah do-leh kyüng-ky'i pao-wu zi-go oh-lô, keh z-'eo gyi-go kô-kyi tu pao-lao: ²² dæn-z yiu neng-ken do-jü gyi cü-kwu tseo-læ tang-ying gyi, ziu deh gyi sô i-z-go kw'e-kah teng kyüng-ky'i, feng-k'æ gyi-go kô-kyi. ²³ Feh teng Ngô dong-de cü-kwu, ziu-z Ngô te-deo: feh teng Ngô siu-long cü-kwu, ziu-z sæn-diao.

¹⁷ 耶稣晓得其拉心想，等其拉话：「凡百一国里头分裂开来的自打自，总会变做荒地；一家里头自打自，总会败掉。¹⁸ 若是撒但分裂开自打自，其个国家咋会立勒牢呢？因为尔拉话我是靠着别西卜赶出鬼。¹⁹ 我赶出鬼若是靠着别西卜，尔拉自个门徒赶出鬼是靠着谁呢？所以其拉会定尔拉个罪。²⁰ 我赶出鬼若是靠着神明个指头，介呢神明个国已经到尔拉身边来东了。²¹ 有一个好佬穿勒盔甲驮勒军器保护自个屋落，箇时候其个家计都保牢。²² 但是有能干大如其主顾走来打羸其，就夺其所倚恃个盔甲等军器，分开其个家计。²³ 弗等我同队主顾，就是我对头；弗等我收拢主顾，就是散掉。

²⁴ “Ao-tsao kyü dzong nying-go sing-zōng ka tseo-c'ih, ziu læ hwōng-'en di-fōng tseo-læ-tseo-ky'i, læ-tih zing en-tæn *u-dōng*: zing-feh-djōh, ziu wô, ‘Ngô tseo-cün tao *zin-deo* tseo-c'ih-go oh-lô ky'i.’²⁵ Ih tseo-tao, k'en-kyin sao ken-zing, tsōng-tsih-hao-de.²⁶ Ziu ky'i, yi ta-ling ts'ih-go kyü pi gyi-zi wa ôh-go, tseo-tsing keh-deo kyi deng-lôh: keh-go nying kyih-sah-go z-ken pi gyi ky'i-deo keng-kô ūwa-de.”

²⁴ 「麿糟鬼从人个身上介走出，就来荒旱地方走来走去，来的寻安耽乌荡。寻弗着，就话：『我走转到前头走出个屋落去。』²⁵一走到，看见扫干淨，装折好了。²⁶就去，又带领七个鬼比其自还恶个，走进箇头几庵落。箇个人结煞个事干比其起头更加坏了。」

²⁷ Yiæ-su tsing-hao læ-tih kōng keh-sing z-ken, yiu ih-go nyü-nying cong-nying li-hyiang eo-ky'i-læ, wô, “Dæ Ng keh-go du-bi, ü Ng keh-go na, tao yiu foh-ky'i!”²⁸ Yiæ-su z-ka wô, “Wa-z t'ing-meng Jing-ming-go dao-li pô-siu-go cü-kwu yiu foh-ky'i.”

²⁷ 耶稣正好来的讲箇星事干，有一个女人众人里向讴起来，话：「抬尔箇个肚皮，喂尔箇个奶，倒有福气！」²⁸ 耶稣是介话：「还是听闻神明个道理把守个主顾有福气。」

²⁹ Keh-do-dziao nying a-long-læ, Yiæ-su ziu wô, “Keh z ôh-go shü-dæ: iao-siang gyiu ih-go ziao-deo; djü-leh sin-cü Iah-nô-go ziao-deo ts-nga, tsong feh peh gyi *k'en* soh-go ziao-deo.³⁰ Tsing-ziang zin-

deo Iah-nô ts'ing-sing zi tso ziao-deo peh Nyi-nyi-vi ny ing k'en,
Nying-go Ng-ts peh keh-go shü-dæ k'en yia z-ka-go.³¹ Nen-pin-go
nyü-wông tao sing-p'un *nyih-ts* we teng yin-dzæ keh-dæ ny ing dô-kô
bô-ky'i-læ, *keh-go nyü-wông* yia we ding gyi-lah ze: ing-we gyi dzong
di-go zing-deo tseo-læ t'ing Sô-lo-meng ts'ong-ming-go *shih-wô*;
hwông-ts'ia dông-deo yiu pi Sô-lo-meng wa do-go læ-tong.³² Nyi-nyi-
vi ny ing tao sing-p'un *nyih-ts* we teng yin-dzæ keh-dæ ny ing dô-kô bô-
ky'i-læ, *Nyi-nyi-vi ny ing* yia we ding keh-dæ ny ing-go ze: ing-we gyi-
lah t'ing Iah-nô-go kao-hyüing, ziu we-sing-cün-i; hwông-ts'ia dông-
deo yiu pi Iah-nô wa do-go læ-tong.

²⁹ 箇大潮人挨拢来，耶稣就话：「箇是恶个世代。要想求一个
兆头，除了先知约拿个兆头之外，总弗拨其看啥个兆头。³⁰ 正像前
头约拿请圣自做兆头拨尼尼微人看，人个儿子拨箇个世代看也是介
个。³¹ 南边个女皇到审判日子会等现在箇代人大家爬起来，箇个女
皇也会定其拉罪。因为其从地个尽头走来听所罗门聪明个说话，况
且荡头有比所罗门还大个来东。³² 尼尼微人到审判日子会等现在箇
代人大家爬起来，尼尼微人也会定箇代人个罪。因为其拉听约拿
教训，就回心转意，况且荡头有比约拿还大个来东。

³³ “M-yiu ny ing teng-tsæn tin-ts fông-leh en-dzông *di-fông*, 'ôh-
tsia fông-leh teo-dong-'ô; tsong z fông-leh teng-dæ-zông go, peh tseo-

tsing-læ cü-kwu hao k'en-kyin keh-go liang-kwōng.³⁴ Ngæn-tsing z
kyi-sing-go teng-tsæn: ng-go ngæn-tsing hao-go, weng-sing z liang-go;
ngæn-tsing ūa-go, weng-sing z en-go.³⁵ Ka-ni, iao kwu-djōh ng-go
liang-kwōng vi-min z en.³⁶ Ng ziah-z weng-sing liang, en di-fōng ih-
ngæn tu m-neh, ziu we 'o-jün liang, tsing-hao-ziang teng-tsæn t'eo-
liang-go kwōng tsiao-djōh ng ka."

³³ 「呒有人灯盏点仔放勒暗藏地方，或者放勒斗桶下，总是放
勒灯台上个，拨走进来主顾好看见箇个亮光。³⁴ 眼睛是机身个灯
盏。尔个眼睛好个，浑身是亮个；眼睛坏个，浑身是暗个。³⁵ 介
呢，要顾着尔个亮光未免是暗。³⁶ 尔若是浑身亮，暗地方一眼都呒
得，就会和然亮，正好像灯盏透亮个光照着尔介。」

³⁷ *YIÆ-SU* kōng-hao z-'eo, yiu ih-go Fah-li-sæ ny ing ts'ing Gyi
ky'üoh-væn; Gyi tseo-tsing-ky'i ziu zo-zih.³⁸ Keh Fah-li-sæ ny ing ih
k'en-kyin, ziu hyi-gyi ky'üoh-væn zin-deo feh sin gyiang siu.

³⁷ 耶稣讲好时候，有一个法利赛人请其吃饭，其走进去就坐
席。³⁸ 箕法利赛人一看见，就稀奇吃饭前头弗先洗手。

³⁹ Cü teng gyi wô, “Ng-lah Fah-li-sæ ny ing tsih we long-leh tsiu-
pe beng-ts nga-deo ken-zing; ng-lah li-deo yiu gyiang-wang hyüong-ôh
tsi-mun-liao-go.⁴⁰ Nyü-beng-go ny ing, zao gyi nga-deo Cü-kwu soh
m-neh zao gyi li-deo ni?⁴¹ Neng-s [1]tsiao ng-lah zi-go lih-liang tso

hao-z; ka-ni ng-lah yiang-yiang hao sön ken-zing.⁴² Ng-lah Fah-li-sæ
nying yiu 'o-se! ing-we pô bo-ho, yüing-hyiang, teng pah-yiang ts'æ,
jih-kwu li-deo tseng-ky'i ih-kwu, tsih-z feh liu-sing kong-yi teng æ-
kying Jing-ming: *dæn-z* dông-yiang z kæ tso-go, ziu-z keh-yiang yia
feh kæ ts'o-lôh.⁴³ Ng-lah Fah-li-sæ nying yiu 'o-se! ing-we jü-we-
dông-li hwun-hyi zo zônг-we, z-min-zônг *hwun-hyi* nying-kô ts'ing ng
en.⁴⁴ Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying, ng-lah kô-hao-nying yiu
'o-se! ing-we ng-lah ziang k'en-feh-c'ih-go veng-mo ka, zônг-deo tseo-
go cü-kwu feh teh-cü."

³⁹ 主等其话：「尔拉法利赛人只会弄勒酒杯盈子外头干淨，尔
拉里头有强横凶恶齒滿了个。⁴⁰ 愚笨个人，造其外头主顾啥呒得造
其里头呢？⁴¹ 能使照尔拉自个力量^[1]做好事，介呢尔拉样样好算干
淨。⁴² 尔拉法利赛人有祸祟！因为把薄荷，芸香，等百样菜，十股
里头尊起一股，只是弗留心公义等爱敬神明。但是荡样是该做个，
就是箇样也弗该错落。⁴³ 尔拉法利赛人有祸祟！因为聚会堂里欢喜
坐上位，市面上欢喜人家请尔安。⁴⁴ 读书人等法利赛人，尔拉假好
人有祸祟！因为尔拉像看弗出个坟墓介，上头走个主顾弗得知。」

[1] *Peng-veng wô*, pô li-hyiang læ-tih-go tong-si. 本文话，把里向来的个东西。

(原注)

⁴⁵ Yiu ih-go kao lih-fah go sin-sang k'æ k'eo, teng Gyi wô, “Sin-sang, Ng ka wô yia z tsao-t'ah ah-lah go.” ⁴⁶ Yiæ-su z-ka wô, “Ng-lah kao lih-fah go sin-sang yia yiu 'o-se! ing-we ng-lah pô næn-t'iao-go djong-tæn fông læ nying-kô kyin-kah-deo; keh-sing djong-tæn, ng-lah zi lin ih-meh ts-deo feh k'eng bang-djôh gyi. ⁴⁷ Ng-lah yiu 'o-se! ing-we ng-lah ky'i-zao keh-sing sin-cü-nying-go veng-mo, gyi nying z ng-lah tsu-tsung sah-go. ⁴⁸ Ka-ni, ng-lah te-tsing gyi z *ng-lah-go tsu-tsung*, ng-lah yia hwun-hyi tsu-tsung tso-go z-ken; ing-we ng-lah tsu-tsung teng gyi-lah long-sah, ng-lah teng gyi-lah tso veng. ⁴⁹ Keh-lah keh-we ts'ong-ming-go Jing-ming z-ka wô, ‘Ngô we ts'a sin-cü-nying teng s-du tao gyi-lah u-sen ky'i; yiu-sing gyi-lah we long-sah, *yiу-sing* gyi-lah we ken gyi c'ih: ^{50, 51} z-ka, dzong k'æ-bih t'in-di yi-læ liu-c'ih long-tsung sin-cü-nying-go hyüih, dzong Üô-pah-go hyüih ky'i-deo, ih-dzih tao keh tsi-dæn da-din cong-nyiang long-sah Sah-kyüô-li-üô-go hyüih, tu iao hyiang-djôh keh-go shü-dæ t'ao-wæn.’ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Tsing-tsing z-go; tsong iao hyiang-djôh yin-dzæ-go shü-dæ t'ao-wæn. ⁵² Ng-lah kao lih-fah go sin-sang yiu 'o-se! ing-we cü-sih-go yiah-z peh ng deh-leh-ky'i-de: ng-lah zi feh tseo-tsing-ky'i, læ-tih tseo-tsing-go cü-kwu ng-lah yia feh hyü gyi *tseo-tsing-ky'i*.”

⁴⁵ 有一个教律法个先生开口，等其话：「先生，尔介话也是糟蹋阿拉个。」⁴⁶ 耶稣是介话：「尔拉教律法个先生也有祸祟！因为

尔拉把难挑个重担放来人家肩胛头，箇星重担，尔拉自连一末指头弗肯碰着其。⁴⁷ 尔拉有祸祟！因为尔拉去造箇星先知人个坟墓，其人是尔拉祖宗杀个。⁴⁸ 介呢，尔拉对证其是尔拉个祖宗，尔拉也欢喜祖宗做个事干，因为尔拉祖宗等其拉弄煞，尔拉等其拉做坟。⁴⁹ 箇拉箇位聪明个神明是介话：『我会差先知人等使徒到其拉乌碎去，有星其拉会弄煞，有星其拉会赶其出。^{50, 51} 是介，从开辟天地以来流出拢总先知人个血，从亚伯个血起头，一直到箇祭坛大殿中央弄煞撒迦利亚个血，都要向着箇个世代讨还。』我话向尔拉道，真真是个，总要向着现在个世代讨还。⁵² 尔拉教律法个先生有祸祟！因为知识个钥匙拨尔夺勒去了。尔拉自弗走进去，来的走进个主顾尔拉也弗许其走进去。』

⁵³ Yiæ-su teng gyi-lah kōng keh-sing shih-wô z-‘eo, doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying ziu sah-k‘eo ts‘ao Gyi, iao kyih Gyi hyü-to shih-wô kōng-c‘ih sön-tsiang: ⁵⁴ tæn-teng Gyi ts‘ing-k‘eo kōng-c‘ih-læ, zing ih-go leo-dong hao kao Gyi zōng.

⁵³ 耶稣等其拉讲箇星说话时候，读书人等法利赛人就煞扣吵其，要激其许多说话讲出算账。⁵⁴ 单等其亲口讲出来，寻一个漏洞好告其上。

Lk. XII.

Keh z-'eo yiu kyi-væn nying jü-long-læ, dô-kô kyiah nao-læ-nao-ky'i, *Yiæ-su* sin teng meng-du wô, “Ng-lah iao kwu-djôh Fah-li-sæ nying-go kao-shü, ziu-z kô-hao i-s. ² En-dzông z-ken, *m-yiu ih-yiang* feh we lu-c'ih-læ; s-'ô z-ken, *m-yiu ih-yiang* feh we peh nying-kô hyiao-teh. ³ Keh-lah ng-lah læ en-en u-sen væn-pah sô kông-go, we peh nying-kô læ liang-liang di-fông t'ing-meng; ng-lah mih-feh-dong-fong oh-lô tsiang-leh ng-to kông-go, we peh nying-kô læ oh-teng djün-k'æ-ky'i.

箇时候有几万人聚拢来，大家脚踔来踔去，耶稣先等门徒话：
「尔拉要顾着法利赛人个酵水，就是假好意思。² 暗藏事干，呒有一样弗会露出来，私下事干，呒有一样弗会拨人家晓得。³ 箇拉尔拉来暗暗鸟碎凡百所讲个，会拨人家来亮亮地方听闻，尔拉密弗洞风屋落张勒耳朵讲个，会拨人家来屋顶传开去。

⁴ “Ngô-go beng-yiu, Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh-sing tsih we sah kyi-sing, 'eo-deo m-kao bih-yiang we tso go, hao-vong p'ô gyi. ⁵ Ngô ts-tin ng-lah kæ p'ô jü ni: kæ p'ô sah-diao ng 'eo-deo wa yiu gyün-ping we k'ang ng lôh di-nyüoh-li ky'i keh-go Cü-kwu; Ngô jih-dzæ wô hyiang ng-lah dao, ng-lah kæ p'ô Gyi. ⁶ Ng-tsah mô-tsiang ky'i feh-z nyi-feng nying-ts hao ma-de? gyi-cong ih-tsah Jing-ming tu feh

we mông-kyi: ⁷ ziu-z ng-lah deo-fah yia keng-keng tu shü-hao-liao.
Keh-lah hao-vong p'ô; ng-lah z pi hyü-to mô-tsiang wa kwe-djong.

⁴ 「我个朋友，我话向尔拉道，箇星只会杀机身，后头呒告别
样会做个，好留怕其。⁵ 我指点尔拉该怕谁呢。该怕杀掉尔后头还
有权柄会揩尔落地狱里去箇个主顾，我实在话向尔拉道，尔拉该怕
其。⁶ 五只麻雀岂弗是二分银子好买了？其中一只神明都弗会忘
记。⁷ 就是尔拉头发也根根都数好了。箇拉好留怕，尔拉是比许多
麻雀还贵重。

⁸ “Ngô wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah læ ny ing-kô min-zin we
tsiao-jing Ngô cü-kwu, Nying-go Ng-ts læ Jing-ming-go t'in-s min-zin
yia we tsiao-jing gyi: ⁹ læ ny ing-kô min-zin feh tsiao-jing Ngô cü-kwu,
læ Jing-ming-go t'in-s min-zin yia feh tsiao-jing gyi. ¹⁰ Væn-pah kông
shih-wô teh-ze Nying-go Ng-ts, hao sô gyi diao: dæn-z sih-doh Sing-
Ling cü-kwu, z sô-feh-diao-go. ¹¹ Nying-kô t'o ng-lah tao jü-we-dông-
li, tao kwun-fu teng yiu gyün-ping cü-kwu min-zin, hao-vong zeo dza-
go yang-shih dza-go shih-wô feng-p'eo, 'ôh-tsia soh-go shih-wô hao
kông: ¹² ing-we kæ kông go shih-wô, Sing-Ling tông-z we kao hyiang
ng-lah dao.

⁸ 「我话向尔拉道，凡百来人家面前会招认我主顾，人个儿子
来神明个天使面前也会招认其。⁹ 来人家面前弗招认我主顾，来神

明个天使面前也弗招认其。¹⁰ 凡百讲说话得罪人个儿子，好赦其掉；但是亵渎圣灵主顾，是赦弗掉个。¹¹ 人家拖尔拉到聚会堂里，到官府等有权柄主顾面前，好留愁咋个样式咋个说话分割，或者啥个说话好讲。¹² 因为该讲个说话，圣灵当时会教向尔拉道。」

¹³ Cong-nying li-hyiang yiu ih-go teng Yiæ-su wô, “Sin-sang, ah-lah yi-lôh-go ts'æn-nyih eo hyüong-di teng ngô dô-kô feng-feng-k'æ.”

¹⁴ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng-go ny ing, jü fong Ngô læ ng-lah cong-nyiang tso sing kwun-s feng kô-kyi cü-kwu ni?”

¹³ 众人里向有一个等耶稣话：「先生，阿拉遗落个产业讴兄弟等我大家分分开。」¹⁴ 耶稣等其话：「尔个人，谁封我来尔拉中央做审官司分家计主顾呢？」

¹⁵ Ziu teng gyi-lah wô, “Ng-lah iao kwu-djôh iao kying-bông keh-go t'en-sing: ih-go ny ing kô-kyi to, gyi-go sing-ming yia feh k'ao-djôh kô-kyi.”

¹⁶ Ziu kông ih-go pi-fông peh gyi-lah t'ing, z-ka wô, “Yiu ih-go yiu-lao, gyi din-di-li-go nyin-dzing hao-leh-kying: ¹⁷ gyi-zi sing-li læ-tih tang-sön, z-ka wô, ‘Ngô c'ih-ts'æn m-ts'æ hao ky'i k'ong; dza long-fah?’

¹⁸ Yi wô, ‘Ngô ka ky'i tso: koh-ts'ong do-leh ts'ah-diao-ts, tsæ ky'i do-tin; ngô-go c'ih-ts'æn teng ho-veh keh-deo long-tsong ky'i k'ong: ¹⁹ ziu teng ngô weh-ling wô, Weh-ling! ng yiu hyü-to ho-veh læ-kæn, yiu-ho nyin-su hao yüong; keh-tsao ng hao en-sing, hao

ky'üoh-ky'üoh hah-hah, hao kw'a-weh.'²⁰ Dæn-z Jing-ming teng gyi wô, 'Nyü-beng-go nyding, kyih-mih yia-tao iao t'ao ng-go weh-ling wæn: keh-tsao ng be-hao-kæn-go tong-si kwe peh jü ni?'²¹ Væn-pah we-leh zi tsih-jü dzæ-veh, læ Jing-ming u-sen feh tso yiu-lao, ziu-z keh-cü nyding.'

¹⁵ 就等其拉话：「尔拉要顾着要谨防箇个贪心。一个人家计多，其个性命也弗靠着家计。」¹⁶ 就讲一个比方拨其拉听，是介话：「有一个有佬，其田地里个年成好勒紧。¹⁷ 其自心里来的打算，是介话：『我出产呒采好去园，咋弄法？』¹⁸ 又话：『我介去做。谷仓驮勒拆掉仔，再起大点，我个出产等货物箇头拢总去园。¹⁹ 就等我活灵话，活灵！尔有许多货物来间，有伙年数好用，箇遭尔好安心，好吃吃喝喝，好快活。』²⁰ 但是神明等其话：『愚笨个人，今末夜到要讨尔个活灵还。箇遭尔备好间个东西归拨谁呢？』²¹ 凡百为了自积聚财物，来神明鸟碎弗做有佬，就是箇株人。」

²² Gyi ziu teng meng-du wô, "Keh-lah Ngô wô hyiang ng-lah. dao, M-nao we-leh sing-ming zeo-meng, soh-go hao ky'üoh; yia m-nao we-leh kyi-sing zeo-meng, soh-go hao c'ün.²³ Sing-ming tsong pi ky'üoh-zih kwe-djong; kyi-sing tsong pi c'ün-tsiah kwe-djong.²⁴ Hao ts'eng-ts'eng keh-sing lao-ô k'en; gyi-lah yi feh 'ô iang, yi feh siu-keh; yi m-neh koh-ts'ong, yi m-neh dzæn-vông; Jing-ming yia we iang gyi:

ng-lah pi tiao kwe-djong ts'ô to-siao ni? ²⁵ Ng-lah ziu-z zeo-meng, jü neng-keo to tso ih-k'eh ny ing? ²⁶ Ka-ni, keh ting siao-go ng-lah tso-feh-læ, bih-nyiang-kao dza-we læ-tih zeo ni? ²⁷ Hao ts'eng-ts'eng keh-sing pah-'eh hwô k'en, gyi dza do-ky'i-læ: gyi yi feh lao-loh, yi feh fông hwô; Ngô wô hyiang ng dao, Ziu-z Sô-lo-meng ting üong z-'eo, gyi-go c'ün-tsiah yia feh gyih-jü ih-tô pah-'eh hwô. ²⁶ Keh-go yia-ts'ao, kyih-mih din-pæn-li læ-tong, ming-tsiao ziu tiu-leh ho-lu-li, Jing-ming wa we z-ka tsông-pæn gyi; 'o-hwông ng-lah, siao siang-sing go cü-kwu ma?

²² 其就等门徒话：「箇拉我话向尔拉道，呒得好为了性命愁闷，啥个好吃；也呒得好为了机身愁闷，啥个好穿。²³ 性命总比吃食贵重，机身总比穿着贵重。²⁴ 好忖忖箇星老鸦看，其拉又弗下秧，又弗收割，又呒得谷仓，又呒得栈房，神明也会养其。尔拉比鸟贵重差多少呢？²⁵ 尔拉就是愁闷，谁能够多做一刻人？²⁶ 介呢，箇顶小个尔拉做弗来，别样告乍会来的愁呢？²⁷ 好忖忖箇星百合花看，其乍大起来。其又弗劳碌，又弗纺花，我话向尔道，就是所罗门勇时候，其个穿着也弗及如一朵百合花。²⁸ 箇个野草，今末田畈里来东，明朝就丢勒火炉里，神明还会是介装扮其，何况尔拉，小相信个主顾吗？

²⁹ “Ng-lah hao-vong tang-sön soh-go hao ky‘üoh, soh-go hao hah, yia hao-vong sing-mông-feh-ding. ³⁰ Keh-sing tu z t‘in-‘ô bih-koh-nying sô tang-sön-go: keh z ng-lah Ah-tia hyiao-teh ng iao yüong-go. ³¹ Dæn-z ng-lah ky‘i tang-sön Jing-ming-go koh; keh-sing ih-ts‘ih tu we kô-ts‘eo peh ng. ³² Ng-lah siao-siao ih-de yiang, hao-vong p‘ô; keh-go koh z ng-lah Ah-tia hwun-hyi peh ng-lah go. ³³ Ng-lah kô-kyi do-leh ma-diao-ts, tso hao-z; t‘i ng-lah zi ky‘i be-bæn t‘in-zông feh we gyiu go dzin-dæ, yüong-feh-wun-go dzæ-veh; z dao-zeh tseo-feh-long, cü-djong feh we cü go u-döng. ³⁴ Ing-we ng-lah-go dzæ-veh læ ‘ah-li, ng-lah-go sing yia we læ ‘ah-li.

²⁹ 「尔拉好留打算啥个好吃，啥个好喝，也好留心网弗定。³⁰ 箕星都是天下别国人所打算个。箕是尔拉阿爹晓得尔要用个。³¹ 但是尔拉去打算神明个国，箕星一切都会加凑拨尔。³² 尔拉小小一队羊，好留怕，箕个国是尔拉阿爹欢喜拨尔拉个。³³ 尔拉家计驮勒卖掉仔，做好事，替尔拉自去备办天上弗会旧个钱袋，用弗完个财物，是盗贼走弗拢，蛀虫弗会蛀个乌荡。³⁴ 因为尔拉个财物来何里，尔拉个心也会来何里。

³⁵ “Ng-lah-go iao-bo-li kyiao-sing-ta iao kyi-hao-tong; teng-tsæn iao tin-hao-tong. ³⁶ Ng-lah zi yia iao ziang ti-‘ô-nying læ-kæn z-‘eo cü-nying-kô dzong ky‘üoh hao-nyih-tsiu kyü-læ; gyi tseo-tao, meng ih

k'ao, lih-k'eh ziu hao k'æ peh gyi.³⁷ Cü-nying-kô ih tao, k'en-kyin gyi-lah kying-sing z-'eo-tong, keh-sing nu-boh tao yiu foh-ky'i. Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Cü-nying-kô pih-ding zi kyi-leh kyiao-sing-ta, peh gyi-lah zo-zih, zi læ tông-dzih gyi-lah.³⁸ Cü-nying-kô nyi-kang læ, sœn-kang læ, k'en-kyin *gyi-lah* z-ka-go, keh-sing nu-boh tao yiu foh-ky'i.³⁹ Kô-cü ziah hyiao-teh zeh dza z-'eo læ, pih-ding kying-sing, tsæ-ve eo gyi oh-lô ts'ah dong, keh z ng-lah hyiao-teh-go.⁴⁰ Keh-lah ng-lah yia tông-kæ bông-be-hao: ing-we Nying-go Ng-ts læ-go z-'eo z ng-lah ts'eng-feh-tao-go."

³⁵ 「尔拉个腰缚里缴身带要系好东，灯盏要点好东。³⁶ 尔拉自也要像底下人来间时候主人家从吃好日酒归来，其走到，门一敲，立刻就好开拨其。³⁷ 主人家一到，看见其拉警醒侍候东，箇星奴仆倒有福气。我真话向尔拉道，主人家必定自系勒缴身带，拨其拉坐席，自来当值其拉。³⁸ 主人家二更来，三更来，看见其拉是介个，箇星奴仆倒有福气。³⁹ 家主若晓得贼咋时候来，必定警醒，再舖讴其屋落拆洞，箇是尔拉晓得个。⁴⁰ 箇拉尔拉也当该防备好。因为人一个儿子来个时候是尔拉忖弗到个。」

⁴¹ Pe-teh teng Gyi wô, “Cü, keh-go pi-fông wa-z *tæn-tsih* we-leh ah-lah kông ni, wa-z lin cong-nying?”⁴² Cü z-ka wô, “Jü z cong-sing ts'ong-ming-go tsiang-vông sin-sang, cü-nying-kô t'ôh gyi kwun oh-li-

go cong nu-boh, ze z-'eo tsiao-su feng k'eo-liang peh gyi-lah? ⁴³ Cü-nying-kô tseo-læ, k'en-kyin yiu nu-boh z-ka tso-fah, keh-go nu-boh tao yiu foh-ky'i. ⁴⁴ Ngô jih-we wô hyiang ng-lah dao, *Cü-nying-kô* we peh gyi kwun long-tsong kô-kyi. ⁴⁵ Ziah yiu nu-boh sing-li wô, 'Ngô cü-nying-kô iao tæn-kôh-kyi læ-de;' ziu ky'i tang keh-sing nen-nyü-go yüong-nying, zi ky'i ky'üoh-ky'üoh hah-hah, ping-ts'ia ky'üoh-leh tse-tse: ⁴⁶ keh-go nu-boh siang-feh-tao-go nyih-ts, feh teh-cü-go z-'eo, gyi-go cü-nying-kô læ-de; ziu iao ^[1]tang gyi li-'æ, peh gyi teng feh siang-sing cü-kwu dô-kô yiu-veng. ⁴⁷ Hyiao-teh gyi cü-nying-kô-go ts-i, feh yü-sin bông-be, yia feh i gyi-go ts-i tso, keh-go nu-boh iao tang hyü-to pæn-su. ⁴⁸ Feh hyiao-teh-go cü-kwu, ziah tso kæ tang go z-ken, gyi-go pæn-su tao tang-leh ky'üih. Væn-pah peh gyi to go cü-kwu, iao gyi yia iao to: *væn-pah* kao-dæ gyi to go cü-kwu, t'ao gyi yia iao yü-kô to.

⁴¹ 彼得等其话：「主，箇个比方还是单只为了阿拉讲呢，还是连众人？」⁴² 主是介话：「谁是忠心聪明个账房先生，主人家托其管屋里个众奴仆，随时候照数分口粮拨其拉？」⁴³ 主人家走来，看见有奴仆是介做法，箇个奴仆倒有福气。⁴⁴ 我实惠话向尔拉道，主人家会拨其管拢总家计。⁴⁵ 若有奴仆心里话：『我主人家要耽搁记来了。』就去打箇星男女个佣人，自去吃吃喝喝，并且吃勒醉醉。⁴⁶ 箇个奴仆想弗到个日子，弗得知个时候，其个主人家来了，就要打其厉害^[1]，拨其等弗相信主顾大家有份。⁴⁷ 晓得其主人家个旨意，

弗预先防备，也弗依其个旨意做，箇个奴仆要打许多板数。⁴⁸ 弗晓得个主顾，若做该打个事干，其个板数倒打勒缺。凡百拨其多个主顾，要其也要多，凡百交代其多个主顾，讨其也要愈加多。

[1] 'Ôh wô, tsæn gyi nyüoh-tsiang: 'ôh, te-tsæn-k'æ. 或话，斩其肉酱。或，对斩开。（原注）

⁴⁹ Ngô læ z iao tiu ho læ di-nyiang: ziah-z yi-kying dziah-ky'i-læ-de, Ngô wa iao soh-go bih-nyiang-kao? ⁵⁰ Ngô yiu ih-go si-li iao ziu go; keh-go si-li feh-zing tso-dzing, Ngô sing dza ih-go kyih-fah! ⁵¹ Ng-lah dao-z Ngô læ z s-teh shü-kæn-zōng yiu t'a-bing ma? Ngô wô hyiang ng-lah dao, Feh-z; z s-teh gyi zao-k'æ. ⁵² Dzong-kying-yi-'eo, ih-kô li-hyiang ng-go nyding iao dô-kô zao-k'æ, sæn-go teng liang-go, liang-go teng sæn-go. ⁵³ Ah-tia teng ng-ts, ng-ts teng ah-tia; ah-nyiang teng nön, nön teng ah-nyiang; ah-bo teng sing-vu, sing-vu teng ah-bo, tu we zao-k'æ."

⁴⁹ 「我来是要丢火来地垟。若是已经着起来了，我还要啥个别样告？⁵⁰ 我有一个洗礼要受个，箇个洗礼弗曾做成，我心咋一个急法！⁵¹ 尔拉道是我来是使得世间上有太平吗？我话向尔拉道，弗是，是使得其造开。⁵² 从今以后，一家里向五个人要大家造开，三个等两个，两个等三个。⁵³ 阿爹等儿子，儿子等阿爹；阿娘等囡，囡等阿娘；阿婆等新妇，新妇等阿婆，都会造开。」

⁵⁴ YIÆ-SU ziu teng keh-do-dziao nying wô, “Ng-lah k'en-kyin ih-tô yüing dzong si-pun-pin bô-ky'i-læ, mô-zông ziu wô, ‘Iao lôh-yü-de;’ ‘eo-deo yü z we lôh-de. ⁵⁵ K'en-kyin fah nen-fong, ziu wô, ‘T'in-kô iao nyih-de;’ ‘eo-deo z we nyih-de. ⁵⁶ Kô-hao-nying! t'in teng di-go siang-mao ng-lah we k'en-leh-c'ih; yin-dzæ z soh-go z-'eo ng-lah dza-we k'en-feh-c'ih ni? ⁵⁷ Keh tsing-dzih-go dao-li ng-lah dza-we zi bin feh ts'ing-t'ong? ⁵⁸ Ng teng te-deo dô-kô ky'i kyin kwun z-'eo, pun-lu-li yüong zông-kying tang-mo t'eh-c'ih gyi siu-li; k'ong-p'ô t'o ng tao kwun-fu u-sen, kwun kao-fu peh zao-li, zao-li ky'ih ng lôh lao-kæn-li. ⁵⁹ Ngô wô hyiang ng dao, Sah-kyiah-go dong-din wa m-neh wæn-wun, ng tsong feh neng-keo lao-kæn-li tseo-c'ih-læ.”

⁵⁴ 耶稣就等箇大潮人话：「尔拉看见一朵云从西半边爬起来，马上就话：『要落雨了。』后头雨是会落了。⁵⁵ 看见发南风，就话：『天家要热了。』后头是会热了。⁵⁶ 假好人！天等地个相貌尔拉会看勒出，现在是啥个时候尔拉咋会看弗出呢？⁵⁷ 箇正直个道理尔拉咋会自辨弗清通？⁵⁸ 尔等对头大家去见官时候，半路里用上紧打磨脱出其手里，恐怕拖尔到官府乌碎，官交付拨皂吏，皂吏掣尔落牢监里。⁵⁹ 我话向尔道，煞脚个铜钿还呒得还完，尔总弗能够牢监里走出来。」

Lk. XIII.

Keh z-'eo yiu-sing ny ing læ t'ong-cü Yiæ-su, wô Pe-lah-to pô kyi-go Kyüô-li-li ny ing-go hyüih teng gyi-lah tsi-veh 'o-long-de.² Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Keh-sing Kyüô-li-li ny ing tsao-djôh ka do 'o-se, ng dao-z pi væn-pah Kyüô-li-li ny ing kah-nga yiu ze ma?³ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Feh-z ka: ng-lah ziah feh we-sing-cün-i, long-tsong yia iao z-ka mih-diao.⁴ Wa-yiu keh jih-pah-go læ Si-lo-üô, ih-go kao-leo tih-tao ah-sah-go, ng dao-z keh-sing ny ing pi væn-pah djü læ Yiæ-lu-sah-leng go ny ing kah-nga^[1] yiu ze ma?⁵ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Feh-z ka: ng-lah ziah feh we-sing-cün-i, long-tsong yia iao z-ka mih-diao."

箇时候有星人来通知耶稣，话彼拉多把几个加利利人个血等其拉祭物和拢了。² 耶稣回答其拉，话：「箇星加利利人遭着介大祸祟，尔道是比凡百加利利人格外有罪吗？³ 我话向尔拉道，弗是介。尔拉若弗回心转意，拢总也要是介灭掉。⁴ 还有箇十八个来西罗亚，一个高樓跌倒压煞个，尔道是箇星人比凡百住来耶路撒冷个人格外有罪^[1]吗？⁵ 我话向尔拉道，弗是介。尔拉若弗回心转意，拢总也要是介灭掉。」

[1] *Peng-veng z-ngæn*, ky'in tsa. 本文字眼，欠债。（原注）

⁶ Ziu kōng keh-go pi-fōng: “Yiu ih-go nying yiu vu-hwō-ko jü læ gyi-go bu-dao-yün-li cong-kæn; tseo-læ zing gyi-go ko-ts, *zing-zing* zing-feh-djōh. ⁷ Ziu teng yün-deo wô, ‘Keh-cü vu-hwō-ko jü ngô læ zing ko-ts yi-kying sæn nyin de, *zing-zing* zing-feh-djōh: hao tsôh-diao gyi; keh-kw’e di peh gyi t’ao-lih ‘o-yüong ni?’ ⁸ Yün-deo we-teh gyi, z-ka wô, ‘Cü, kying-nyin ts’ia peh gyi læ-tong, teng ngô pô gyi dön-dön gyüih ih-gyüih üong-üong feng: ⁹ ziah-z kyih ko-ts, *ziu hao*; ziah feh-z ka, ‘eo-deo yi hao tsôh gyi diao.’”

⁶ 就讲箇个比方：「有一个人有无花果树来其个葡萄园里种间，走来寻其个果子，寻寻寻弗着。⁷ 就等园头话：『箇株无花果树我来寻果子已经三年了，寻寻寻弗着。好斫掉其，箇块地拔其讨力何用呢？』⁸ 园头回答其，是介话：『主，今年且拔其来东，等我把其团团掘一掘壅壅粪。⁹ 若是结果子，就好；若弗是介，后头又好斫其掉。』」

¹⁰ EN-SIH nyih-ts *Yiæ-su* læ ih-go jü-we-dông-li læ-kæn kōng dao-li. ¹¹ Yiu ih-go nyü-nying peh fong-bing kyü long-leh jih-pah nyin, iao-kweh ho-long, ih-ngæn dzih-feh-ky’i. ¹² *Yiæ-su* ih k’en-kyin gyi, ziu eo-long-læ, teng gyi wô, “Nyü-nying, ng-go bing teng ng t’eh-diao-de.” ¹³ Ziu liang-tsah siu en gyi ih-en: *nyü-nying* lih-k’eh dzih-ky’i-læ-de, tsæn-me Jing-ming.

¹⁰ 安息日子耶稣来一个聚会堂里来间讲道理。¹¹ 有一个女人拨风病鬼弄勒十八年，腰骨蔽拢，一眼直弗起。¹² 耶稣一看见其，就讴拢来，等其话：「女人，尔个病等尔脱掉了。」¹³ 就两只手按其一按。女人立刻直起来了，赞美神明。

¹⁴ Kwun jü-we-dōng go ny ing 'eng Yiæ-su en-sih-nyih læ-tong i bing, ziu k'æ k'eo, teng cong-nying wô, "Yiu loh nyih hao tso kong-fu: keh loh nyih li-hyiang ng-lah hao læ i bing; en-sih-nyih m-nao lœ." ¹⁵ Cü ziu we-teh gyi, wô, "Kô-hao-nying, en-sih-nyih ng-lah ih-pæn ny ing jü feh læ gyi gyin-li ka gyi ngeo teng li-ts, ky'in-c'ih peh gyi ky'üoh shü ni? ¹⁶ Hwông-ts'ia keh-go nyü-nying, z Üô-pah-lah-hen 'eo-dæ, Sah-dæn bo-djü gyi yi-kying jih-pah nyin, ziu-z en-sih-nyih næn-dao feh tông-kæ ka gyi kyih ma?" ¹⁷ Yiæ-su kông keh-go shih-wô, gyi-go te-deo tu wông-k'ong-de: cong-nying, we-leh Gyi tso-c'ih-læ-go yiu-ho kwông-ming-tsing-da z-ken, tu hwun-hyi-de.

¹⁴ 管聚会堂个人恨耶稣安息日来东医病，就开口，等众人话：「有六日好做工夫。箇六日里向尔拉好来医病，安息日呒得好来。」¹⁵ 主就回答其，话：「假好人，安息日尔拉一般人谁弗来其圈里解其牛等驴子，牵出拨其吃水呢？¹⁶ 况且箇个女人，是亚伯拉罕后代，撒但缚住其已经十八年，就是安息日难道弗当该解其结

吗？」¹⁷ 耶稣讲箇个说话，其个对头都惶恐了。众人，为了其做出来个有伙光明正大事干，都欢喜了。

¹⁸ *Yiæ-su z-ka wô*, “Jing-ming-go koh ziang soh-si? tao-ti yiu soh-go hao pi gyi? ¹⁹ K'o-pi-ziang ih-lih ka-ts'æ-ts, ny ing do-ts 'ô læ gyi hwô-yün-li; ziu dziang-ky'i-læ, dzing-leh ih-cü do jü; t'in-li-go tiao tu deng-leh gyi ô-ts-li.”

¹⁸ 耶稣是介话：「神明个国像啥西？到底有啥个好比其？¹⁹ 可比像一粒芥菜子，人驮仔下来其花园里，就长起来，成勒一株大树，天里个鸟都庵勒其桠枝里。」

²⁰ *Yi wô*, “Jing-ming-go koh tao-ti yüong soh-si hao pi gyi? ²¹ K'o-pi-ziang kao-shü, nyü-nying do-læ k'öng-leh sän-teo min-feng cong-nyiang, teng-tao long-tsung fah-kao.”

²⁰ 又话：「神明个国到底用啥西好比其？²¹ 可比像酵水，女人驮来园勒三斗面粉中央，等到拢总发酵。」

²² *YLÆ-SU tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i, jing-da tseo-ko kôh zing-li kôh hyiang-ts'eng, læ-tih kông dao-li.* ²³ *Yiu ih-go ny ing teng Gyi wô, "Cü, teh-djöh kyiu go cü-kwu ky'üih feh ky'üih?"* *Yiæ-su teng gyi-lah wô,* ²⁴ “*Ng-lah hao p'ing-ming ts'ang-tsing keh ih-deo 'ah-tsah-go meng-li ky'i: Ngô wô hyiang ng-lah dao, tsiang-læ yiu hyü-to ny ing iao-siang tseo-tsing-ky'i, wa feh neng-keo.* ²⁵ *Cü-nying-kô bô-ky'i pô*

meng kwæn-hao, ng-lah lih-leh nga-deo k'ao-k'ao meng, wô, 'Cü, Cü, k'æ-k'æ peh ah-lah,' Gyi we-teh wô, 'Ng-lah dzong 'ah-li ka læ Ngô feh hyiao-teh,'——²⁶ ka z-'eo ng-lah we wô, 'Ah-lah læ Ng-go min-zin ky'üoh-ko-de hah-ko-de, Ng yia læ ah-lah do-ka-zōng kōng dao-li ko-de.'²⁷ Keh-tsao Gyi we wô, 'Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah dzong 'ah-li ka læ Ngô feh hyiao-teh: ng-lah tso fi-li z-ken cü-kwu, long-tsong teng Ngô tseo-k'æ-ky'i.'²⁸ Ng-lah k'en-kyin Üô-pah-lah-hen, Yisah, Yüô-kôh, teng cong sin-cü-nying læ Jing-koh li-hyiang, ng-lah zi nga-deo ken-c'ih-tong; læ keh-deo ziu yiu ngao-leh ngô-ts' di-k'oh-go sing-hyiang.²⁹ Yiu nyding dzong tong-pin si-pin, dzong nen-pin poh-pin we læ, læ Jing-koh-li zo-zih.³⁰ Ping-ts'ia yiu-sing dzæ-'eo-go we zōng-zin; yiu-sing dzæ-zin-go we lôh-'eo."

²² 耶稣到耶路撒冷去，顺境走过各城里各乡村，来的讲道理。

²³ 有一个人等其话：「主，得着救个主顾缺弗缺？」耶稣等其拉话：²⁴ 「尔拉好拼命撑进箇一头狭窄个门里去。我话向尔拉道，将来有许多人要想走进去，还弗能够。²⁵ 主人家爬起把门关好，尔拉立勒外头敲敲门，话：『主，主，开开拨阿拉，』其回答话：『尔拉从何里介来我弗晓得』——²⁶ 介时候尔拉会话：『阿拉来尔个面前吃过了喝过了，尔也来阿拉大街上讲道理过了。』²⁷ 箇遭其会话：『我话向尔拉道，尔拉从何里介来我弗晓得。尔拉做非礼事干主顾，拢总等我走开去。』²⁸ 尔拉看见亚伯拉罕、以撒、雅各、等

众先知人来神国里向，尔拉自外头赶出东，来箇头就有咬勒牙齿啼哭个声响。²⁹ 有人从东边西边，从南边北边会来，来神国里坐席。³⁰ 并且有星在后个会上前，有星在前个会落后。」

³¹ Keh ih-nyih yiu kyi-go Fah-li-sæ nying læ, teng Yiæ-su wô, “Hao tseo-c'ih, tao bih u-dông ky'i; ing-we Hyi-lih tang-tsiang sah Ng.” ³² Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah tseo-ky'i t'ong-cü keh-go wu-li, z-ka wô, Ngô kyih-mih teng ming-tsiao iao ken-c'ih kyü, i bing-t'ong; tao di-sæn nyih Ngô djün-be-de. ³³ Dæn-z kyih-mih, ming-tsiao, teng 'eo-nyih, Ngô pih iao tseo-go: ing-we tsæ m-yiu sin-cü-nying læ Yiæ-lu-sah-leng nga-deo long-sah-go. ³⁴ Yiæ-lu-sah-leng! Yiæ-lu-sah-leng! ng sah-diao sin-cü-nying, keh-sing ts'a tao ng-go u-dông læ-go, pô zah-deo k'ang-sah gyi; ng-go ng-nô Ngô to-siao we-su iao jü gyi long-læ, ziang kyi-nyiang yiah-sao ti-'ô u siao-kyi ka, tsih-z ng-lah feh iao! ³⁵ Ka-ni, ng-lah-go oh-lô iao pin-leh k'ong-di. Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah feh we tsæ k'en-kyin Ngô, ih-dzih iao tao ng-lah we wô, ‘K'ao-djôh Cü ming-deo læ-go Cü-kwu z-ing-kæ coh-tsæn-go,’ ka z-'eo.”

³¹ 箇一日有几个法利赛人来，等耶稣话：「好走出，到别乌荡去，因为希律打账杀尔。」³² 耶稣等其拉话：「尔拉走去通知箇个狐狸，是介话，我今末等明朝要赶出鬼，医病痛，到第三日我全备

了。³³但是今末，明朝，等后日，我必要走个。因为再呒有先知人来耶路撒冷外头弄煞个。³⁴耶路撒冷！耶路撒冷！尔杀掉先知人，箇星差到尔个乌荡来个，把石头措煞其，尔个儿因我多少回数要聚其拢来，像鸡娘翼梢底下捂小鸡介，只是尔拉弗要！³⁵介呢，尔拉个屋落要变勒空地。我真话向尔拉道，尔拉弗会再看见我，一直要到尔拉会话：『靠着主名头来个主顾是应该祝赞个』介时候。」

Lk. XIV.

YIU ih-go en-sih-nyih, Yiæ-su tseo-tsing ih-go Fah-li-sæ ny ing
deo-nao-lah oh-li ky'üoh-væn; gyi-lah t'eo-bun k'en Gyi tong.² Tông
Yiæ-su min-zin yiu ih-go sang kwu-tsiang bing cü-kwu:³ Yiæ-su ziu
k'æ k'eo, teng keh-sing kao lih-fah go sin-sang teng Fah-li-sæ ny ing z-
ka wô, “En-sih-nyih i bing hao-s-teh feh?”⁴ Gyi-lah feh hyiang. Yiæ-
su coh gyi ny ing i-hao, peh gyi ky'i.⁵ Ziu teng gyi-lah wô, “Ng-lah ziah
yiu ih-p'ih li-ts 'ôh-tsia ih-deo ngeo tih-lôh di-k'ang-li, ziu-z en-sih-
nyih jü feh lih-k'eh ky'i liao gyi zôn-g-læ ni?”⁶ Yiæ-su keh-sing shih-
wô gyi-lah ing-feh-læ.

有一个安息日，耶稣走进一个法利赛人头脑拉屋里吃饭，其拉偷伴看其东。²当耶稣面前有一个生臌胀病主顾。³耶稣就开口，等

箇星教律法个先生等法利赛人是介话：「安息日医病好使得弗？」⁴
其拉弗响。耶稣给其人医好，拨其去。⁵就等其拉话：「尔拉若有一匹驴子或者一头牛跌落地坑里，就是安息日谁弗立刻去掠其上来呢？」⁶ 耶稣箇星说话其拉应弗来。

⁷ *Yiæ-su k'en ts'ing-kæn-go nyng-k'ah tu læ-tih kæn deo-we zo, ziу teng gyi-lah kōng ih-go pi-fōng, z-ka wô,* ⁸ “*Yiu nyng-kô ts'ing ng ky'i ky'üoh hao-nyih-tsiu, m-nao zo deo-we: k'ong-p'ô gyi ts'ing-kæn-go nyng-k'ah wa-yiu pi ng tseng-djong-go,* ⁹ *keh-tsao ts'ing ng teng gyi keh-go cü-kwu tseo-læ, teng ng wô, 'Ng nyiang peh keh-we zo-ts: keh z-'eo ng wông-k'ong-siang tsih hao ky'i zo kyih-sah keh-we.* ¹⁰ *Tsih-yiu ts'ing-ky'i-go z-'eo ky'i zo-leh kyih-sah keh-we: ka-ni ts'ing ng go cü-kwu ih læ, ziу teng ng wô, 'Beng-yiu, ts'ing tao zông-deo ky'i zo-ts: keh z-'eo læ zo-k'ah min-zin ng yiu t'i-min.* ¹¹ *Ing-we væn-pah zi sing-zông tso kao go, pih-ding kōng gyi lôh tso ti; zi kông-lôh tso ti go, pih-ding sing gyi zông tso kao.”*

⁷ 耶稣看请间个人客都来的拣头位坐，就等其拉讲一个比方，是介话：⁸ 「有人家请尔去吃好日酒，呒得好坐头位。恐怕其请间个人客还有比尔尊重个，⁹ 箇遭请尔等其箇个主顾走来，等尔话：『尔让拨箇位坐仔。』箇时候尔惶恐相只好去坐结煞箇位。¹⁰ 只有请去个时候去坐勒结煞箇位。介呢请尔个主顾一来，就等尔话：

『朋友，请到上头去坐仔。』箇时候来坐客面前尔有体面。¹¹ 因为凡百自身上做高个，必定降其落做低；自降落做低个，必定升其上做高。」

¹² Yi teng ts'ing Gyi læ go cü-kwu wô, "Ng 'ôh-tsia be tsiu-væn be yia-væn z-'eo, m-nao ts'ing beng-yiu, hyüong-di, ts'ing-kyün, teng yiu dong-din go ling-sô-kô: k'ong-p'ô gyi-lah yia ts'ing ng-noh, ka-ni ng yiu pao-ing teh-djôh-de. ¹³ Dæn-z be-bæn 'ô-væn z-'eo, hao ts'ing gyüong-kw'u, dzæn-dzih, kwa-kyiah, hah-ngæn keh-sing: ¹⁴ z-ka ng we yiu foh-ky'i; ing-we gyi-lah feh neng-keo wæn ng-go li: teng tsing-dzih nyiing weh-cün-læ z-'eo ng we teh-djôh pao-ing go."

¹² 又等请其来个主顾话：「尔或者备昼饭备夜饭时候，呒得好请朋友，兄弟，亲眷，等有铜钿个邻舍家。恐怕其拉也请尔侬，介呢尔有报应得着了。¹³ 但是备办下饭时候，好请穷苦，残疾，拐脚，瞎眼箇星。¹⁴ 是介尔会有福气，因为其拉弗能够还尔个礼。等正直人活转来时候尔会得着报应个。」

¹⁵ Zo-k'ah cong-nyiang yiu ih-go nyiing t'ing-meng, ziu teng Yiæ-su wô, "Læ Jing-koh-li ky'üoh væn cü-kwu tao yiu foh-ky'i."

¹⁵ 坐客中央有一个人听闻，就等耶稣话：「来神国里吃饭主顾倒有福气。」

¹⁶ Yiæ-su teng gyi wô, “Yiu ih-go ny ing bæn-leh ih-zih do-tsiu, ts’ing hyü-to ny ing-k’ah: ¹⁷ zo-zih-go z-’eo tao-de, ts’ a gyi-go nu-boh ky’i wô hyiang ts’ing-kæn-go ny ing-k’ah dao, ‘Hao læ-de; pah-yiang tong-si tu be-hao-de.’ ¹⁸ Gyi-lah long-tsong ih-yiang *sing-siang* we-foh-de. Deo-ih-go teng gyi wô, ‘Ngô yiu ih-pæn din ma-kæn, vu-pih-ts iao ky’i k’en-ko-go: ts’ing ng nyün-liang ngô.’ ¹⁹ Yi yiu ih-go wô, ‘Ngô yiu jih-deo ngeo ma-kæn, ngô ky’i s-s-k’en: ts’ing ng nyün-liang ngô.’ ²⁰ Wa-yiu ih-go z-ka wô, ‘Ngô *kōng-kōng* hao-nyih-ko, keh-lah feh neng-keo læ.’ ²¹ Keh-go nu-boh ih tseo-kyü, pô keh-sing z-ken kao-su cü-nying-kô. Cü-nying-kô ziu ô-wông, teng nu-boh wô, ‘Kw’ a tseo tao zing-li-go ka-ka-long-long ky’i, keh-sing gyüong-kw’u, dzæn-dzih, kwa-kyiah, hah-ngæn, tu ling-leh tao dông-deo læ.’ ²² Nu-boh z-ka wô, ‘Cü, tsiao ng-go feng-fu yi-kying tso-hao-de; wa-yiu k’ong-go zo-deo.’ ²³ Cü-nying-kô yi teng nu-boh wô, ‘Ng tseo tao do-lu-zông teng ts’iang-pô-yin, keh-deo *læ-kæn-go* ny ing ngang-k’ô gyi-lah tsing-læ, s-teh ngô oh-lô hao zo-mun. ²⁴ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh-pæn zin-deo ts’ing-kæn-go ny ing, ngô ‘ô-væn-go mi-dao ih-go tu feh k’eng peh gyi zông-zông-k’en.”

¹⁶ 耶稣等其话：「有一个人办了一席大酒，请许多人客。¹⁷ 坐席个时候到了，差其个奴仆去话向请间个人客道：『好来了，百样东西都备好了。』¹⁸ 其拉拢总一样心想回复了。头一个等其话：

『我有一畈田买间，务必子要去看个。请尔原谅我。』¹⁹ 又有一个话：『我有十头牛买间，我去试试看。请尔原谅我。』²⁰ 还有一个是介话：『我刚刚好日过，箇拉弗能够来。』²¹ 箇个奴仆一走归，把箇星事干告诉主人家。主人家就愴惶，等奴仆话：『快走到城里个街街弄弄去，箇星穷苦，残疾，拐脚，瞎眼，都领勒到荡头来。』²² 奴仆是介话：『主，照尔个吩咐已经做好了，还有空个坐头。』²³ 主人家又等奴仆话：『尔走到大路上等枪笆沿，箇头来间个人硬柯其拉进来，使得我屋落好坐滿。』²⁴ 我话向尔拉道，箇班前头请间个人，我下饭个味道一个都弗肯拨其尝尝看。』』

²⁵ YIU ih-do-dziao ny ing teng Yiæ-su dô-kô tseo; Yiæ-su nyin-cün teng gyi-lah wô, ²⁶ “Væn-pah tao Ngô u-dông læ-go cü-kwu, ziah feh pô tia-nyiang, lao-bo, ng-nô, hyüong-di, tsi-me, lin zi-go sing-ming k'en-ky'ing, feh neng-keo tso Ngô-go meng-du. ²⁷ Ping-ts'ia væn-pah feh pe zi jih-z-kô keng Ngô læ-go, yia feh neng-keo tso Ngô meng-du.

²⁵ 有一大潮人等耶稣大家走，耶稣扭转等其拉话：²⁶ 「凡百到我乌荡来个主顾，若弗把爹娘，老婆，儿囡，兄弟，姊妹，连自个性命看轻，弗能够做我个门徒。」²⁷ 并且凡百弗揩自十字架跟我来个，也弗能够做我门徒。

²⁸ “Ng-lah cong-nyiang jü iao zao ih-go kao-leo, feh yü-sin zo-tæn-lôh p'a gyi-go fi-yüong, læ-tong-go dong-din tao wun-kong keo-de

feh? ²⁹ Sæn-leh di-bun en-hao-ts, 'eo-deo wun-kong-feh-læ, væn-pah k'en-kyin-go cü-kwu *ih k'en* ziu c'ü-siao gyi, z-ka wô, ³⁰ 'Keh-go cü-kwu zao-zao kao-leo, *tsih-yiu* ky'i-deo, feh neng-keo wun-kong.' ³¹ 'Ôh-tsia yiu ih-go koh-wông iao tseo-c'ih teng bih-go koh-wông tang-tsiang, ky'i feh-z sin zo-tæn-lôh siang-liang-hao, 'Ngô ta ih-væn ping, ky'i ti-dih ta nyi-væn ping læ tang ngô cü-kwu, tao-ti tang-leh gyi ko feh?' ³² Ziah feh-z ka, ts'ing dziu-dih wa yün-yün læ-kæn, we ts'a nyi-ning ky'i gyiu-'o. ³³ Z-ka-go, ng-lah kôh-nying ziah feh ky'i-diao zi ih-ts'ih sô yiu-go, feh neng-keo tso Ngô meng-du.

²⁸ 「尔拉中央谁要造一个高楼，弗预先坐带落派其个费用，来东个铜钿到完工够了弗？²⁹ 省勒地盘安好仔，后头完工弗来，凡百看见个主顾一看就取笑其，是介话：³⁰ 『箇个主顾造造高楼，只有起头，弗能够完工。』³¹ 或者有一个国王要走出等别个国王打仗，岂弗是先坐带落商量好，『我带一万兵，去抵敌带二万兵来打我主顾，到底打勒其过弗？』³² 若弗是介，趁仇敌还远远来间，会差人去求和。³³ 是介个，尔拉各人若弗弃掉自一切所有个，弗能够做我门徒。

³⁴ "Yin z hao tong-si: yin ziah shih-diao gyi 'æn-go mi-dao, wa-yiu soh-si hao long gyi 'æn ni? ³⁵ Jing ky'i üong din m-tso, 'o-leh bi-

feng yia m-tso: *tsih* hao tao-leh nga-deo. Yiu ng-to we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing."

³⁴ 「盐是好东西。盐若失掉其咸个味道，还有啥西好弄其咸呢？³⁵ 纯去壅田呒做，和勒肥粪也呒做。只好倒勒外头。有耳朵会听个主顾，该听。」

Lk. XV.

SIU-ZIN-LIANG ny ing teng ze-nying long-tsong tseo-long-læ, t'ing Yiæ-su kōng.² Fah-li-sæ ny ing teng doh-shü-nying s-'ô mao-ün Gyi, wô, "Keh-go Cü-kwu siu-liu ze-nying, teng gyi-lah dô-kô ky'üoh-væn."

收钱粮人等罪人拢总走拢来，听耶稣讲。² 法利赛人等读书人私下媚怨其，话：「箇个主顾收留罪人，等其拉大家吃饭。」

³ Yiæ-su ziu kōng keh-go pi-fōng peh gyi-lah t'ing, z-ka wô,⁴ "Ng-lah cong-nyiang jü yiu ih-pah-tsah yiang, ziah-z ih-tsah feh-kyin-de, ky'i feh pô keh kyiu-jih kyiu tsah eo gyi-lah læ kw'öng-iæ di-fōng, keh ih-tsah feh-kyin-go ky'i zing gyi djôh ma?⁵ Zing-djôh-ts, ziu hwun-hwun-hyi-hyi kyin-kah-deo pe-ts,⁶ tseo tao oh-li, ziu eo-long beng-yiu, ling-sô-kô, teng gyi-lah wô, 'Ngô keh-tsah feh-kyin-go yiang

keh-tsao zing-djôh-de; hao teng ngô dô-kô hwun-hyi-siang.’⁷ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Yiu ih-go ze-nying we-sing-cün-i, læ t'in-zông we-leh gyi yia we z-ka hwun-hyi, pi we-leh kyiу-jih kyiу hao-vong we-sing-cün-i go tsing-dzih nying wa yü-kô hwun-hyi.

³ 耶稣就讲箇个比方拨其拉听，是介话：⁴ 「尔拉中央谁有一百只羊，若是一只弗见了，岂弗把箇九十九只讴其拉来旷野地方，箇一只弗见个去寻其着吗？⁵ 寻着仔，就欢欢喜喜肩胛头揹仔，⁶ 走到屋里，就讴拢朋友，邻舍家，等其拉话：『我箇只弗见个羊箇遭寻着了，好等我大家欢喜相。』⁷ 我话向尔拉道，有一个罪人回心转意，来天上为了其也会是介欢喜，比为了九十九好留回心转意个正直人还愈加欢喜。

⁸ “Oh-tsia ih-go nyü-nying yiu [1]jih-kw'e nying-ts, ziah-z ih-kw'e feh-kyin-de, ky'i feh iao tin-leh lah-coh, sao-sao oh-lô, ts-ts-si-si ky'i zing gyi djôh ma?⁹ Zing-djôh-ts, ziu eo-long gyi nyü-nying-de teng ling-sô-kô, z-ka wô, ‘Keh-kw'e feh-kyin-go nying-ts ngô keh-tsao zing-djôh-de; hao teng ngô dô-kô hwun-hyi-siang.’¹⁰ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Yiu ih-go ze-nying we-sing-cün-i, læ Jing-ming-go t'in-s min-zin we-leh gyi yia z-ka hwun-hyi.”

⁸ 「或者一个女人有十块银子^[1]，若是一块弗见了，岂弗要点勒蜡烛，扫扫屋落，仔仔细细去寻其着吗？⁹ 寻着仔，就讴拢其女

人队等邻舍家，是介话：『箇块弗见个银子我箇遭寻着了，好等我大家欢喜相。』¹⁰ 我话向尔拉道，有一个罪人回心转意，来神明个天使面前为了其也是介欢喜。」

[1] *Dōng-deo wô jih-kw'e ny ing-ts, me-kw'e ih-din djong.* 荡头话十块银子，每块一钿重。（原注）

¹¹ *Yiæ-su yi wô, "Yiu ih-go ny ing yiu liang-go ng-ts: ¹² g yi siao-go teng ah-tia wô, 'Tia-tia, ngô meng-veng kæ teh go kô-kyi peh ngô ts.'*
Ah-tia ziu t'i g yi-lah kô-kyi feng-p'ah-k'æ. ¹³ Ko-leh m-kyi nyih, keh siao ng-ts pô kô-kyi long-tsong siu-jih-long, tao yün-yün di-fông c'ih-meng ky'i-de, læ keh-deo yiu-hyi-lông-dông hwô-diao kô-kyi. ¹⁴ Teng long-tsong fi-wun-de, keh-deo di-fông p'ong-djôh do hwông-nyin; g yi ziu m-ky'üoh-yüong. ¹⁵ Ziu tao keh-deo di-fông ih-veng ny ing-kô; keh-veng ny ing-kô ts'a g yi tao zi din-deo ky'i k'en nyi-cü. ¹⁶ M-nying tæn væn peh g yi ky'üoh; iao-siang pô nyi-cü ky'üoh-go tong-si pao-pao du-bi. ¹⁷ Ih-kyi sing-deo-tao, z-ka wô, 'Ngô ah-tia keh-tang yüong-nying væn-liang ky'üoh-ko wa-jiu to; ngô tao læ-tong ngo-sah! ¹⁸ Ngô iao dong-sing tao ah-tia u-dông ky'i, teng g yi wô, Tia-tia, ngô yi-kying teh-ze t'in, læ ng-go min-zin yia jiu ze: ¹⁹ keh-tsao feh hao tsæ sön ng-go ng-ts; tsih tông ngô yüong-nying ka k'en-dæ z-de.' ²⁰ G yi ziu dong-sing tao ah-tia u-dông ky'i. Lu wa ts'ô jiu-ho, ah-tia k'en-kyin-de, ziu

fah dz-pe-sing, peng-zōng-ky'i, o-leh gyi deo-kying, hyüong-hyüong-cü. ²¹ Ng-ts ziu teng gyi wô, 'Tia-tia, ngô yi-kying teh-ze t'in, læ ng-go min-zin yia yiu ze; keh-tsao feh hao tsæ sön ng-go ng-ts.' ²² Ah-tia teng gyi keh-sing nu-boh wô, 'Keh-gyin ting hao dziang-sæn do-c'ih-læ peh gyi c'ün, ih-go ka-ts ta læ gyi siu-li, 'a c'ün læ gyi kyiah-li. ²³ Wa-yiu keh-tsah công-công-go siao-ngeo ky'in-c'ih-læ sah-ts; ah-lah hao ky'üoh, hao kw'a-weh: ²⁴ ing-we ngô keh-go ng-ts si-ts, yi weh-cün-læ; feh-kyin-ts, yi zing-djöh-de.' Gyi-lah ziu læ-tong kw'a-weh.

¹¹ 耶稣又话：「有一个人有两个儿子。¹² 其小个等阿爹话：『爹爹，我门份该得个家计拨我仔。』阿爹就替其拉家计分派开。¹³ 过了呒几日，箇小儿子把家计拢总收拾拢，到远远地方出门去了，来箇头游戏浪荡花掉家计。¹⁴ 等拢总费完了，箇头地方碰着大荒年，其就呒吃用。¹⁵ 就到箇头地方一份人家，箇份人家差其到自田头去看泥猪。¹⁶ 莽人担饭拨其吃，要想把泥猪吃个东西饱饱肚皮。¹⁷ 一记醒头到，是介话：『我阿爹箇打佣人饭粮吃过还有多，我倒来东饿煞！¹⁸ 我要动身到阿爹乌荡去，等其话：爹爹，我已经得罪天，来尔个面前也有罪。¹⁹ 箇遭弗好再算尔个儿子，只当我佣人介看待是了。』²⁰ 其就动身到阿爹乌荡去。路还差有伙，阿爹看见了，就发慈悲心，奔上去，撋勒其头颈，嗅嗅嘴。²¹ 儿子就等其话：『爹爹，我已经得罪天，来尔个面前也有罪，箇遭弗好再算尔个儿子。』²² 阿爹等其箇星奴仆话：『箇件顶好长衫驮出来拨其

穿，一个戒指戴来其手里，鞋穿来其脚里。²³ 还有箇只壮壮个小牛牵出来杀仔，阿拉好吃，好快活。²⁴ 因为我箇个儿子死仔，又活转来，弗见仔，又寻着了。』其拉就来东快活。

²⁵ “*Keh-go z-’eo do ng-ts din-deo læ-kæn: kyü-læ kw’ɑ tao oh-lô, t’ing-meng dæn-ts’ōng t’iao-vu-go sing-hyiang;* ²⁶ *ziu eo ih-go yüong-nying læ, meng-meng gyi keh z we soh-go z-ken.* ²⁷ *Yüong-nying teng gyi wô, ‘Ng ah-di læ-de; ng-go ah-tia, ing-we tsih gyi tsing-læ ih-ngæn m-mao-bing, keh-lah pô công-công keh-tsah siao-ngeo sah-diao-de.’* ²⁸ *Do ng-ts ông-de, feh k’eng tseo-tsing-ky’i: ah-tia ziu tseo-c’ih-læ, ky’ün-ky’ün gyi.* ²⁹ *Do ng-ts teng ah-tia wô, ‘Ngô voh-z ng to-siao nyin-su de, ih-hyiang m̄-teh feh i ng-go feng-fu; ng dzong-læ m-neh peh ngô ih-tsah siao-yiang, s-teh ngô teng beng-yiu-kô dô-kô kw’ɑ weh-kyi.* ³⁰ *Næn-kæn ng keh-go ng-ts, ng-go kô-kyi peh gyi piao-ts u-dông ky’üoh-mah-de, gyi ih læ, ng tao we-leh gyi sah-diao công-công siao-ngeo.’* ³¹ *Ah-tia teng gyi wô, ‘Ngô ng-ts, ng-noh dziang-t’ong ngô sing-pin læ-tong; z ngô-go tong-si tu z ng-go.* ³² *Ah-lah ing-kæ kw’ɑ weh-kyi hwun-hyi-siang: ing-we ng keh ah-di si-ts, yi weh-cün-læ; feh-kyin-ts, yi zing-djôh-de.”*

²⁵ 「箇个时候大儿子田头来间。归来快到屋落，听闻弹唱跳舞个声响，²⁶ 就讴一个佣人来，问问其箇是为啥个事干。²⁷ 佣人等其

话：『尔阿弟来了，尔个阿爹，因为接其进来一眼呒毛病，箇拉把壮壮箇只小牛杀掉了。』²⁸ 大儿子快了，弗肯走进去。阿爹就走出来，劝劝其。²⁹ 大儿子等阿爹话：『我服侍尔多少年数了，一向呒得弗依尔个吩咐，尔从来呒得拨我一只小羊，使得我等朋友家大家快活记。³⁰ 难间尔箇个儿子，尔个家计拨其姨子乌荡吃没了，其一来，尔倒为了其杀掉壮壮小牛。』³¹ 阿爹等其话：『我儿子，尔侬长通我身边来东，是我个东西都是尔个。³² 阿拉应该快活记欢喜相。因为尔箇阿弟死仔，又活转来，弗见仔，又寻着了。』』

Lk. XVI.

Yiæ-su keh-tsao teng meng-du wô, “Ih-veng yiu-lao nyung-kô yiu ih-go pô-tsiang sin-sang; yiu nyung læ kao-su lang-z dao, ‘Pô-tsiang sin-sang coh ng kô-kyi læ-tih fi-diao.’² Lang-z ziu eo pô-tsiang sin-sang læ, teng gyi wô, ‘Ngô dza-we t’ing-meng ng keh-go z-ken? Keh-tsao ng pô-tsiang sin-sang tso-feh-læ-de; ng kying-siu-go tsiang-moh k’æ peh ngô.’³ Pô-tsiang sin-sang sing-li ziu wô, ‘Ngô pô-tsiang-go ky’üih-veng lang-z iao teng ngô kah-diao: dza long-fah? ky’i kang din ngô m-ky’i-lih; ky’i t’ao-væn ngô p’ô wông-k’ong.⁴ Ngô dza tso-fah keh-tsao hyiao-teh-de, hao s-teh ngô pô-tsiang ky’üih-veng kah-diao

‘eo-deo, *nying-kô* we tsih ngô tao gyi-lah oh-li ky‘i.’⁵ Ziu pô ky‘in lang-z go cü-kwu ih-go ih-go eo-long-læ, teng deo-ih-go wô, ‘Ng ky‘in ah-lah lang-z to-siao?’⁶ Gyi wô, ‘Ky‘in yiu, ih-pah-leo.’ *Pô-tsiang sin-sang* teng gyi wô, ‘Ng p‘iao-ts do-ts, kw‘a zo-tæn-lôh sia ng-jih-leo.’⁷ Keh-tsao teng bih-go wô, ‘Ng ky‘in to-siao?’ Gyi wô, ‘Mah, [1]ih-pah-zah.’ Yi teng gyi wô, ‘Ng-go p‘iao-ts do-ts, sia pah-jih-zah.’⁸ Lang-z k‘en-kyin keh feh tsing-dzih-go pô-tsiang sin-sang z-ken tao long-leh ky‘iao, ziu ts‘ing-tsæn gyi: ing-we yin-dzæ z-shü-go nyng, ziah-z kwæn-djôh gyi-zi keh-dæ z-ken, pi kwông-ming-go nyng ky‘iao.

耶稣箇遭等门徒话：「一份有佬人家有一个把账先生，有人来告诉良士道：『把账先生给尔家计来的费掉。』」² 良士就讴把账先生来，等其话：『我咋会听闻尔箇个事干？箇遭尔把账先生做弗来了，尔经手个账目开拨我。』³ 把账先生心里就话：『我把账个缺分良士要等我革掉。咋弄法？去耕田我呒气力，去讨饭我怕惶恐。⁴ 我咋做法箇遭晓得了，好使得我把账缺分革掉后头，人家会接我到其拉屋里去。』⁵ 就把欠良士个主顾一个一个讴拢来，等头一个话：『尔欠阿拉良士多少？』⁶ 其话：『欠油，一百篓。』把账先生等其话：『尔票子驮仔，快坐带落写五十篓。』⁷ 箇遭等别个话：『尔欠多少？』其话：『麦，一百石^[1]。』又等其话：『尔个票子驮仔，写八十石。』⁸ 良士看见箇弗正直个把账先生事干倒弄

勒巧，就称赞其。因为现在时世个人，若是关着其自箇代事干，比光明个人巧。

[1] Yiu-t'a ny ing ih-zah, Ning-po 'oh-ts s-zah-to. 犹太人一石，宁波斛子四石多。（原注）

⁹ “Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh-sing feh tsing-dzih yüong-dziang go [1]dzæ-veh ng yia hao do-læ kyih-kyiao beng-yiu; s-teh ng-lah si-ts 'eo-deo we ny ing-tsih ng tao üong-yün-go oh-lô ky'i. ¹⁰ Ziah tso ting siao z-ken yiu cong-sing, tso do-do z-ken yia yiu cong-sing; tso ting siao z-ken feh tsing-dzih, tso do-do z-ken yia feh tsing-dzih. ¹¹ Ka-ni, ziah læ feh tsing-dzih-go [1]dzæ-veh ng-lah feh cong-sing, jü we pô tsing-go dzæ-veh t'ôh ng siang-sing? ¹² ziah-z bih-nying-go tong-si ng-lah feh cong-sing, jü we tsiang ng-zi-go tong-si kao-dæ ng-lah? ¹³ M-iyu ih-go yüong-nying neng-keo voh-z liang-go cü-nying-kô: 'ôh-tsia u-su dông-deo, æ-kying keh-deo; 'ôh-tsia ts'ing-gying dông-deo, k'en-ky'ing keh-deo. Jing-ming teng [1]dzæ-veh, ng feh neng-keo tu voh-z.”

⁹ 「我话向尔拉道，箇星弗正直用场个财物^[1]尔也好驮来结交朋友，使得尔拉死仔后头会迎接尔到永远个屋落去。¹⁰ 若做顶小事干有忠心，做大事干也有忠心；做顶小事干弗正直，做大事干也弗正直。¹¹ 介呢，若来弗正直个财物^[1]尔拉弗忠心，谁会把正个

财物托尔相信？¹²若是别人个东西尔拉弗忠心，谁会将尔自个东西交代尔拉？¹³呒有一个佣人能够服侍两个主人家。或者恶愫荡头，爱敬箇头；或者亲近荡头，看轻箇头。神明等财物^[1]，尔弗能够都服侍。」

[1] *Peng-veng z-ngæn*, Ma-mo-na. 本文字眼，玛摩那。（原注）

¹⁴ Keh-sing Fah-li-sæ ny ing z t'en-dzæ-go; t'ing-meng keh-sing yi ang-yi ang shih-wô, ziu lang-siao Gyi.

¹⁴ 箇星法利赛人是贪财个，听闻箇星样样说话，就冷笑其。

¹⁵ *Yiæ-su teng gyi-lah wô*, “Ng-lah læ ny ing-go min-zin zi iao sön z tsing-dzih-go ny ing; dæn-z ng-lah-go sing Jing-ming hyiao-teh-go: ing-we ny ing k'en gyi z dzing-djong-go, dziu Jing-ming k'en-læ z ſe-u-go.¹⁶ Lih-fah teng sin-cü-ny ing-go shih-wô djün-lôh tao Iah-'en z-'eo: dzong-ts'-yi-'eo Jing-koh-go foh-ing djün-k'æ-ky'i, ko-ko ny ing tu læ-thih yüong lih ts'ang-tsing-ky'i.¹⁷ Iao lih-fah ky'üih ih-tin, wa-z t'in-di fi-diao yüong-yi.¹⁸ Væn-pah li-diao zi-go lao-nyüing, ky'i c'ü bih-go lao-nyüing, keh z tso kæn-ying z-ken: væn-pah ky'i c'ü li-diao-go lao-nyüing, yia z tso kæn-ying.

¹⁵ 耶稣等其拉话：「尔拉来人个面前自要算是正直个人，但是尔拉个心神明晓得个。因为人看其是郑重个，就神明看来是秽污个。¹⁶ 律法等先知人个说话传落到约翰时候。从此以后神国个福音

传开去，个个人都来的用力撑进去。¹⁷ 要律法缺一点，还是天地废掉容易。¹⁸ 凡百离掉自个老娘，去娶别个老娘，箇是做奸淫事干。凡百去娶离掉个老娘，也是做奸淫。

¹⁹ “Yiu ih-go yiu-lao, c’ün pao-læn dön teng si mô-pu i-zōng, nyih-nyih ky’üoh-leh shæ-wô. ²⁰ Yiu ih-go gyüong-nying, ming-z kyiao-leh Lah-sah-lu, weng-sing sang ts’ōng, peh nyding-kô en-leh yiu-lao meng-k’eo, ²¹ keh yiu-lao-go coh-teng tih-lôh-go ling-se iao-siang do-læ ky’üoh; wa-yiu wun-kyi tseo-læ t’in-t’in gyi-go ts’ōng. ²² ‘Eo-deo keh gyüong-nying si-de, peh t’in-s bao-leh-ky’i fōng-leh Üô-pah-lah-hen-go hyüong-kwun-deo: keh yiu-lao yia si-de, en-tsōng-hao. ²³ Læ ing-s-li ky’üoh-kw’u z-’eo, ngæn-tsing dæ-ky’i, yün-yün k’en-kyin Üô-pah-lah-hen, wa-yiu Lah-sah-lu læ gyi hyüong-kwun-deo læ-tih. ²⁴ Gyi ziu wæ-wæ eo-ky’i-læ, z-ka wô, ‘Tsu-tsang Üô-pah-lah-hen, k’o-lin ngô, ts’ā Lah-sah-lu pô ts-deo-tsin ūeng-tin shü peh ngô zih-deo hao lang-ing-kyi; ing-we dōng-deo ho-yin cong-nyiang ngô kw’u-feh-ko.’ ²⁵ Üô-pah-lah-hen z-ka wô, ‘Ng-seng, ng kæ kyi-teh ng-go hao-c’ü weh-zin yi-kying ziu-ko, Lah-sah-lu næn-deo yia ziu-ko: næn-kæn gyi en-ŵeng, ng ky’üoh-kw’u-de. ²⁶ Feh tæn-tsih z-ka, ng-lah teng ah-lah kah-k’æ yiu ih-da do-do k’ang zao-dzing-liao: s-teh læ dōng-pin go ziah iao tseo-ko ng-lah keh-pin ky’i, feh neng-keo; læ keh-pin go yia feh neng-keo tseo-ko dōng-pin læ.’ ²⁷ Gyi ziu wô, ‘Ka-ni, gyiu ng tsu-

tsong ts'a Lah-sah-lu tao ah-lah ah-tia oh-li ky'i; ²⁸ ing-we ngô yiu ng-go hyüong-di læ-kæn; eo *Lah-sah-lu* hao ky'i ky'ün-ky'ün gyi-lah, sæn-leh gyi-lah yia tao döng-deo ky'üoh-kw'u-go di-föng læ.' ²⁹ Üô-pah-lah-hen teng gyi wô, 'Gyi-lah yiu Mo-si teng sin-cü-nying; hao t'ing gyi-lah ky'ün.' ³⁰ Gyi z-ka wô, 'Tsu-tsang Üô-pah-lah-hen, fæ z-ka; ziah-z si-nying cong-nyiang yiu ih-go tao gyi-lah u-döng ky'i, gyi-lah pih-ding k'eng we-sing-cün-i.' ³¹ Üô-pah-lah-hen teng gyi wô, 'Feh k'eng t'ing Mo-si teng sin-cü-nying, ziu-z si-nying tsæ weh-cün-læ, yia feh k'eng t'ing gyi ky'ün.'"

¹⁹ 「有一个有佬，穿宝蓝缎等细麻布衣裳，日日吃勒奢华。²⁰ 有一个穷人，名字叫勒拉撒路，浑身生疮，拨人家安勒有佬门口，²¹ 箇有佬个桌凳跌落个零碎要想驮来吃，还有黄狗走来舔舔其个疮。²² 后头箇穷人死了，不天使抱勒去放勒亚伯拉罕个胸腕头。箇有佬也死了，安葬好。²³ 来阴司里吃苦时候，眼睛抬起，远远看见亚伯拉罕，还有拉撒路来其胸腕头来的。²⁴ 其就怀怀讴起来，是介话：『祖宗亚伯拉罕，可怜我，差拉撒路把指头尖搵点水拨我舌头好冷阴记，因为荡头火焰中央我苦弗过。』²⁵ 亚伯拉罕是介话：『儿孙，尔该记得尔个好处活前已经受过，拉撒路难头也受过。难间其安稳，尔吃苦了。²⁶ 弗单只是介，尔拉等阿拉隔开有一埭大大坑造成了。使得来荡边个若要走过尔拉箇边去，弗能够，来箇边个也弗能够走过荡边来。』²⁷ 其就话：『介呢，求尔祖宗差拉撒路到

阿拉阿爹屋里去，²⁸ 因为我有五个兄弟来间，讴拉撒路好去劝劝其拉，省勒其拉也到荡头吃苦个地方来。』²⁹ 亚伯拉罕等其话：『其拉有摩西等先知人，好听其拉劝。』³⁰ 其是介话：『祖宗亚伯拉罕，彂是介，若是死人中央有一个到其拉乌荡去，其拉必定肯回心转意。』³¹ 亚伯拉罕等其话：『弗肯听摩西等先知人，就是死人再活转来，也弗肯听其劝。』』

Lk. XVII.

Keh-tsao Yia-su teng meng-du wô, “Ta-li nying pæn-tih go z-ken tsæ-ve m-neh-go: dæn-z long-c’ih-læ cü-kwu yiu ‘o-se! ² Ta-li keh-sing siao meng-du cong-nyiang ih-go pæn-tih, wa-z yüong mo-zōng-zeng kwô læ. gyi-go deo-kying tiu-lôh hæ-li, ka-go ying-vah ky’ing-k’o. ³ Ng-lah zi yüong kwu-djôh. Ng-go? hyüong-di ziah yiu teh-ze ng, hao sô-we gyi; ziah-z we-sing-cün-i-de, hao nyiao gyi. ⁴ Ih-nyih li-hyiang ziah yiu ts’ih-tsao teh-ze ng-noh, keh nyih li-deo yia ts’ih-tsao tseo-cün-læ, teng ng wô, ‘Ngô we-sing-cün-i-de;’ ng ky’iah-leh nyiao gyi.”

箇遭耶稣等门徒话：「带累人搬跌个事干再船呒得个，但是弄出来主顾有祸祟！² 带累箇星小门徒中央一个搬跌，还是用磨上层挂来其个头颈丢落海里，介个刑罚轻可。³ 尔拉自用顾着。尔个兄

弟若有得罪尔，好赦回其，若是回心转意了，好饶其。⁴一日里向若有七遭得罪尔依，箇日里头也七遭走转来，等尔话：『我回心转意了。』尔却勒饶其。』

⁵ S-du teng Cü wô, “Gyiu Ng kô-ts’eo ah-lah siang-sing-go sing.”⁶ Cü ziu wô, “Ng-lah ziah yiu siang-sing-go sing ziang ih-lih ka-ts’æ-ts, ziu hao teng keh-cü fong-jü wô, ‘Keng-deo bah-ky’i, cong-leh hæ-li; gyi ziu we i ng.⁷ Ng-lah ziah yiu nu-boh læ-kæn kang din, ‘ôh-tsia læ-kæn k’en yiang, dzong din-deo ih kyü-læ, jü we teng gyi wô, ‘Ng mô-zöng zo-leh ky’üoh?’⁸ Ky’i feh-z teng gyi wô, ‘Ngô-go ’ô-væn sin behao; ngô læ-tong ky’üoh læ-tong hah-go z-’eo, ng kyiao-sing-ta kyi-ts læ z-’eo-tong; ‘eo-deo ng-zi hao ky’i ky’üoh ky’i hah?’⁹ Keh-go nu-boh tsiao gyi feng-fu tso, we ko-zia gyi feh? Ngô ts’eng-ts’eng ve-go.¹⁰ Z-ka-go, ng-lah ziu-z yiang-yiang feng-fu-go z-ken tso-hao, yia kæ zi wô, ‘Ah-lah z m-yüong-go nu-boh; tso-ko-go z-ken peh-ko z meng-veng ing-kæ tso-go.’”

⁵ 使徒等主话：「求尔加湊阿拉相信个心。」⁶ 主就话：「尔拉若有相信个心像一粒芥菜子，就好等箇株枫树话：『根头拔起，种勒海里。』其就会依尔。⁷ 尔拉若有奴仆来间耕田，或者来间看羊，从田头一归来，谁会等其话：『尔马上坐勒吃？』⁸ 岂弗是等其话：『我个下饭先备好，我来东吃来东喝个时候，尔缴身带系仔

来侍候东，后头尔自好去吃去喝？』⁹ 箇个奴仆照其吩咐做，会过谢其弗？我忖忖榦个。¹⁰ 是介个，尔拉就是样样吩咐个事干做好，也该自话：『阿拉是呒用个奴仆，做过个事干不过是门份应该做个。』』

¹¹ YLÆ-SU tao Yiæ-lu-sah-leng ky‘i, tseo-ko Sah-mô-li-üô teng Kyüô-li-li kao-ka di-fông. ¹² Tseo-tsing ih-go hyiang-ts‘eng, ziu p‘ong-kyin jih-go sang da-mô-fong cü-kwu, z yün-yün lih-kæn: ¹³ gyi-lah hyiang-hyang wô, “Yiæ-su, Fu-ts, k‘o-lin ah-lah.” ¹⁴ Yiæ-su ih k‘en-kyin teng gyi-lah wô, “Ng-lah ky‘i, peh keh-sing tsi-s k‘en ih-k‘en.” Gyi-lah tsing-hao ky‘i-go z-‘eo ziu ken-zing-de. ¹⁵ Nen-cong ih-go nyding, teh-cü zi-go bing hao-de, tao-tseo-cün, hyiang-hyang tsæn-me Jing-ming; ¹⁶ boh-tao Yiæ-su kyiah-‘ô, zia-zia Gyi: keh-go nyding tao wa z Sah-mô-li-üô nyding. ¹⁷ Yiæ-su zi k‘æ k‘eo, wô, “Ky‘i feh-z ‘o-jih-go i ken-zing-de? keh kyiu-go-den læ ‘ah-li? ¹⁸ Tsih k‘en-kyin keh-go nga-koh-nyding cün-læ kwe yüong-wô peh Jing-ming.” ¹⁹ Ziu teng keh-go nyding wô, “Bô-ky‘i-læ, hao ky‘i-de: z ng siang-sing-go sing kyiu ng go.”

¹¹ 耶稣到耶路撒冷去，走过撒玛利亚等加利利交界地方。¹² 走进一个乡村，就碰见十个生大麻疯主顾，是远远立间。¹³ 其拉响响话：「耶稣，夫子，可怜阿拉。」¹⁴ 耶稣一看见等其拉话：「尔拉

去，拨箇星祭司看一看。」其拉正好去个时候就干淨了。¹⁵ 内中一个人，得知自个病好了，倒走转，响响赞美神明，¹⁶ 伏倒耶稣脚下，谢谢其。箇个人倒还是撒玛利亚人。¹⁷ 耶稣自开口，话：「岂弗是和十个医干淨了？箇九个头来何里？¹⁸ 只看见箇个外国人转来归荣华拨神明。」¹⁹ 就等箇个人话：「爬起来，好去了。是尔相信个心救尔个。」

²⁰ FAH-LI-SÆ nying meng Yia-su, Jing-ming-go koh kyi-z hao læ. Gyi we-teh gyi-lah wô, “Jing-ming-go koh læ, ^[1]feh-z nying k'en-leh-kyin-go: ²¹ yia tsæ-ve wô, ‘Læ dōng-deo!’ ‘ôh-tsia, ‘Læ keh-deo!’ ing-we Jing-ming-go koh ziu ^[2]læ ng-lah-go cong-nyiang.”

²⁰ 法利赛人问耶稣，神明个国几时好来。其回答其拉话：「神明个国来，弗是人看勒见个^[1]。²¹ 也再舎话：『来荡头！』或者，『来箇头！』因为神明个国就来尔拉个中央^[2]。」

[1] ‘Ôh wô, feh-z tsiao-liao-tong hao k'en-kyin-go. 或话，弗是照料东好看见个。（原注）

[2] Yiu-teh fæn, læ ng-lah sing-li. 有得翻，来尔拉心里。（原注）

²² Wa-yiu teng meng-du wô, “Tsiang-læ yiu z-'eo læ-gyi, ng-lah iaosiang k'en-kyin Nying-go Ng-ts-go nyih-ts ka ih-nyih, yia feh neng-keo. ²³ Nying-kô we teng ng-lah wô, ‘Gyi dōng-deo læ-tong;’ ‘ôh-tsia wô, ‘Keh-deo læ-kæn:’ m-nao tseo-c'ih, m-nao keng gyi-lah ky'i.²⁴

Ing-we tsing-ziang sin-din dzong t'in dōng-pin fah-c'ih-læ, we liang-ko tao t'in keh-pin, Nying-go Ng-ts z-'eo ih tao, Gyi yia we z-ka-go.²⁵ Dæn-z Gyi pih iao sin ziu hyü-to kw'u-næn, peh yin-dzæ keh-dænying ky'i-diao.²⁶ Tsing-ziang Nô-üô z-'eo-go z-ken, læ Nying-go Ng-ts z-'eo yia we z-ka-go.²⁷ Ing-we Nô-üô z-'eo gyi-lah tu læ-tih ky'üoh læ-tih hah, c'ü-tsing kô-c'ih, ih-dzih tao Nô-üô tseo-tsing fông-jün keh nyih, ziu 'ong-shü-fæn-tsiang, nying ih-ts'ih tu mih-diao.²⁸ Yi ziang Lo-teh z-'eo, keh-sing nying tu ky'üoh-go ky'üoh, hah-go hah, matsing-go ma-tsing, ma-c'ih-go ma-c'ih, cong-din-go cong din, ky'i-oh-go ky'i oh:²⁹ tao Lo-teh dzong Sô-to-mô tseo-c'ih keh-go nyih-ts, ho teng liu-wông dzong t'in lôh-lôh-læ, nying ih-ts'ih tu mih-diao.³⁰ Læ Nying-go Ng-ts hyin-c'ih-læ-go z-'eo yia z-ka-go.³¹ Keh nyih yiu nying læ oh-teng go, gyi-go siu-yüong-kô-sang læ oh-lô li-deo, gyi m-nao tseo-lôh ky'i do; yiu nying læ din-deo læ-kæn-go, yia m-nao tseo-kyü-læ.³² Lo-teh lao-nyüing-go z-ken, ng-lah iao kyi-teh-kyi.³³ Væn-pah iao pao-djün zi sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we sông-diao gyi; væn-pah *k'eng* sông-diao sing-ming cü-kwu, fæn-cün we pao-djün gyi.³⁴ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh ih-yia yiu liang-go nying tso min-zông *kw'eng-tih*; ih-go we siu-leh-ky'i, ih-go we dzing-lôh-tong.³⁵ Yiu liang-go nyü-nying bing-ba ky'in mo; ih-go we siu-leh-ky'i, ih-go we

dzing-lôh-tong.³⁶ [1]Yiu liang-go nying læ din-deo læ-kæn; ih-go we siu-leh-ky'i, ih-go we dzing-lôh-tong."

²² 还有等门徒话：「将来有时候来其，尔拉要想看见人个儿子个日子介一日，也弗能够。²³ 人家会等尔拉话：『其荡头来东。』或者话：『箇头来间。』呒得好走出，呒得好跟其拉去。²⁴ 因为正像闪电从天荡边发出来，会亮过到天箇边，人个儿子时候一到，其也会是介个。²⁵ 但是其必要先受许多苦难，拨现在箇代人弃掉。²⁶ 正像挪亚时候个事干，来人个儿子时候也会是介个。²⁷ 因为挪亚时候其拉都来的吃来的喝，娶进嫁出，一直到挪亚走进方船箇日，就洪水泛涨，人一切都灭掉。²⁸ 又像罗得时候，箇星人都吃个吃，喝个喝，买进个买进，卖出个卖出，种田个种田，起屋个起屋。²⁹ 到罗得从所多玛走出箇个日子，火等硫磺从天落落来，人一切都灭掉。³⁰ 来人个儿子显出来个时候也是介个。³¹ 箇日有人来屋顶个，其个手用家生来屋落里头，其呒得好走落去驮，有人来田头来间个，也呒得好走归来。³² 罗得老娘个事干，尔拉要记得记。³³ 凡百要保全性命主顾，反转会丧掉其；凡百肯丧掉性命主顾，反转会保全其。³⁴ 我话向尔拉道，箇一夜有两个人做眠床困的；一个会收勒去，一个会剩落东。³⁵ 有两个女人并排牵磨；一个会收勒去，一个会剩落东。³⁶ 有两个人来田头来间；一个会收勒去，一个会剩落东。^[1]」

[1] Keh 36 tsih, yiu-sing iao-kying kwu-kyün-li m̄-teh-go. 箇 36 节，有星要緊
古卷里呒得个。（原注）

³⁷ Meng-du we-teh Gyi, wô, “Cü, læ ‘ah-li yiu keh-go z-ken?’” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Z s-siu læ ‘ah-li, lao-ing yia we jü-long tao ‘ah-li.’”

³⁷ 门徒回答其，话：「主，来何里有箇个事干？」耶稣等其拉
话：「是尸首来何里，老鹰也会聚拢到何里。」

Lk. XVIII.

Yiæ-su ts-tin ny ing tōng-kæ djōng-djōng tao-kao m-nao yiæ-dæ, ziū kōng ih-go pi-fōng peh gyi-lah t'ing, z-ka wô,² “Ih-go zing-li yiu ih-go li-ying-t'ing, feh p'ô-gyü Jing-ming, yia feh ts'iu-ts'æ ny ing.³ Keh-go zing-li yiu ih-go kwu-sông lao-nyüing, gyi tseo-læ teng kwun wô, ‘Gyiu ng sing ngô ün, kyiù ngô c'ih ün-kô-go siu-li.’⁴ Kwun yiu liang nyih feh k'eng: ‘eo-deo ts'eng-ts'eng, z-ka wô, ‘Ngô se-tsih feh p'ô-gyü Jing-ming, feh ts'iu-ts'æ ny ing;⁵ dæn-z keh-go kwu-sông lao-nyüing coh-kwun læ lo-so ngô, ngô teng gyi sing ming-bah, sæn-leh gyi dziang-t'ong læ ka ts'ao-nao ngô.’”⁶ Cü ziū wô, “Ng-lah ts'ia t'ing keh feh tsing-dzih-go li-ying-t'ing kōng-go shih-wô:⁷ ka-ni, Jing-ming kæn-dzeh-go pah-sing, nyih-nyih yia-yia wæ-wæ gyiu Gyi, Gyi ziū-z

tæn-kôh, næn-dao tao-ti feh sing gyi ün ma? ⁸ Ngô wô hyiang ng-lah
dao, Jing-ming pih-ding kw'a-kw'a teng gyi sing ming-bah. Dæn-z
Nying-go Ng-ts læ, næn-dao we k'en-kyin shü-kæn-zōng yiu siang-
sing-go sing ma?”

耶稣指点人当该常常祷告呒得好懈怠，就讲一个比方拨其拉
听，是介话：² 「一个城里有一个理刑厅，弗怕惧神明，也弗歎睬
人。³ 箇个城里有一个孤孀老娘，其走来等官话：『求尔申我冤，
救我出冤家个手里。』⁴ 官有两日弗肯。后头忖忖，是介话：『我
虽即弗怕惧神明，弗歎睬人，⁵ 但是箇个孤孀老娘只管来啰唆我，
我等其申明白，省勒其长通来介吵闹我。』」⁶ 主就话：「尔拉且
听箇弗正直个理刑厅讲个说话。⁷ 介呢，神明拣择个百姓，日日夜
夜怀怀求其，其就是耽搁，难道到底弗申其冤吗？⁸ 我话向尔拉
道，神明必定快快等其申明白。但是人个儿子来，难道会看见世间
上有相信个心吗？」

⁹ Yiæ-su k'en-kyin yiu-sing zi sön zi z tsing-dzih-go, k'en bih-
nying feh-ky'i, ziu kóng keh-go pi-fông peh gyi-lah t'ing: ¹⁰ “Yiu liang-
go ny ing tseo-zōng sing-din-li ky'i tao-kao; ih-go z Fah-li-sæ ny ing, ih-
go z siu-zin-liang ny ing. ¹¹ Keh Fah-li-sæ ny ing lih-ts, s-'ô læ-tih tao-
kao, z-ka wô, “Jing-ming, ngô zia-zia Ng, ngô yi feh ziang bih-nying
tso ts'iang-deh, feh kong-dao, kæn-ying z-ken, yia feh ziang keh siu-

zin-liang ny ing ka.¹² Me ih-go li-pa, ngô yiu liang-tsao kying-zih; z
ngô yiu-go tong-si, jih-kwu li-deo tseng-ky'i ih-kwu.'¹³ Keh siu-zin-
liang ny ing yün-yün lih-ts, ngæn-tsing tu feh ken dæ-ky'i hyiang-djôh
t'in, tsih we hyüong-kwun-deo k'ao-k'ao, z-ka wô, 'Jing-ming ô! k'o-
lin ngô væn-ze-go ny ing.'¹⁴ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh-go siu-
zin-liang ny ing kyü-ky'i, pi keh-go Fah-li-sæ ny ing wa-z gyi sön tsing-
dzhih-go: ing-we væn-pah zi sing-zông tso kao go, pih-ding kông gyi
lôh tso ti; zi kông-lôh tso ti go, pih-ding sing gyi zông tso kao."

⁹ 耶稣看见有星自算自是正直个，看别人弗起，就讲箇个比方
拨其拉听：¹⁰ 「有两个人走上圣殿里去祷告，一个是法利赛人，一
个是收钱粮人。¹¹ 箇法利赛人立仔，私下来的祷告，是介话：『神
明，我谢谢尔，我又弗像别人做抢夺，弗公道，奸淫事干，也弗像
箇收钱粮人介。¹² 每一个礼拜，我有两遭禁食，是我有个东西，十
股里头尊起一股。』¹³ 箇收钱粮人远远立仔，眼睛都弗敢抬起向着
天，只会胸腕头敲敲，是介话：『神明哦！可怜我犯罪个人。』¹⁴
我话向尔拉道，箇个收钱粮人归去，比箇个法利赛人还是其算正直
个。因为凡百自升上做高个，必定降其落做低；自降落做低个，必
定升其上做高。」

¹⁵ YIU-SING ny ing bao-leh na-hwun tao Yiæ-su u-sen læ, iao Gyi
siu en-en gyi-lah: meng-du k'en-kyin, heng gyi-lah. ¹⁶ Yiæ-su eo gyi-

lah long-læ, z-ka wô, “Hao peh keh-sing siao-nying tao Ngô u-sen læ; m-nao tsu-djü gyi-lah: ing-we keh-cong-ka nyng, Jing-koh z gyi-lah-go.¹⁷ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah feh keng ziang siao-nying ka tsih-ziu Jing-ming-go koh, feh neng-keo tseo-tsing-ky’i.”

¹⁵ 有星人抱勒奶花到耶稣乌碎来，要其手按按其拉。门徒看見，狠其拉。¹⁶ 耶稣讴其拉拢来，是介话：「好拨箇星小人到我乌碎来，呒得好阻住其拉。因为箇种介人，神国是其拉个。¹⁷ 我真話向尔拉道，凡百弗跟像小人介接受神明个国，弗能够走进去。」

¹⁸ YIU ih-go kwun meng-meng Yiæ-su, z-ka wô, “Hao Sin-sang, ngô kæ dza tso-fah hao teh-djôh üong-yün weh-ming?”¹⁹ Yiæ-su teng gyi wô, “Dza-we ts’ing-hwu Ngô z hao ni? hao-go cü-kwu z m-neh-go, tsih-yiu Ih-we, ziu-z Jing-ming.²⁰ Keh-sing lih-fah ng hyiao-teh-go, ziu-z, ‘Ng feh-k’o kæn-ying,’ ‘Feh-k’o sah nyng,’ ‘Feh-k’o t’eo-dao,’ ‘Feh-k’o hwông-kao nyng-kô,’ ‘Yüong kying-djong ng-go vu-meo.’ [C. 20. 12-16.]”²¹ Gyi z-ka wô, “Keh-sing ngô long-tsong dzong siao kwu-djôh-go.”²² Yiæ-su t’ing-meng keh-sing shih-wô, teng gyi wô, “Ng wa ky’üih ih-yiang: ng sô yiu-go tong-si t’ong ky’i ma-diao, feng peh gyüong-nying, ka-ni ng yiu dzæ-veh læ t’in-zông; ping-ts’ia hao læ keng Ngô.” Gyi t’ing-meng keh-go shih-wô, do-nyiang iu-meng; ing-we z do yiu-lao.

¹⁸ 有一个官问问耶稣，是介话：「好先生，我该咋做法好得着永远活命？」¹⁹ 耶稣等其话：「咋会称呼我是好呢？好个主顾是呒得个，只有一位，就是神明。²⁰ 箇星律法尔晓得个，就是：『尔弗可奸淫』『弗可杀人』『弗可偷盜』『弗可謗告人家』『用敬重尔个父母』[C. 20. 12-16.]」²¹ 其是介话：「箇星我拢总从小顾着个。」²² 耶稣听闻箇星说话，等其话：「尔还缺一样。尔所有个东西统去卖掉，分拨穷人，介呢尔有财物来天上，并且好来跟我。」其听闻箇个说话，大样忧闷，因为自大有佬。

²⁴ Yiæ-su k'en-kyin gyi ka iu-meng, ziu wô, "Yiu kô-kyi cü-kwu tseo-tsing Jing-ming-go koh, dza næn!"²⁵ Loh-do c'ün-ko tsing-ngæn, pi yiu-lao tseo-tsing Jing-ming-go koh, wa-z gyi yüong-yi."

²⁴ 耶稣看见其介忧闷，就话：「有家计主顾走进神明个国，咋难！²⁵ 骆驼穿过针眼，比有佬走进神明个国，还是其容易。」

Keh-sing t'ing-tong-go ny ing ziu wô, "Ka-ni, jü neng-keo teh-djôh kyiu?"²⁷ Yiæ-su wô, "Nying tso-feh-læ z-ken, Jing-ming z we tso-go."

箇星听懂个人就话：「介呢，谁能够得着救？」²⁷ 耶稣话：「人做弗来事干，神明是会做个。」

²⁸ Pe-teh wô, "Ah-lah z yi ang-yiang ky'i-diao-ts, keng-leh Ng."²⁹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah ny ing we-leh Jing-ming-go koh ky'i-diao oh-yü, do-nying, hyüong-di,

lao-bo, ng-nô; ³⁰ wô, kying-si feh teh-djôh hyü-to be-su, 'ô-si feh teh-djôh üong-yün weh-ming, ka tsæ m-neh-go."

²⁸ 彼得话：「阿拉是样样弃掉仔，跟勒尔。」²⁹ 耶稣等其拉话：「我真话向尔拉道，凡百人为了神明个国弃掉屋宇，大人，兄弟，老婆，儿囡，³⁰ 话，今世弗得着许多倍数，下世弗得着永远活命，介再呒得个。」

³¹ YIÆ-SU eo keh jih-nyi-go tao Zi sing-pin læ, teng gyi-lah wô, "Ah-lah keh-tsao zōng Yiæ-lu-sah-leng ky'i; z keh-sing sin-cü-nying sia-lôh ts-tin Nying-go Ng-ts go shih-wô, tu pih-ding we ing-nyiæn. ³² Gyi we song-ky'i peh bih-koh-nying, peh gyi-lah hyi-long Gyi, tsao-t'ah Gyi, zæn-t'u t'u Gyi, ³³ ping-ts'ia pin-ts tang Gyi, long-sah Gyi; tao di-sæn nyih yi we weh-cün-læ." ³⁴ Keh-sing z-ken meng-du ih-yiang tu feh tong; keh-go shih-wô læ gyi-lah-go min-zin wa z en-dzōng-go, Gyi kông-c'ih-læ z-ken gyi-lah yia feh ming-bah.

³¹ 耶稣讴箇十二个到自身边来，等其拉话：「阿拉箇遭上耶路撒冷去，是箇星先知人写落指点人个儿子个说话，都必定会应验。

³² 其会送去拨别国人，拨其拉戏弄其，糟蹋其，馋唾吐其，³³ 并且鞭子打其，弄煞其，到第三日又会活转来。」³⁴ 箇星事干门徒一样都弗懂，箇个说话来其拉个面前还是暗藏个，其讲出来事干其拉也弗明白。

³⁵ YIÆ-SU kw'a tao Yiæ-li-ko z-'eo, yiu ih-go hah-ts lu pin-yin zo-ts læ-kæn t'ao-væn: ³⁶ t'ing-meng ih-dziao nyng tseo-ko, meng-meng keh soh-go z-ken. ³⁷ Gyi-lah wô hyiang gyi dao, "Z Nô-sah-leh-go Yiæ-su tseo-ko." ³⁸ Hah-ts ziu wæ-wæ eo-ky'i-læ, wô, "Da-bih-go 'Eo-dæ, Yiæ-su, k'o-lin ngô." ³⁹ Zin-deo tseo-go cü-kwu heng gyi, eo gyi m-nao hyiang: gyi fæn-cün veng-nga eo-leh hyiang, wô, "Da-bih-go 'Eo-dæ, k'o-lin ngô." ⁴⁰ Yiæ-su lih-lôh, feng-fu gyi-lah tông gyi ko-læ: tseo-long-læ, Yiæ-su meng gyi, z-ka wô, ⁴¹ "Iao Ngô teng ng tso soh-si?" Gyi wô, "Cü, iao peh ngô k'en-kyin." ⁴² Yiæ-su teng gyi wô, "Hao k'en-kyin-de: z ng siang-sing-go sing [1]kyiu ng go." ⁴³ Hah-ts mô-zōng ziu k'en-kyin, keng-leh Yiæ-su ky'i-de, i-lu ts'ing-tsæn Jing-ming: cong pah-sing k'en-kyin yia tsæn-me Jing-ming.

³⁵ 耶稣快到耶利哥时候，有一个瞎子路边沿坐仔来间讨饭。³⁶ 听闻一潮人走过，问问箇啥个事干。³⁷ 其拉话向其道：「是拿撒勒个耶稣走过。」³⁸ 瞎子就怀怀讴起来，话：「大辟个后代，耶稣，可怜我。」³⁹ 前头走个主顾狠其，讴其呒得好响。其反转分外讴勒响，话：「大辟个后代，可怜我。」⁴⁰ 耶稣立落，吩咐其拉挡其过来。走拢来，耶稣问其，是介话：⁴¹ 「要我等尔做啥西？」其话：「主，要拨我看见。」⁴² 耶稣等其话：「好看见了。是尔相信个心救尔个^[1]。」⁴³ 瞎子马上就看见，跟勒耶稣去了，依路称赞神明。众百姓看见也赞美神明。

[1] 'Ôh wô, i ng hao. 或话，医尔好。 (原注)

Lk. XIX.

*Yiæ-su tsing-leh Yiæ-li-ko, c'ün-dzing læ-tong tseo-go z-'eo,*² *yiuh-go ny ing ming-z kyiao-leh Sah-kæ, tso siu-zin-liang-go deo-nao, yi z yiu-lao;*³ *iao-siang k'en-k'en Yiæ-su z dza-siang-mao ny ing: ing-we ny ing yi to, gyi-zi yi a-a-ko, k'en-k'en k'en-feh-kyin.*⁴ *Ziu peng-zōng-zin, hyih-zōng ih-cü fong-jü-li, iao-siang k'en Gyi ih-k'en: ing-we keh-da lu Yiæ-su iao tseo-ko-go.*⁵ *Yiæ-su tseo tao keh-t'ah u-dōng, deo dæ-ky'i k'en-kyin gyi, teng gyi wô, "Sah-kæ, kw'a tseo-lôh-læ; Ngô kyih-mih-ts z iao deng læ ng-go oh-li."*⁶ *Sah-kæ ziu kw'a-kw'a lôh-læ, hwun-hwun-hyi-hyi ny ing-tsih Gyi ky'i.*

耶稣进勒耶利哥，穿城来东走个时候，² 有一个人名字叫勒撒该，做收钱粮个头脑，又是有佬，³ 要想看看耶稣是咋相貌人。因为人又多，其自又矮矮个，看看看弗见。⁴ 就奔上前，歇上一株枫树里，要想看其一看。因为箇埭路耶稣要走过个。⁵ 耶稣走到箇墇乌荡，头抬起看见其，等其话：「撒该，快走落来，我今末仔是要庵来尔个屋里。」⁶ 撒该就快快落来，欢欢喜喜迎接其去。

⁷ Cong-nying ih k'en-kyin, s-'ô mao-ün Yiæ-su, wô, "Gyi tseotsing ze-nying oh-li ky'i soh-yia." ⁸ Sah-kæ lih-ts, teng Cü wô, "Cü, ngô kô-kyi ih-pun feng peh gyüong-nying; ziah yiu hwông-kao soh-tsô nyng-kô kæn, ngô kô sæn be wæn gyi." ⁹ Yiæ-su teng gyi wô, "Kyih-mih dông-deo ih-kô nyng yiu kyiu-sing; ing-we gyi-zi yia z Üô-pah-lah-hen-go 'eo-dæ. ¹⁰ Ing-we Nying-go Ng-ts z deh-we læ zing læ kyiu keh-sing shih-diao-kæn-go."

⁷ 众人一看见，私下媚怨耶稣，话：「其走进罪人屋里去宿夜。」⁸ 撒该立仔，等主话：「主，我家计一半分拨穷人，若有谎言索诈人家间，我加三倍还其。」⁹ 耶稣等其话：「今末荡头一家人有救星，因为其自也是亚伯拉罕个后代。¹⁰ 因为人个儿子是特为来寻来救箇星失掉间个。」

¹¹ Yiæ-su yi-kying teng Yiæ-lu-sah-leng siang-gying, cong-nying ts'eng-ts'eng Jing-ming-go koh ziu iao hyin-c'ih-læ, keh-lah gyi-lah wa t'ing-tong z-'eo, Yiæ-su ling-nga kông ih-go pi-fông: Gyi wô,

¹¹ 耶稣已经等耶路撒冷相近，众人忖忖神明个国就要显出来，箇拉其拉还听东时候，耶稣另外讲一个比方。其话，

¹² "Yiu ih-go kwe-djong-go nyng iao tao yün-yün di-fông ky'i ziu ih-go koh-wông tsih-veng, kyü-læ. ¹³ Ziu eo-long gyi jih-go nu-boh, kao-dæ gyi-lah ^[1]jih-kw'e nyng-ts, teng gyi-lah wô, 'Ng-lah ky'i tso

sang-i, ih-dzih tao ngô kyü-læ.’¹⁴ Gyi-go pah-sing u-su gyi, ‘eo-deo ts'a nying *tao keh-deo di-fōng* ky'i, wô, ‘Ah-lah feh iao keh-go nying tso ah-lah wông.’¹⁵ Keh kwe-djong-go nying ziu-leh koh-wông-go tsih-veng kyü-læ, feng-fu eo-long keh-sing nu-boh, ziu-z keh-pæn do nying-ts cü-kwu, iao hyiao-teh gyi kôh-nying yiu to-siao dzæn-deo.¹⁶ Deo-ih-go tseo-long-læ, z-ka wô, ‘Cü, ng keh-kw'e yiu jih-kw'e dzæn-deo.’¹⁷ *Cü-nying-kô* teng gyi wô, ‘Hao-hao nu-boh; ng siao-siao z-ken kyi-jün yiu cong-sing, hao ky'i công-kwun jih-go yün-veng.’¹⁸ Di-nyi-go tseo-læ, z-ka wô, ‘Cü, ng keh-kw'e yiu ng-kw'e dzæn-deo.’¹⁹ Yia teng gyi wô, ‘Ng hao ky'i kwun ng-go yün-veng.’²⁰ Wa-yiu ih-go tseo-læ, wô, ‘Cü, ng keh-k'we læ-tong; z ngô ih-hyiang pao-leh siu-kying-li:²¹ ing-we ngô p'ô ng, ng z-go li-'æ nying; ziu feh-z ng en-kæn-go yia we ky'i do-kyü, ziu feh-z ng cong-kæn-go yia we ky'i siu-keh.’²² *Cü-nying-kô* teng gyi wô, ‘Ng ôh nu-boh, ngô tsiao ng-zi-go k'eo-kong p'un-tön ng. *Kyi-jün* hyiao-teh ngô z li-'æ nying, feh-z ngô en-kæn-go yia we ky'i do-kyü, feh-z ng cong-kæn-go yia we ky'i siu-keh;²³ kani, ngô-go nying-ts dza-we feh ky'i dzeng-leh dzin-tin-li, teng ngô læ z-'eo lin li-din tu hao siu-kyü?’²⁴ *Cü-nying-kô* ziu teng bông-pin lih-tong-go nying wô, ‘Gyi keh-kw'e nying-ts hao do-leh gyi, peh keh yiu jih-kw'e-den cü-kwu.’²⁵ Gyi-lah wô, ‘Cü, gyi yi-kying yiu jih-kw'e de!’²⁶ *Cü-nying-kô* wô, ‘Ngô wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah yiu-go cü-

kwu, wa iao kô-ts'eo peh gyi; m̄-teh-go cü-kwu, lin gyi sô yiu-go yia
iao teng gyi deh-leh-ky'i.²⁷ Dæn-z ngô keh-sing dziu-dih, feh iao ngô
tso gyi-lah koh-wông cü-kwu, cô-leh dông-deo læ, tông ngô min-zin
sah-diao.”

¹² 「有一个贵重个人要到远远地方去受一个国王职份，归来。

¹³ 就讴拢其十个奴仆，交代其拉十块^[1]银子，等其拉话：『尔拉去做生意，一直到我归来。』¹⁴ 其个百姓恶憤其，后头差人到箇头地方去，话：『阿拉弗要箇个人做阿拉王。』¹⁵ 箇贵重个人受勒国王个职份归来，吩咐讴拢箇星奴仆，就是箇班驮银子主顾，要晓得其各人有多少赚头。¹⁶ 头一个走拢来，是介话：『主，尔箇块有十块赚头。』¹⁷ 主人家等其话：『好好奴仆，尔小小事干既然有忠心，好去掌管十个县份。』¹⁸ 第二个走来，是介话：『主，尔箇块有五块赚头。』¹⁹ 也等其话：『尔好去管尔个县份。』²⁰ 还有一个走来，话：『主，尔箇块来东，是我一向包勒手巾里。²¹ 因为我怕尔，尔是个厉害人，就弗是尔安间个也会去驮归，就弗是尔种间个也会去收割。』²² 主人家等其话：『尔恶奴仆，我照尔自个口供判断尔。既然晓得我是厉害人，弗是我安间个也会去驮归，弗是我种间个也会去收割，²³ 介呢，我个银子咋会弗去存勒钱店里，等我来时候连利钿都好收归？』²⁴ 主人家就等旁边立东个人话：『其箇块银子好驮勒其，拨箇有十块头主顾。』²⁵ 其拉话：『主，其已经有十块了！』²⁶ 主人家话：『我话向尔拉道，凡百有个主顾，还要加

湊拔其，呒得个主顾，连其所有个也要等其夺勒去。²⁷ 但是我箇星仇敌，弗要我做其拉国王主顾，揸勒荡头来，当我面前杀掉。』』

[1] Me-kw'e da-iah jih-to-liang djong. 每块大约十多两重。（原注）

²⁸ Keh-sing shih-wô kông-hao, Yiæ-su ih-dzih zông Yiæ-lu-sah-leng ky'i-de.

²⁸ 箇星说话讲好，耶稣一直上耶路撒冷去了。

²⁹ KW'A tao Pah-fah-kyi teng Pah-da-nyi, læ ih-zo sæn pin-yin, (keh-zo sæn kyiao-leh Ken-læn sæn,) ziu ts'a liang-go meng-du, z-ka wô, ³⁰ “Ng-lah hao tao te-deo-go hyiang-ts'eng ky'i; tseo-tsing ziu we p'ong-djôh ih-p'ih siao li-ts công-kæn, dzong-læ wa m-nying gyi-ko: ka-ts, ky'in-leh-læ. ³¹ Ziah yiu ny ing meng ng, ‘Tso soh-go ka li-ts?’ hao teng gyi ka wô, ‘Z Cü iao yüong-djôh gyi.’

²⁹ 快到伯法基等伯大尼，来一座山边沿（箇座山叫勒橄榄山），就差两个门徒，是介话：³⁰ 「尔拉好到对头个乡村去，走进就会碰着一匹小驴子桩间，从来还呒人骑过。解仔，牵勒来。³¹ 若有人问尔，『做啥个解驴子？』好等其介话：『是主要用着其。』』

³² Ts'a-ky'i-go ny ing tao keh-deo, ko-jün p'ong-djôh ziang Yiæ-su teng gyi-lah wô ka-go. ³³ K'eo-k'eo læ-tih ka li-ts z'-eo, ke keh-p'ih li-ts go ny ing-kô teng gyi-lah wô, “Ng ka li-ts tso soh?” Meng-du z-ka

wô, “Cü iao yüong-djôh gyi.” Ziu ky'in-leh tao Yiæ-su u-dông læ; do-leh zi-go i-zông en læ li-ts zông-deo, tông-leh Yiæ-su gyi-zông-ky'i.³⁶ Yiæ-su ky'i-go z-'eo, gyi-lah do-leh i-zông p'u læ lu-li.

³² 差去个人到箇头，果然碰着像耶稣等其拉话介个。³³ 扣扣来的解驴子时候，居箇匹驴子个人家等其拉话：「尔解驴子做啥？」门徒是介话：「主要用着其。」就牵勒到耶稣乌荡来，驮勒自个衣裳安来驴子上头，挡勒耶稣骑上去。³⁶ 耶稣去个时候，其拉驮勒衣裳铺来路里。

³⁷ Yiæ-su gying-long Yiæ-lu-sah-leng, k'eo-k'eo iao tseo-lôh Ken-læn sæn z-'eo, keh-do-dziao meng-du, we-leh k'en-kyin-ko-go keh-sing yiu-ho gyi-z, tu hwun-hwun-hyi-hyi do-do sing-hyiang tsæn-me Jing-ming, z-ka wô,³⁸ “K'ao-djôh Cü-go ming-deo læ-go Wông-ti, zing-kæ coh-tsæn-go! læ t'in-zông dæn-nyün yiu t'a-bing, læ ting kao u-dông dæn-nyün yiu yüong-wô!”³⁹ Cong-nying li-hyiang yiu kyi-go Fah-li-sæ nyng teng Yiæ-su wô, “Sin-sang, ng-go meng-du wô gyi ih-sing.”⁴⁰ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ziah-z gyi-lah feh k'æ k'eo, ziu-z keh-sing zah-deo tu we eo-c'ih-læ.”

³⁷ 耶稣近拢耶路撒冷，扣扣要走落橄榄山时候，箇大潮门徒，为了看见过个箇星有伙奇事，都欢欢喜喜大大声响赞美神明，是介话：³⁸ 「靠着主个名头来个皇帝，是应该祝赞个！来天上但愿有太

平，来顶高乌荡但愿有荣华！」³⁹ 众人里向有几个法利赛人等耶稣话：「先生，尔个门徒话其一声。」⁴⁰ 耶稣回答其拉话：「我话向尔拉道，若是其拉弗开口，就是箇星石头都会讴出来。」

⁴¹ Yi-kying gying-de, ih k'en-kyin dzing-ts, ziu k'oh gyi, z-ka wô,
⁴² “Kyih-mih wa z ng-go nyih-ts, ng ziah neng-keo hyiao-teh keh-sing
kwæn-djôh ng t'a-bing go z-ken, ziu hao-de: tsih-z ng-go ngæn-tsing
næn-kæn yi-kying tsô-djü-de.⁴³ Ing-we yiu nyih-ts læ-gyi, ng-go dziu-
dih pih-ding dön-ky'ün coh ih-go jü-dzing lah-cün ng, s-min we-djü
ng,⁴⁴ bô ng bing, ng-noh li-deo deng-tih-go nying tu mih-diao, lin-tsих
ih-kw'e zah-deo tu m-neh dzing-lôh læ zah-deo zōng-teng; ing-we ng
feh hyiao-teh keh k'en-kwu ng go nyih-ts.”

⁴¹ 已经近了，一看见城子，就哭其，是介话：⁴² 「今末还是尔
个日子，尔若能够晓得箇星关着尔太平个事干，就好了。只是尔个
眼睛难间已经遮住了。⁴³ 因为有日子来其，尔个仇敌必定团圝筑一
个树城拦转尔，四面围住尔，⁴⁴ 扒尔平，尔依里头庵的个人都灭
掉，连即一块石头都呒得剩落来石头上顶，因为尔弗晓得箇看顾尔
个日子。」

⁵ Yiae-su tseo-tsing sing-din-li, ken-c'ih sing-din-li keh-sing tso
ma-ma go cü-kwu,⁴⁶ teng gyi-lah wô, “Shü-li yiu sia-tih, ‘Ngô-go oh-
lô z tao-kao-go oh-lô:’ [Y. 56. 7.] ng-lah tao peh gyi tso zeh-k'o de.”

⁴⁵ 耶稣走进圣殿里，赶出圣殿里箇星做买卖个主顾，⁴⁶ 等其拉话：「书里有写的：『我个屋落是祷告个屋落。』[Y. 56. 7.] 尔拉倒拨其做贼窠了。」

⁴⁷ *Yiæ-su nyih-nyih læ sing-din-li læ-kæn kao-hyüing. Keh-pæn tsi-s-deo, teng doh-shü-nying, wa-yiu pah-sing cong-nyiang keh-sing c'ih-deo-c'ih-nao cü-kwu iao-siang long-sah Gyi,* ⁴⁸ *tsih-z tang-sön-feh-c'ih dza long-fah; ing-we pah-sing tu ôh hwun-hyi t'ing Gyi.*

⁴⁷ 耶稣日日来圣殿里来间教训。箇班祭司头，等读书人，还有百姓中央箇星出头出脑主顾要想弄煞其，⁴⁸ 只是打算弗出咋弄法，因为百姓都恶欢喜听其。

Lk. XX.

KEH-GO z-'eo yiu ih-nyih, Yiæ-su læ sing-din-li kao-hyüing pah-sing djün foh-ing dao-li, keh-pæn tsi-s-deo doh-shü-nying teng tsiang-lao tseo-long,² teng Yiæ-su wô, “Ng yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken? z jü peh Ng keh-go gyün-ping? hao wô hyiang ah-lah dao.”

³ *Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ngô yia iao meng ng-lah ih-kyü, hao wô hyiang Ngô dao:* ⁴ *Iah-'en-go si-li wa-z dzong t'in ka læ, wa-z dzong nying ka læ ni?”* ⁵ *Gyi-lah s-'ô siang-liang, z-ka wô, “Ziah wô, Z dzong*

t'in lœ-go; Gyi ziu we wô, 'Ka-ni, ng-lah dza-we feh siang-sing gyi?'⁶

Ziah wô, Z dzong nying lœ-go; pah-sing tu iao do zah-deo k'ang-sah ah-lah: ing-we gyi-lah siang-sing Iah-'en z-go sin-cü-nying."⁷ Ziu we-teh wô feh hyiao-teh z 'ah-li lœ-go.⁸ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ngô yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken, yia feh wô hyiang ng-lah dao."

箇个时候有一日，耶稣来圣殿里教训百姓传福音道理，箇班祭司头、读书人等长老走拢，² 等耶稣话：「尔用啥个权柄做箇星事干？是谁拨尔箇个权柄？好话向阿拉道。」³ 耶稣回答其拉，话：「我也要问尔拉一句，好话向我道。⁴ 约翰个洗礼还是从天介来，还是从人介来呢？」⁵ 其拉私下商量，是介话：「若话，是从天来个，其就会话：『介呢，尔拉咋会弗相信其？』」⁶ 若话，是从人来个，百姓都要驮石头揩煞阿拉。因为其拉相信约翰是个先知人。」⁷ 就回答话弗晓得是何里来个。⁸ 耶稣等其拉话：「我用啥个权柄做箇星事干，也弗话向尔拉道。」

⁹ Ziu kông keh-go pi-fông peh pah-sing t'ing, z-ka wô, "Yiu ih-nying cong ih-yün ts-bu-dao, tsu-c'ih peh cong-din-nying; ziu c'ih-meng ky'i deng-leh dziang-kyiu.¹⁰ Tao siu tsu z-'eo, ts'a ih-go nu-boh tao cong-din-nying u-sen læ, iao gyi-lah coh yün-li-go ko-ts peh gyi: cong-din-nying tang gyi, peh gyi k'ong-siu kyü-ky'i.¹¹ Tsæ ts'a ih-go

nu-boh læ: gyi-lah yi tang gyi, yi tao gyi me, peh gyi k'ong-siu kyü-ky'i.¹² Di-sæn-tsao ts'a nying læ: gyi-lah kying-z-ka tang-tang-sông, ken gyi c'ih.¹³ Ke-yün-go cü-nying-kô z-ka wô, 'Ngô keh-tsao dza long? Ngô ts'a ngô dzih-din-go ng-ts ky'i: gyi-lah k'en-kyin, iao-bông we kying-djong gyi.'¹⁴ Cong-din-nying ih k'en-kyin gyi ng-ts, ziu dô-kô siang-liang, z-ka wô, 'Keh z tsih-djôh ts'æn-nyih go cü-kwu: ah-lah ts'ia sah-leh gyi, s-teh ts'æn-nyih hao kwe peh ah-lah.'¹⁵ Ziu t'e gyi c'ih yün-nга, sah-diao. Ka-ni, ke-yün-go nyih-cü we dza bæn gyi-lah?¹⁶ Gyi we læ djü-mih keh-pæn cong-din-nying, pô bu-dao-yün kao-dæ bih-nying."

⁹ 就讲箇个比方拨百姓听，是介话：「有一个人种一园紫葡萄，租出拨种田人，就出门去庵了长久。¹⁰ 到收租时候，差一个奴仆到种田人鸟碎来，要其拉给园里个果子拨其。种田人打其，拨其空手归去。¹¹ 再差一个奴仆来。其拉又打其，又倒其霉，拨其空手归去。¹² 第三遭差人来。其拉竟是介打打伤，赶其出。¹³ 居园个主人家是介话：『我箇遭咋弄？我差我值钿个儿子去。其拉看见，要防会敬重其。』¹⁴ 种田人一看见其儿子，就大家商量，是介话：『箇是接着产业个主顾。阿拉且杀勒其，使得产业好归拨阿拉。』¹⁵ 就推其出园外，杀掉。介呢，居园个业主会咋办其拉？¹⁶ 其会来除灭箇班种田人，把葡萄园交代别人。」

Gyi-lah t'ing-meng-ts ziu wô, “Dæn-nyün m-nao z-ka.”

其拉听闻仔就话：「但愿呒得好是介。」

¹⁷ Yiæ-su k'en-k'en gyi-lah, z-ka wô, “Ka-ni, Shü-li sô sia-tih ‘Ky'i-oh-go s-vu sô ky'i-diao keh-kw'e zah-deo, z tso-leh oh kôh-lôh-den deo-ih-kw'e zah-deo;’ [S. 118. 22.] keh-kyü shih-wô dza-go? ¹⁸ Væn-pah tih-lôh keh-kw'e zah-deo-zōng go, pih-ding tih-wu: *keh-kw'e zah-deo* tih-lôh gyi zōng-deo, keh-go cü-kwu pih-ding ah-leh feng-se.”

¹⁷ 耶稣看看其拉，是介话：「介呢，书里所写的『起屋个师父所弃掉箇块石头，是做勒屋角落头头一块石头』[S. 118. 22.] 箇句说话咋个？¹⁸ 凡百跌落箇块石头上个，必定跌糊；箇块石头跌落其上头，箇个主顾必定压勒粉碎。」

¹⁹ Keh-sing ts-i-s-deo teng doh-shü-nying, hyiao-teh Yiæ-su kông keh-go pi-fông z ts-tin gyi-lah zi, tông-z iao 'ô-siu k'ô Gyi, tsih-z p'ô pah-sing.

¹⁹ 箇星祭司头等读书人，晓得耶稣讲箇个比方是指点其拉自，当时要下手柯其，只是怕百姓。

²⁰ GYI-LAH ts'ing-ts'-kyi-we ziu ts'a kyi-go t'en-t'ing cü-kwu, kô-c'ong tsing-dzih-go nyding, iao dziu Gyi-go shih-wô k'ô ngo-deo, hao song-ky'i peh yiu gyün-ping cü-kwu teng tsong-toh-go siu-li. ²¹ Gyi-lah ziu meng Gyi, z-ka wô, “Sin-sang, ah-lah hyiao-teh Ng z tsiao dzih

læ-tih kōng læ-tih kao-hyüing, yia feh cing min-k'ong, tsih-leh jih-jih-we-we læ-tih kōng Jing-ming-go dao-li: ²² ah-lah deo zin-liang peh Kæ-sah, z feh-z?"

²⁰ 其拉趁此机会，就差几个探听主顾，假充正直个人，要就其个说话柯讹头，好送去拨有权柄主顾等总督个手里。²¹ 其拉就问其，是介话：「先生，阿拉晓得尔是照直来的讲来的教训，也弗准面孔，只勒实实惠惠来的讲神明个道理。²² 阿拉投钱粮拨该撒，是弗是？」

²³ *Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah-go kæn-kyi, teng gyi-lah wô, "Ng-lah dza-we siang s-s Ngô? ²⁴ Do [1]jih-kw'e fæn-ping peh Ngô k'en. Deo-ts teng koh-'ao z jü-noh-go?" Gyi-lah we-teh wô, "Z Kæ-sah-go."* ²⁵ *Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ka-ni, z Kæ-sah-go tong-si hao peh Kæ-sah; z Jing-ming-go tong-si hao peh Jing-ming."* ²⁶ *Gyi-lah feh neng-keo læ pah-sing min-zin k'ô Gyi ngo-deo; ziу feh-hyiang-de, læ-tih hyi-gyi Gyi we-teh-go shih-wô.*

²³ 耶稣晓得其拉个奸计，等其拉话：「尔拉咋会想试试我？²⁴ 驮十块番饼^[1]拨我看。头子等国号是谁侬个？」其拉回答话：「是该撒个。」²⁵ 耶稣等其拉话：「介呢，是该撒个东西好拨该撒，是神明个东西好拨神明。」²⁶ 其拉弗能够来百姓面前柯其讹头，就弗响了，来的稀奇其回答个说话。

[1] *Keh-kw'ē fæn-ping dzih ih-din nyiŋ-ts.* 该块番饼值一钿银子。（原注）

²⁷ *Sah-t'u-kæ nyiŋ, ziu-z wô weh-cün-læ-go z-ken z m̄-teh-go,*
gyi-lah yiu kyi-go tseo-long-læ, meng Gyi z-ka wô, ²⁸ “*Sin-sang, Mo-si*
sia-lôh peh ah-lah, wô, Jü ziah yiu ah-ko si-de, dzing-leh ih-go lao-
nyüing, si z-'eo m-neh ng-nô, ah-di kæ c'ü gyi lao-nyüing, hao teng
ah-ko djün-cong-tsih-dæ. ²⁹ *Næn-kæn yiu ih-veng nyiŋ-kô ts'ih*
hyüong-di: do-go dæ-leh lao-nyüing, m-neh ng-nô, si-de. ³⁰ *Di-nyi dæ-*
leh keh-go lao-nyüing; yia m-neh ng-nô, si-de. ³¹ *Di-sæn yia dæ gyi;*
'o-ts'ih-go z-ka: tu m-neh ng-nô gao-lôh, si-de. ³² *Ting kyih-sah, lao-*
nyüing yia si-de. ³³ *Ka-ni, weh-cün-læ-go z-'eo, gyi tao-ti sön jü-go*
lao-nyüing? ing-we keh ts'ih-go nyiŋ tu c'ü gyi ko-de.”

²⁷ 撒土该人，就是话活转来个事干是呒得个，其拉有几个走拢来，问其是介话，²⁸ 「先生，摩西写落拨阿拉，话：谁若有阿哥死了，剩勒一个老娘，死时候呒得儿囡，阿弟该娶其老娘，好等阿哥传宗接代。²⁹ 难间有一份人家七兄弟。大个抬了老娘，呒得儿囡，死了。³⁰ 第二抬了箇个老娘，也呒得儿囡，死了。³¹ 第三也抬其；和七个是介。都呒得儿囡交落，死了。³² 顶结煞，老娘也死了。³³ 介呢，活转来个时候，其到底算谁个老娘？因为箇七个人都娶其过了。」

³⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Yin-dzæ z-shü-go ny ing yiu c'ü-tsing kô-c'ih: ³⁵ k'o-yi dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ, tsiang-læ z-shü yiu-veng go cü-kwu, m-neh c'ü-tsing kô-c'ih; ³⁶ yia feh we tsæ si; gyi-lah z weh-cün-læ-go ny ing, keh-lah teng t'in-s ih-yiang-go, yia tso Jing-ming-go ng-nô. ³⁷ Ziah-z kông-tao si-nying we weh-cün-læ, ziu-z Mo-si læ ‘Ts'-bang jü’ keh-p'in yia ming-ming ts-tin-ko; gyi ts'ing-hwu Cü z ‘Üô-pah-lah-hen-go Jing-ming, Yi-sah-go Jing-ming, Yüô-kôh-go Jing-ming.’ [C. 3. 6.] ³⁸ Jing-ming feh-z si-nying-go *Jing-ming*, z weh-nying-go *Jing-ming*: ing-we ^[1]long-tsang dziu Jing-ming k'en-læ tu z weh-go.”

³⁴ 耶稣回答其拉，话：「现在时世个人有娶进嫁出。³⁵ 可以从死人中央活转来，将来时世有份个主顾，呒得娶进嫁出，³⁶ 也弗会再死，其拉是活转来个人，箇拉等天使一样个，也做神明个儿囡。」

³⁷ 若是讲到死人会活转来，就是摩西来『刺棚树』箇篇也明明指点过，其称呼主是『亚伯拉罕个神明，以撒个神明，雅各个神明。』

³⁸ 神明弗是死人个神明，是活人个神明。因为拢总就神明看来都是活个^[1]。」

[1] 'Ôh wô, gyi-lah long-tsang we-leh Jing-ming weh-go: k'en Lm. 6. 10, 11. 或话，其拉拢总为了神明活个。看 Lm. 6. 10, 11. (原注)

³⁹ Yiu kyi-go doh-shü-nying z-ka wô, “Sin-sang, Ng shih-wô tao z-go.” ⁴⁰ Yi-‘eo gyi-lah ih-ngæn feh ken ky‘i meng Gyi.

³⁹ 有几个读书人是介话：「先生，尔说话倒是个。」⁴⁰ 以后其拉一眼弗敢去问其。

⁴¹ *Yiæ-su teng gyi-lah wô*, “Nying-kô dza-we wô Kyi-toh z Da-bih-go ‘Eo-dæ? ⁴² Næn-kæn Da-bih zi læ Sing-s-li z-ka wô, ‘Cü teng ngô-go Cü wô, Hao zo læ Ngô jing-siu-pin, ⁴³ teng-tao Ngô pô Ng-go dziu-dih tso Ng-go dah-kyiah-teng.’ [S. 110. 1.] ⁴⁴ Ka-ni, Da-bih *kyi-jün ts‘ing-hwu Gyi z Cü*, Gyi dza-we wa z Da-bih-go ‘Eo-dæ?’”

⁴¹ 耶稣等其拉话：「人家咋会话基督是大辟个后代？⁴² 难间大辟自来圣诗里是介话：『主等我个主话，好坐来我顺手边，⁴³ 等到我把尔个仇敌做尔个踏脚凳。』[S. 110. 1.] ⁴⁴ 介呢，大辟既然称呼其是主，其咋会还是大辟个后代？」

⁴⁵ Cong pah-sing t‘ing-tong z-‘eo, Gyi ziu teng meng-du wô, ⁴⁶ “Ng-lah yüong kying-bông keh-sing doh-shü-nying: gyi-lah iao c‘ün-leh diahng-diahang i-zông tseo-læ-tseo-ky‘i; z-min-zông hwun-hyi nyng-kô ts‘ing gyi en; jü-we-dông-li iao zo zông-we, tsiu-yin-zông iao zo deo-we: ⁴⁷ ping-ts‘ia t‘eng-ky‘üoh kwu-sông lao-nyüing-go kô-kyi, kô-hyi-deo tao-kao mæn-diahang. Gyi-lah pih-ding ziu-ze yü-kô djong.”

⁴⁵ 众百姓听东时候，其就等门徒话，⁴⁶ 「尔拉用谨防箇星读书人。其拉要穿勒长长衣裳走来走去，市面上欢喜人家请其安，聚会堂里要坐上位，酒筵上要坐头位。⁴⁷ 并且吞吃孤孀老娘个家计，假戏头祷告漫长。其拉必定受罪愈加重。」

Lk. XXI.

YLÆ-SU deo dæ-ky'i k'en-kyin keh-sing yiu-lao pô gyi-lah li-veh
tiu-lôh dzin-kw'u-li:² yi k'en-kyin ih-go gyüong kwu-sông lao-nyüing
yia læ keh-ten tiu [1]liang dong-din;³ ziu wô, “Ngô jih-we wô hyiang
ng-lah dao, Keh-go gyüong-gyüong kwu-sông lao-nyüing tiu-tih-go, pi
cong-nying wa to.⁴ Ing-we gyi-lah cong-nying pô to-deo læ Jing-ming-
go li-veh cong-nyiang tiu-tin-tih: keh-go lao-nyüing zi yia ky'üih-li-li,
z gyi sô yiu-go long-tsang tiu-tsing-tih-de.”

耶稣头抬起看见箇星有佬把其拉礼物丢落钱库里，² 又看见一个穷孤孀老娘也来箇墳丢两铜钿^[1]，³ 就话：「我实惠话向尔拉道，箇个穷孤孀老娘丢的个，比众人还多。⁴ 因为其拉众人把多头来神明个礼物中央丢点的，箇个老娘自也缺利利，是其所有个拢总丢进的了。」

[1] *Keh liang dong-din dzih ih-li ny ing-ts: k'en* Mk. 12. 42. 箇两铜钿值一厘银子。看 Mk. 12. 42. (原注)

⁵ YIU kyi-go ny ing læ-tih kōng sing-din-li yiu dza hao zah-deo teng du-long-læ-go tong-si tsōng-sih-tong, *Yiæ-su z-ka wô*, ⁶ “Ng-lah k'en-go keh-sing tong-si, tsiang-læ yiu nyih-ts tao-gyi, *lin-tsih ih-kw'e* zah-deo tu m-neh dzing-lôh læ zah-deo zōng-teng, long-tsong we ts'ah-diao.”

⁵ 有几个人来的讲圣殿里有咋好石头等助拢来个东西装饰东，耶稣是介话，⁶ 「尔拉看个箇星东西，将来有日子到其，连只一块石头都呒得剩落来石头上顶，拢总会拆掉。」

⁷ *Yiu ny ing meng Gyi, z-ka wô*, “Sin-sang, kyi-z yiu keh-sing z-ken? ping-ts'ia keh-sing z-ken kw'a læ go z-'eo, yiu soh-go ziao-deo?”

⁷ 有人问其，是介话：「先生，几时有箇星事干？并且箇星事干快来个时候，有啥个兆头？」

⁸ *Yiæ-su z-ka wô*, “Ng-lah yüong kwu-djôh, m-nao peh ny ing-kô ta-diao: ing-we yiu hyü-to ny ing we mao-leh Ngô ming-deo læ-gyi, z-ka wô, “Ngô ziu-z *Gyi*; [1]z-'eo gying-de:” keh-lah m-nao keng-leh gyi ky'i. ⁹ Ng-lah t'ing-meng tang-tsiang teng liao-lön-go z-ken, hao-vong ky'ih-hoh: ing-we keh-sing z-ken pih-ding sin yiu, dæn-z mah-go z-'eo feh-z mō-zōng *ziu tao*.”

⁸ 耶稣是介话：「尔拉用顾着，呒得好拨人家带掉，因为有许多人会冒勒我名头来其，是介话：『我就是其，时候近了^[1]。』箇拉呒得好跟勒其去。⁹ 尔拉听闻打仗等缭乱个事干，好窟吃惱，因为箇星事干必定先有，但是末个时候弗是马上就到。」

[1] 'Ôh wô, yi wô, Z-'eo gying-de. K'en Mt. 3. 2: 4. 17. 或话，又话，时候近了。看 Mt. 3. 2: 4. 17. (原注)

¹⁰ Yi teng gyi-lah wô, "Pah-sing teng pah-sing, koh-kô teng koh-kô, tu we dô-kô tang-tsiang: ¹¹ yiu-sing u-sen do-nyiang di-cing, ping-ts'ia yiu hwông-nyin, teng z-yüoh bing; wa-jiu p'ô-p'ô siang-mao teng do-do ziao-deo dzong t'in-li ka hyin-c'ih-læ. ¹² Keh-sing yiang-ying z-ken feh-zing læ yi-zin, nyung-kô we 'ô-siu k'ô ng-lah, ken-leh-'æ ng, song ng tao jü-we-dông, ky'ih ng lôh lao-kæn, we-leh Ngô-go ming-deo peh gyi-lah ka ng tao wông-ti teng tsong-toh-go min-zin. ¹³ Ng-lah p'ong-djôh keh-sing z-ken ziu yiu kyi-we hao tso te-tsing peh gyi-lah. ¹⁴ Ng-lah sing-li hao k'ô-ding vong yü-sin tang-sön dza-go hao feng-p'eo: ¹⁵ ing-we Ngô we s-peh ng-lah k'eo-dzæ teng ts'ong-ming, s-teh ng-lah te-deo long-tsong poh ng feh-tao, te-dih ng feh-ko. ¹⁶ Ziu-z ng-lah-go do-nying, hyüong-di, ts'ing-kyün, beng-jiu, we pô ng-lah song kwun; ng-lah yiu-sing peh gyi-lah long-sah: ¹⁷ ping-ts'ia we-leh Ngô-go ming-deo ng-lah we peh cong-nying k'eh-ts'eng. ¹⁸ Dæn-z lin ng

deo-li-go deo-fah ih-keng tu feh we shih-diao.¹⁹ Ng-lah sing yüong
jing-næ, ka pao-djün sing-ming.

¹⁰ 又等其拉话：「百姓等百姓，国家等国家，都会大家打仗。」

¹¹ 有星鸟碎大样地震，并且有荒年，等时疫病，还有怕怕相貌等大
大兆头从天里介显出来。¹² 箇星样样事干弗曾来以前，人家会下手
柯尔拉，赶勒害尔，送尔到聚会堂，掣尔落牢监，为了我个名头拨
其拉解尔到皇帝等总督个面前。¹³ 尔拉碰着箇星事干就有机会好做
对证拨其拉。¹⁴ 尔拉心里好柯定劄预先打算咋个好分割。¹⁵ 因为我
会赐拨尔拉口才等聪明，使得尔拉对头拢总驳尔弗倒，对敌尔弗
过。¹⁶ 就是尔拉个大人，兄弟，亲眷，朋友，会把尔拉送官，尔拉
有星拨其拉弄煞。¹⁷ 并且为了我个名头尔拉会拨众人刻付。¹⁸ 但是
连尔头里个头发一根都弗会失掉。¹⁹ 尔拉心用忍耐，介保全性命。

²⁰ “Ng-lah k'en-kyin ping-mô we-djü Yiæ-lu-sah-leng, ziu hao
hyiao-teh gyi hwô-we-bing-di z-'eo gying-de.²¹ Keh-go z-'eo, læ Yiu-
t'a di-fông læ-kæn cü-kwu hao dao tao sæn-li ky'i; læ dzing-cong go
cü-kwu tu kæ tseo-c'ih; læ hyiang-go m-nao tseo-tsing-ky'i.²² Ing-we
keh-sing ziu-z sing-ün wæn-pao-go nyih-ts, s-teh *Shü-li* long-tsang sia-
tih shih-wô yiu yiao-nyiæn.²³ Keh-go z-'eo, do-du teng ky'üoh-na-go
lao-nyüing yiu 'o-se! ing-we *keh* di-fông pih iao tsao do-kyih, keh-go
pah-sing pih iao ziu ô-wông.²⁴ Tao-k'eo-li si-go yia yiu; lo-liah tao

væn-koh ky'i-go yia yiu: ping-ts'ia Yiæ-lu-sah-leng peh bih-koh-nying dah-diao, teng-tao bih-koh-nying-go nyih-ts mun-c'ih.

²⁰ 「尔拉看见兵马围住耶路撒冷，就好晓得其化为平地时候近了。²¹ 箇个时候，来犹太地方来间主顾好逃到山里去，来城中个主顾都该走出，来乡个呒得好走进去。²² 因为箇星就是申冤还报个日子，使得书里拢总写的说话有效验。²³ 箇个时候，大肚等吃奶个老娘有祸祟！因为箇地方必要遭大劫，箇个百姓必要受慄惶。²⁴ 刀口里死个也有，掳掠到万国去个也有。并且耶路撒冷拨别国人踏掉，等到别国人个日子满出。

²⁵ “Nyih-deo, yüih-liang, sing-siu, pih-ding we hyin-c'ih ziao-deo læ; læ di-zōng koh-kô tsao-kyih m-shih-fah; hæ-yang fong-lōng ngô-
ngô-hyang; ²⁶ nying-kô, yi pô keh-sing gyi-z, yi bōng-tao shü-kæn-
zōng iao læ go z-ken, tu hah-leh shih-weng-lin-ky'i: ing-we t'in-zōng
keh-sing yiu gyün-ping go we yiao-dong. ²⁷ Keh-go z-'eo gyi-lah we
k'en-kyin Nying-go Ng-ts, yiu do-do gyün-ping teng yüong-wô, zo-leh
yüing ka læ. ²⁸ Keh-sing z-ken fah-tsôh z-'eo, ng-lah kyi-sing hao dzih-
ky'i-læ, deo hao dæ-ky'i-læ; ing-we c'ü-joh ng-lah go nyih-ts kw'a tao-
de.”

²⁵ 「日头，月亮，星宿，必定会显出兆头来，来地上国家遭劫
呒设法，海洋风浪牙牙响；²⁶ 人家，又把箇星奇事，又防到世间上

要来个事干，都吓勒失魂怜气。因为天上箇星有权柄个会摇动。²⁷
箇个时候其拉会看见人个儿子，有大大权柄等荣华，坐勒云介来。
²⁸ 箇星事干发作时候，尔拉肌身好直起来，头好抬起来，因为取赎
尔拉个日子快到了。」

²⁹ Ziu kōng ih-go pi-fōng peh gyi-lah t'ing, z-ka wō, “Ng-lah hao
k'en vu-hwō-ko teng pah-yang jü-moh. ³⁰ Gyi-lah pao-c'ih ngō-den
læ, ng-lah ih k'en-kyin, zi ziu hyiao-teh 'ô-t'in kw'a tao-de. ³¹ Z-ka-go,
ng-lah k'en-kyin keh-sing z-ken dong-tsōh-ky'i-læ, ziu hao hyiao-teh
Jing-ming-go koh kw'a tao-de. ³² Ngō tsing wō hyiang ng-lah dao,
Keh-go shü-dæ, feh teng-tao keh-sing z-ken tu tso-dzing, feh we ko-
ky'i. ³³ T'in teng di we ko-ky'i: Ngō-go shih-wō feh we ko-ky'i.

²⁹ 就讲一个比方拨其拉听，是介话：「尔拉好看无花果等百样
树木。³⁰ 其拉爆出芽头来，尔拉一看见，自就晓得夏天快到了。³¹
是介个，尔拉看见箇星事干动作起来，就好晓得神明个国快到了。
³² 我真话向尔拉道，箇个世代，弗等到箇星事干都做成，弗会过
去。³³ 天等地会过去，我个说话弗会过去。

³⁴ “Ng-lah zi yüong kwu-djōh; zōng-k'ong-p'ô to ky'üoh to hah,
teng kying-si-go zeo-meng, long-leh sing ngæ-teng-teng, ka keh-go
nyih-ts deh-jün ling-djōh ng-lah. ³⁵ Ing-we ziang ih-go gyiang tiao-siu
go tong-si, keh-go nyih-ts ih tao, p'u-t'in-di-'ô en-tæn deng-tih-go

nying tu we peh gyi tsao-tsing.³⁶ Keh-lah ng-lah kæ su-sing, djōng-djōng tao-kao, s-teh ng-lah k'o-yi bi-diao tsiang-læ long-tsong keh-sing z-ken, yia hao lih læ Nying-go Ng-ts min-zin.”

³⁴ 「尔拉自用顾着，尚恐怕多吃多喝，等今世个愁闷，弄勒心呆顿顿，介箇个日子突然临着尔拉。³⁵ 因为像一个弶鸟兽个东西，箇个日子一到，普天地下安耽庵的个人都会拨其罩进。³⁶ 箇拉尔拉该苏醒，常常祷告，使得尔拉可以避掉将来拢总箇星事干，也好立来人个儿子面前。」

³⁷ *Yiæ-su me-nyih læ sing-din-li kao-hyüing; me-yia tseo-c'ih tao ih-zo sæn kyiao-leh Ken-læn sæn, ky'i soh-yia.* ³⁸ Cong pah-sing tsao t'in-nyiang tao sing-din-li ky'i t'ing Gyi kông.

³⁷ 耶稣每日来圣殿里教训，每夜走出到一座山叫勒橄榄山，去宿夜。³⁸ 众百姓早天亮到圣殿里去听其讲。

Lk. XXII.

VU-KAO-PING-GO tsih-k'eng, kyiao-leh Yü-yüih-tsih, kw'a tao-de:² keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying tang-sön dza-go hao long-sah Yiæ-su; ing-we p'ô pah-sing.

无酵饼个节肯，叫勒逾越节，快到了。² 箇星祭司头等读书人打算咋个好弄煞耶稣，因为怕百姓。

³ Jih-nyi-go meng-du li-hyiang ih-go, kyiao-leh Kyüô-liah-go Yiu-da, Sah-dæn jih-tsing gyi li-hyiang: ⁴ gyi ziu teng keh-sing tsi-s-deo teng z-we ky'i siang-liang dza-go hao pô Yiæ-su ma peh gyi-lah. ⁵ Gyi-lah ziu hwun-hyi, kông-k'æ coh ny ing-ts peh gyi. ⁶ Yiu-da ing-dzing, ky'i zing ^[1]feh peh cong-nying nao-z go kyi-we, hao pô Yiæ-su kao-dæ gyi-lah.

³ 十二个门徒里向一个，叫勒加略个犹大，撒但入进其里向。⁴ 其就等箇星祭司头等侍卫去商量咋个好把耶稣卖拨其拉。⁵ 其拉就欢喜，讲开给银子拨其。⁶ 犹大应承，去寻弗拨众人闹事个机会^[1]，好把耶稣交代其拉。

[1] 'Ôh wô, cong-nying m-neh læ-tong go kyi-we. 或话，众人呒得来东个机会。（原注）

⁷ VU-KAO-TSIH keh nyih, ziu-z kæ sah yü-yüih siao-yiang go nyih-ts, tao-de: ⁸ Yiæ-su ts'a Pe-teh teng Iah-'en, z-ka wô, "Hao ky'i be-bæn yü-yüih peh ah-lah ky'üoh." ⁹ Gyi-lah wô, "Ng iao ah-lah 'ah-li ky'i be-bæn?" ¹⁰ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ng-lah tseo-tsing zing-li, we p'ong-djôh ih-go ny ing yiu ih-bing shü ky'ih-tih; gyi tseo-tsing-go oh-li hao keng gyi tsing-ky'i. ¹¹ Hao teng keh-veng cü-nying-kô wô,

‘Sin-sang meng ng z-ka wô, Ngô teng Ngô-go meng-du hao ky’üoh yü-yüih keh-kæn k’ah-vông læ ‘ah-li?’¹² Gyi ziu we pô pa-shih-hao-liao ih-kæn do-do leo-teng peh ng-lah k’en: læ keh-deo ng-lah hao be-hao-kæn.’¹³ Gyi-lah ky’i-de, *ko-jün* p’ong-djôh ziang *Yiæ-su* teng gyi-lah sô wô ka: ziu pô yü-yüih be-hao-kæn.

⁷ 无酵节箇日，就是该杀逾越小羊个日子，到了。⁸ 耶稣差彼得等约翰，是介话：「好去备办逾越拔阿拉吃。」⁹ 其拉话：「尔要阿拉何里去备办？」¹⁰ 耶稣等其拉话：「尔拉走进城里，会碰着一个人有一瓶水掣的，其走进个屋里好跟其进去。」¹¹ 好等箇份主人家话：『先生问尔是介话，我等我个门徒好吃逾越箇间客房来何里？』¹² 其就会把摆设好了一间大大楼顶拨尔拉看。来箇头尔拉好备好间。」¹³ 其拉去了，果然碰着像耶稣等其拉所话介。就把逾越备好间。

¹⁴ Z-’eo tao-de, *Yiæ-su* zo-zih: jih-nyi-go s-du yia dô-kô zo-zih.¹⁵ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, “Ngô z do-nyiang ky’i-mo, feh-zing ziu næn zin-deo teng ng-lah dô-kô ky’üoh keh-go yü-yüih:¹⁶ ing-we Ngô wô hyiang ng-lah dao, dzong-kying-yi-’eo Ngô feh tsæ ky’üoh keh-go yü-yüih, ih-dzih teng-tao læ Jing-koh li-hyiang yiu yiao-nyiæn de.”¹⁷ Ziu tsih-ziu-leh pe-ts, coh-zia-hao, z-ka wô, “Ng-lah do-leh keh-go, dô-kô

feng-tæn-k'æ. ¹⁸ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ngô feh tsæ ky'üoh bu-dao tsiu, ih-dzih teng-tao Jing-ming-go koh tao-de.”

¹⁴ 时候到了，耶稣坐席，十二个使徒也大家坐席。¹⁵ 耶稣等其拉话：「我是大样企慕，弗曾受难前头等尔拉大家吃箇个逾越。¹⁶ 因为我话向尔拉道，从今以后我弗再吃箇个逾越，一直等到来神国里向有效验了。」¹⁷ 就接受了杯子，祝谢好，是介话：「尔拉驮勒箇个，大家分带开。¹⁸ 我话向尔拉道，我弗再吃葡萄酒，一直等到神明个国到了。」

¹⁹ Keh-tsao do-leh mun-deo, coh-zia-ts p'ah-k'æ, kao-fu gyi-lah, z-ka wô, “Keh z Ngô-go kyi-sing, we-leh ng-lah sô-c'ih-go: ng-lah yüong ka ky'i tso, hao kyi-teh Ngô.” ²⁰ Yü-yüih ky'üoh-hao-ts, yia z-ka do-leh pe-ts, wô, “Keh-go pe-ts z ts'oh-tsæn-sing-go iah, k'ao-djôh Ngô-go hyüih shih-lih-go, we-leh ng-lah liu-c'ih-læ-go. ²¹ Dæn-z ma-diao Ngô go cü-kwu, gyi-go siu teng Ngô dô-kô læ coh-teng-zông. ²² Nying-go Ng-ts nyün-z iao ky'i, tsiao yi-zin ding-hao-liao-go: dæn-z ma-diao Gyi keh-go nying yiu 'o-se!” ²³ Gyi-lah ziu dô-kô meng-læ-meng-ky'i, tao-ti 'ah-li ih-go tsiang-læ tso keh-go z-ken.

¹⁹ 箇遭驮勒馒头，祝谢仔派开，交付其拉，是介话：「箇是我个肌身，为了尔拉舍出个。尔拉用介去做，好记得我。」²⁰ 逾越吃过仔，也是介驮勒杯子，话：「箇个杯子是簇崭新个约，靠着我个

血设立个，为了尔拉流出来个。²¹但是卖掉我个主顾，其个手等我大家来桌凳上。²²人个儿子原是要去，照以前定好了个。但是卖掉其箇个人有祸祟！」²³其拉就大家问来问去，到底何里一个将来做箇个事干。

²⁴ Meng-du cong-nyiang yia yiu tsang-leng, tao-ti 'ah-li ih-go sön do. ²⁵ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keh-sing bih-koh-go wông-ti ah-jih pah-sing; tsih-công gyün-ping kwun-djü gyi-lah cü-kwu, nying-kô eo gyi-lah z eng-nying. ²⁶ Dæn-z ng-lah m-nao z-ka-go: ng-lah cong-nyiang tso do-go cü-kwu kæ ziang siao; tso deo go cü-kwu kæ ziang tông-dzih-go nying ka-go. ²⁷ Jü do ni, wa-z zo-zih-go cü-kwu, wa-z tông-dzih-go cü-kwu? feh-z zo-zih-go cü-kwu do ma? Dæn-z Ngô læ ng-lah cong-nyiang ziang tông-dzih-go cü-kwu ka-go. ²⁸ Ngô tsao-næn-go z-'eo, z ng-lah dziang-t'ong dô-kô læ-tong: ²⁹ Ngô yia pô ih-go koh iah-hao peh ng-lah, ziang Ngô Ah-tia iah peh Ngô ka-go; ³⁰ hao peh ng-lah læ Ngô-go koh-li teng Ngô tso-coh ky'üoh-ky'üoh hah-hah, ping-ts'ia hao zo læ zo-we-li sing-p'un Yi-seh-lih jih-nyi-go ts-p'a.”

²⁴ 门徒中央也又争论，到底何里一个算大。²⁵ 耶稣等其拉话：「箇星别国个皇帝压实百姓，执掌权柄管住其拉主顾，人家讴其拉是恩人。²⁶ 但是尔拉呒得好是介个。尔拉中央做大个主顾该像小，

做头个主顾该像当值个人介个。²⁷ 谁大呢，还是坐席个主顾，还是当值个主顾？弗是坐席个主顾大吗？但是我来尔拉中央像当值个主顾介个。²⁸ 我遭难个时候，是尔拉长通大家来东。²⁹ 我也把一个国约好拨尔拉，像我阿爹约拨我介个，³⁰ 好拨尔拉来我个国里等我做桌吃吃喝喝，并且好坐来座位里审判以色列十二个支派。」

³¹ Cü yi wô, “Si-meng, Si-meng, Sah-dæn yiu gyün-ping t'ao-kode hao po-long ng-lah, ziang mah ka-go.” ³² Dæn-z Ngô we-leh ng-noh gyiu-ko-de, s-teh ng siang-sing-go sing feh we shih-diao: teng ng voh-cün-læ z-'eo, hao kyin-kwu ng keh-pæn hyüong-di-go sing.” ³³ Pe-teh teng Gyi wô, “Cü, ziu-z teng Ng dô-kô lôh-kæn dô-kô si, ngô yia dzing-nyün-go.” ³⁴ Yiæ-su z-ka wô, “Pe-teh, Ngô wô hyiang ng dao, Kyih-mih-ts, kyi feh-zing di-go zin-deo, ng we sæn-tsao wô feh nyi-geh Ngô.”

³¹ 主又话：「西门，西门，撒但有杈柄讨过了好簸拢尔拉，像麦介个。³² 但是我为了尔依求过了，使得尔相信个心弗会失掉。等尔复转来时候，好坚固尔箇班兄弟个心。」³³ 彼得等其话：「主，就是等尔大家落监大家死，我也情愿个。」³⁴ 耶稣是介话：「彼得，我话向尔道，今末仔，鸡弗曾啼个前头，尔会三遭话弗认得我。」

³⁵ *Yiæ-su yi teng gyi-lah wô*, “Ngô zin-deo ts'a ng-lah feh ta sōng-mun, feh ta pao-voh, feh ta 'a, keh z-'eo yiu soh-go ky'üih-siao ma?”
Gyi-lah wô, “M-kao ky'üih.” ³⁶ Ziu teng gyi-lah wô, “Næn-kæn yiu-leh sōng-mun, hao ta-leh-ky'i; yiu-leh pao-voh, yia z-ka-go: m-neh tao cü-kwu, hao ma-diao gyi i-zōng, ky'i ma ih-pô tao.” ³⁷ Ngô wô hyiang ng-lah dao, *Shü-li* sô sia-tih, ‘Gyi læ væn-nying li-hyiang sön-tsing dzænen,’ [Y. 53. 12.] lin keh-kyü shih-wô yia pih-ding ing-djôh Ngô sing-zōng: ing-we z kwæn-djôh Ngô go z-ken, tu læ-tih wun-djün.” ³⁸
Meng-du z-ka wô, “Cü, dōng-deo yiu liang-pô tao læ-tong.” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keo-de.”

³⁵ 耶稣又等其拉话：「我前头差尔拉弗带赏滿，弗带包袱，弗带鞋，箇时候有啥个缺少吗？」其拉话：「呒告缺。」³⁶ 就等其拉话：「难间有勒赏滿，好帶勒去，有勒包袱，也是介个，呒得刀主顾，好卖掉其衣裳，去买一把刀。³⁷ 我话向尔拉道，书里所写的，『其来犯人里向算进在内』[Y. 53. 12.] 连箇句说话也必定应着我身上。因为是关着我个事干，都来的完全。」³⁸ 门徒是介话：「主，荡头有两把刀来东。」耶稣等其拉话：「够了。」

³⁹ *YIÆ-SU tseo-c'ih-ts, ziang 'æn-djông ka tao Ken-læn sæn ky'i; meng-du yia keng-leh Gyi ky'i.* ⁴⁰ Tao-leh keh-t'ah di-fông, teng gyi-

lah wô, “Ng-lah yüong gyiu-gyiu feh s-teh ng tseo-tsing mi-'ôh li-hyiang.”

³⁹ 耶稣走出仔，像闲常介到橄榄山去，门徒也跟勒其去。 ⁴⁰ 到了箇墳地方，等其拉话：「尔拉用求求弗使得尔走进迷惑里向。」

⁴¹ Ziu li-k'æ gyi-lah, iah-læ ziang zah-deo k'ang-ky'i ka yün, kyiah-k'o-deo gyü-lôh gyiu-gyiu, z-ka wô, ⁴² “Ah-tia, [1]Ng ziah k'eng min-diao Ngô keh-go pe-ts, gyiu Ng min-diao-ts: se-tsih ka-go, feh-z Ngô-go cü-i, z Ng-go cü-i hao tso-dzing.” ⁴³ Yiu ih-go dzong t'in læ-go t'in-s yin-c'ih-læ peh Gyi k'en, teng Gyi kô lih-dao. ⁴⁴ Yiæ-su næn-ko tao gyih-deo, veng-nga gyiu-leh kyih: Gyi-go 'en ziang tin-tang-tin nyung-long-liao hyüih ti-lôh di-yang ka. ⁴⁵ Gyiu-hao-de bô-ky'i-læ, tseo tao meng-du u-sen, k'en-kyin gyi-lah be tæn iu-meng kw'eng-joh-tih, ⁴⁶ teng gyi-lah wô, “Dza-we kw'eng-joh-tong? yüong bô-ky'i-læ tao-kao, sæn-leh tseo-tsing mi-'ôh li-hyiang ky'i.”

⁴¹ 就离开其拉，约来像石头擗起介远，脚剗头跪落求求，是介话，⁴² 「阿爹，尔若肯免掉我箇个杯子^[1]，求尔免掉仔。虽即介个，弗是我个主意，是尔个主意好做成。」⁴³ 有一个从天来个天使现出来拨其看，等其加力道。⁴⁴ 耶稣难过到极头，分外求勒急。其个汗像点打点凝拢了血滯落地咩介。⁴⁵ 求好了爬起来，走到门徒乌

碎，看见其拉被担忧困熟的，⁴⁶ 等其拉话：「咋会困熟东？用爬起来祷告，省勒走进迷惑里向去。」

[1] 'Ôh wô, Ng ziah k'eng, keh-go pe-ts teng Ngô do-ko. 或话，尔若肯，箇个杯子等我驮过。（原注）

⁴⁷ Gyi wa læ-tih kông-go z-'eo, yiu ih-dziao ny ing tao-de; jih-nyi-go meng-du li-hyiang ih-go kyiao-leh Yiu-da ling-zin, ziu tseo-long Yiæ-su u-dông, iao teng Gyi hyüong-cü. ⁴⁸ Yiæ-su teng gyi wô, "Yiu-da, ng pô hyüong-cü læ-tih ma-diao Nying-go Ng-ts ma?" ⁴⁹ Yiæ-su sing-pin ny ing k'en-kyin gyi-lah iao tso-c'ih-læ z-ken, teng Gyi wô, "Cü, ah-lah hao dong tao tsæn feh?" ⁵⁰ Gyi-cong yiu ih-go ny ing tsæn tsi-s-deo-go nu-boh, siah-lôh gyi jing-tsah ng-to. ⁵¹ Yiæ-su we-teh z-ka wô, "Eo gyi tao ka-go." Ziu en-en gyi ng-to, i gyi hao.

⁴⁷ 其还来的讲个时候，有一潮人到了，十二个门徒里向一个叫勒犹大领前，就走拢耶稣乌荡，要等其嗅嘴。⁴⁸ 耶稣等其话：「犹大，尔把嗅嘴来的卖掉人个儿子吗？」⁴⁹ 耶稣身边人看见其拉要做出事干，等其话：「主，阿拉好动刀斩弗？」⁵⁰ 其中有一个人斩祭司头个奴仆，削落其顺只耳朵。⁵¹ 耶稣回答是介话：「候其到介个。」就按按其耳朵，医其好。

⁵² Yiæ-su teng læ k'ô Gyi keh-pæn tsi-s-deo, sing-din-li-go z-we, tsiang-lao keh-sing, z-ka wô, "Ng-lah tseo-c'ih-læ, dza-we do-leh tao

teng kweng-ts, ziang k'ô gyiang-dao ka? ⁵³ Ngô nyih-nyih læ sing-din-li ng-lah cong-nyiang læ-kæn, keh z-'eo feh 'ô-siu k'ô Ngô. Dæn-z keh-zōng z ng-lah-go z-'eo, teng heh-en *di-fōng-go shü-dao*.”

⁵² 耶稣等来柯其箇班祭司头，圣殿里个侍卫，长老箇星，是介话：「尔拉走出来，咋会驮勒刀等棍子，像柯强盜介？⁵³ 我日日来圣殿里尔拉中央来间，箇时候弗下手柯我。但是箇晌是尔拉个时候，等黑暗地方个势道。」

⁵⁴ GYI-LAH k'ô Yiæ-su, ta-leh-ky'i, ta tao tsi-s-deo-go ngô-meng-li. Pe-teh yün-yün keng-kæn. ⁵⁵ Ming-dōng cong-nyiang sang-leh ho, gyi-lah dô-kô zo-lôh; Pe-teh yia læ gyi-lah cong-nyiang zo-kæn. ⁵⁶ Yiu ih-go ô-deo k'en-kyin Pe-teh hyiang-djôh ho-kwông zo-kæn, ziut's'ing-ting k'en-k'en gyi, wô, “Keh-go ny ing yia teng Gyi dô-kô læ-kæn-go.” ⁵⁷ Pe-teh feh tsiao-jing Yiæ-su, z-ka wô, “Nyü-nying, ngô feh ny ing-teh Gyi.” ⁵⁸ Ko-leh ih-zōng, yi yiu ih-go ny ing k'en-kyin Pe-teh, ziut wô, “Ng yia z gyi-lah tso-de ny ing.” Pe-teh wô, “Ng-go ny ing, ngô feh-z.” ⁵⁹ Tsæ deng pun z-zing ka-siang-mao, yi yiu ih-go ny ing dziah-jih wô, “Keh-go ny ing jih-dzæ z teng Gyi dong-de-go: ing-we z-go Kyüô-li-li ny ing.” ⁶⁰ Pe-teh wô, “Ng-go ny ing, ng læ-tih kông ngô feh tong.” Gyi wa læ-tih kông-go z-'eo, kyi lih-k'eh di-de. ⁶¹ Cü nyin-cün k'en-k'en Pe-teh: Pe-teh kyi-teh-tao Cü-go shih-wô, ziut-z wô, “Kyi feh-

zing di-go zin-deo, ng we sæn-tsao feh tsiao-jing Ngô.”⁶² Pe-teh ziu tseo-c'ih nga-deo, k'oh-leh sōng-sing.

⁵⁴ 其拉柯耶稣，带勒去，带到祭司头个衙门里。彼得远远跟间。⁵⁵ 明堂中央生勒火，其拉大家坐落，彼得也来其拉中央坐间。⁵⁶ 有一个丫头看见彼得向着火光坐间，就清盯看看其，话：「箇个人也等其大家来间个。」⁵⁷ 彼得弗招认耶稣，是介话：「女人，我弗认得其。」⁵⁸ 过了一晌，又有一个人看见彼得，就话：「尔也是其拉做队人。」彼得话：「尔个人，我弗是。」⁵⁹ 再庵半时辰介相貌，又有一个人着实话：「箇个人实在是等其同队个。因为是个加利利人。」⁶⁰ 彼得话：「尔个人，尔来的讲我弗懂。」其还来的讲个时候，鸡立刻啼了。⁶¹ 主扭转看看彼得。彼得记得到主个说话，就是话：「鸡弗曾啼个前头，尔会三遭弗招认我。」⁶² 彼得就走出外头，哭勒伤心。

⁵³ Kwun-siu Yiæ-su cü-kwu hyi-long Gyi, tang Gyi:⁶⁴ ngæn-tsing teng Gyi tsô-ts tang Gyi pô-công, meng Gyi wô, “Ng ts'ia kông-kông sin-cü shih-wô, wô tang Ng go cü-kwu z jü.”⁶⁵ Wa-yiu pô hyü-to bih-nyiang-kao shih-wô sih-doh Gyi.

⁶³ 管守耶稣主顾戏弄其，打其。⁶⁴ 眼睛等其遮仔打其巴掌，问其话：「尔且讲讲先知说话，话打尔个主顾是谁？」⁶⁵ 还有把许多别样告说话亵渎其。

⁶⁶ TAO-LEH t'in-liang, pah-sing-go tsiang-lao, cong tsi-s-deo, teng doh-shü-nying, tu jü-long-læ, ta-leh Yiæ-su tao gyi-lah kong-weli, *meng Gyi*, wô, ⁶⁷ “Ng ziah z Kyi-toh, yüong wô hyiang ah-lah dao.” *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, “Ziah-z wô hyiang ng dao, ng-lah feh k'eng siang-sing: ⁶⁸ ziah-z meng ng, ng-lah feh k'eng we-teh, yi feh k'eng fông Ngô. ⁶⁹ Dzong-kying-yi-'eo Nying-go Ng-ts we zo. læ yiu neng-ken Jing-ming-go jing-siu-pin.” ⁷⁰ Cong-nying wô, “Ka-ni, Ng z Jing-ming-go Ng-ts feh?” *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, “Ng-lah wô-djôh-de: Ngô z *Gyi*.” ⁷¹ *Gyi*-lah z-ka wô, “Ah-lah 'o-yüong bih-yang te-tsing? *Gyi* ts'ing-k'eo kông-go ah-lah zi t'ing-meng-de.”

⁶⁶ 到了天亮，百姓个长老，众祭司头，等读书人，都聚拢来，带勒耶稣到其拉公会里，问其，话，⁶⁷ 「尔若是基督，用话向阿拉道。」耶稣等其拉话：「若是话向尔道，尔拉弗肯相信。⁶⁸ 若是问尔，尔拉弗肯回答，又弗肯放我。⁶⁹ 从今以后人个儿子会坐来有能干神明个顺手边。」⁷⁰ 众人话：「介呢，尔是神明个儿子弗？」耶稣等其拉话：「尔拉话着了。我是其。」⁷¹ 其拉是介话：「阿拉何用别样对证？其亲口讲个阿拉自听闻了。」

Keh-pæn ny ing long-tsong bô-ky'i-læ, pô Yiæ-su ka tao Pe-lah-to u-dông.² Ziu kao Gyi zōng, wô, "Keh-go Nying ah-lah yi-kying k'ao-jih Gyi z yiao-'ôh pah-sing go, kying-djü gyi-lah vong deo zin-liang peh Kæ-sah, Gyi-zi ts'ing Zi z Kyi-toh ih-go wông-ti."³ Pe-lah-to meng Yiæ-su, z-ka wô, "Ng z Yiu-t'a ny ing-go Wông-ti feh?" Yiæ-su we-teh gyi wô, "Ng wô-djôh-de."

箇班人拢总爬起来，把耶稣解到彼拉多乌荡。²就告其上，话：「箇个人阿拉已经靠实其是摇惑百姓个，禁住其拉留投钱粮拨该撒，其自称自是基督一个皇帝。」³ 彼拉多问耶稣，是介话：「尔是犹太人个皇帝弗？」耶稣回答其话：「尔话着了。」

⁴ Pe-lah-to teng keh-sing tsi-s-deo teng cong-nying wô, "Ngô k'en keh-go Nying z ih-ngæn m-kao ze."⁵ Cong-nying p'ing-ming eo-ky'i-læ, z-ka wô, "Gyi z t'iao-dong pah-sing go, læ Yiu-t'a 'en-tao-c'ü, dzong Kyüô-li-li k'æ-dæ ih-dzih tao dông-deo, læ-tih 'ang kyiao."⁶ Pe-lah-to ih t'ing-meng Kyüô-li-li sæn-go z, ziu meng Gyi z Kyüô-li-li ny ing feh.⁷ Kyi-jün hyiao-teh z Hyi-lih kæ-kwun, ziu song Gyi tao Hyi-lih u-dông ky'i: keh-go z-'eo Hyi-lih k'eo-k'eo læ Yiæ-lu-sah-leng læ-tong.

⁴ 彼拉多等箇星祭司头等众人话：「我看箇个人是一眼呒告罪。」⁵ 众人拼命讴起来，是介话：「其是挑动百姓个，来犹太咸

到处，从加利利开台一直到荡头，来的行教。」⁶ 彼拉多一听闻加利利三个字，就问其是加利利人弗。⁷ 既然晓得是希律该管，就送其到希律乌荡去。箇个时候希律扣扣来耶路撒冷来东。

⁸ Hyi-lih ih k'en-kyin Yiæ-su, do-nyiang hwun-hyi: z iao-siang k'en-kyin Gyi dziang-yün-de, ing-we t'ing-meng Gyi-go z-ken hyü-to; yi siang-vông k'en-kyin Gyi tso-c'ih soh-go jing-tsih læ. ⁹ *Hyi-lih* meng Gyi hyü-to shih-wô; Yiæ-su ih-ngæn feh ing. ¹⁰ Keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying lih-ts, p'ing-ming kao Gyi. ¹¹ Hyi-lih teng gyi-go ping tsao-siao Yiæ-su, hyi-long Gyi, do ih-gyin üong-üong i-zông p'i-leh Gyi sing-zông, *dzing-gyiu* song-ky'i peh Pe-lah-to. ¹² Pe-lah-to teng Hyi-lih yi-zin yiu ün-ky'i, keh nyih ziu dô-kô 'o-long-de.

⁸ 希律一看见耶稣，大样欢喜。是要想看见其长远了，因为听闻其个事干许多，又想望看见其做出啥个神迹来。⁹ 希律问其许多说话，耶稣一眼弗应。¹⁰ 箇星祭司头等读书人立仔，拼命告其。¹¹ 希律等其个兵嘲笑耶稣，戏弄其，驮一件雍雍衣裳披勒其身上，仍旧送去拨彼拉多。¹² 彼拉多等希律以前有怨气，箇日就大家和拢了。

¹³ Pe-lah-to dziao-long keh-sing tsi-s-deo, lin kwun-fu, lin pah-sing, ¹⁴ teng gyi-lah wô, “Ng-lah ka keh-go Nying peh ngô, wô Gyi yiao-'ôh pah-sing: ng-lah kao Gyi keh-sing z-ken yi-kying læ ng-lah

tōng-min sing-ko-de, ngô k'en Gyi ih-ngæn m-kao ze.¹⁵ Ziu-z Hyi-lih yia z-ka-go; ing-we ngô ts'a ng-lah ky'i kyin Hyi-lih ko-de, *dziu Hyi-lih p'un-tön k'en-læ* Gyi tso-go z-ken m-kao soh-go kæ si go en-gyin.¹⁶ Ka-ni, ngô tang-ko-ts ziu fōng Gyi.”¹⁷ (Tao tsih-k'eng-go nyih-ts, vu-pih-ts iao fōng ih-go væn-nying peh gyi-lah.)¹⁸ Gyi-lah 'eh-k'eo-zi-dong wæ-ky'i-læ, wô, “Ky'i-diao keh-go Nying; fōng Pô-lah-pô peh ah-lah.”¹⁹ *Keh-go Pô-lah-pô* ziu-z we-leh zing-li dzao-fæn sah-nying-go en-gyin ky'ih-lôh lao-kæn go.

¹³ 彼拉多朝拢箇星祭司头，连官府，连百姓，¹⁴ 等其拉话：
「尔拉解箇个人拨我，话其摇惑百姓。尔拉告其箇星事干已经来尔拉当面审过了，我看其一眼呒告罪。¹⁵ 就是希律也是介个，因为我差尔拉去见希律过了，就希律判断看来其做个事干呒告啥个该死个案件。¹⁶ 介呢，我打过仔就放其。」¹⁷ (到节肯个日子，务必子要放一个犯人拨其拉。)¹⁸ 其拉合口齐动怀起来，话：「弃掉箇个人，放巴拉巴拨阿拉。」¹⁹ 箇个巴拉巴就是为了城里造反杀人个案件挈落牢监个。

²⁰ Pe-lah-to i-s iao fōng Yiæ-su, tsæ *teng gyi-lah kōng ih-fæn*.²¹ Gyi-lah wæ-ky'i, z-ka wô, “Ting Gyi læ jih-z-kô-zōng! ting Gyi læ jih-z-kô-zōng!”²² Pe-lah-to di-sæn-tsao teng gyi-lah wô, “Gyi tso soh-go ôh z-ken? ngô k'en-feh-c'ih Gyi yiu kæ si go ze-ming: ka-ni, ngô tang-

ko-ts ziu fōng Gyi.”²² Gyi-lah wæ-wæ-hyiang pih *Pe-lah-to*, z iao Yiæ-su ting læ jih-z-kô-zōng: cong-nying teng keh-sing tsi-s-deo-go shih-wô ying-de.²⁴ Pe-lah-to ziu tsiao gyi-lah t'ao-go shih-wô ka tön-fah:²⁵ pô pah-sing t'ao-go, keh dzao-fæn sah ny ing ky'ih-lôh kæn-li cü-kwu, fōng-diao; pô Yiæ-su kao-dæ *ping*, i pah-sing sing-siang *ky'i bæn*.

²⁰ 彼拉多意思要放耶稣，再等其拉讲一番。²¹ 其拉怀起，是介话：「钉其来十字架上！钉其来十字架上！」²² 彼拉多第三遭等其拉话：「其做啥个恶事干？我看弗出其有该死个罪名。介呢，我打过仔就放其。」²² 其拉怀怀响逼彼拉多，是要耶稣钉来十字架上，众人等箇星祭司头个说话赢了。²⁴ 彼拉多就照其拉讨个说话介断法。²⁵ 把百姓讨个，箇造反杀人挈落监里主顾，放掉，把耶稣交代兵，依百姓心想去办。

²⁶ GYI-LAH pô Yiæ-su ta-leh-ky'i z-'eo, yiu ih-go Kwu-li-næ ny ing *kyiao-leh* Si-meng, dzong din-pæn-li ka læ; gyi-lah k'ô-leh gyi, pô jih-z-kô fōng-leh gyi sing-zōng, peh gyi pe-leh Yiæ-su 'eo-pe.

²⁶ 其拉把耶稣带勒去时候，有一个古利奈人叫勒西门，从田畈里介来，其拉柯勒其，把十字架放勒其身上，拨其揩勒耶稣后背。

²⁷ Yiu ih-do-dziao pah-sing wa-yiu-sing nyü-nying keng-kæn; keh-sing nyü-nying k'ao-k'ao *hyüong-kwun-deo* læ-tih k'oh Gyi.²⁸ Yiæ-su nyin-tæn-cün teng gyi-lah wô, “Yiæ-lu-sah-leng-go nyü-nying,

hao-vong we-leh Ngô k'oh; tōng-kæ we-leh ng-lah zi teng ng-nô ka k'oh.²⁹ Ing-we yiu nyih-ts læ-gyi, yiu nying we wô, ‘Ve sang go, teng gyi du-bi wa m-neh sang-ko go, teng gyi na m-neh *peh na-hwun* c'ih-ko go nyü-nying, yiu foh-ky'i.’³⁰ Keh-go z-'eo nying we hyiang-djôh sæn wô, ‘Hao tih-tao ah-lah sing-zông!’ yi teng siao sæn wô, ‘Hao kæ-djü ah-lah!’³¹ Ing-we ts'ing za zông-ts'ia we z-ka long gyi; ken za tao iao dza-go!”

²⁷ 有一大潮百姓还有星女人跟间，箇星女人敲敲胸腕头来的哭其。²⁸ 耶稣扭带转等其拉话：「耶路撒冷个女人，好留为了我哭，当该为了尔拉自等儿因介哭。²⁹ 因为有日子来其，有人会话，『蛤生个，等其肚皮还呒得生过个，等其奶呒得拨奶花出过个女人，有福气。』³⁰ 箇个时候人会向着山话，『好跌倒阿拉身上！』又等小山话，『好盖住阿拉！』³¹ 因为青柴尚且会是介弄其，干柴到要咋个！」

³² Wa-iyu liang-go t'o-leh-ky'i, z-go væn-nying, iao teng Yiæ-su veng-zi long-sah.

³² 还有两个拖勒去，是个犯人，要等耶稣份齐弄煞。

³³ TSEO tao ih-t'ah di-fông kyiao-leh [1]Kw'u-leo, læ keh-deo pô Yiæ-su teng keh *liang* væn-nying ting læ jih-z-kô-zông; ih-go læ Gyi jing-siu-pin, ih-go læ tsia-siu-pin.³⁴ Yiæ-su z-ka wô, “Ah-tia, nyiao-sô

gyi-lah; ing-we gyi-lah læ-tih tso-go z-ken gyi-z*i* feh hyiao-teh.” Gyi-lah ts'eh ts-meh-den, feng Yiæ-su i-zōng.

³³ 走到一堵地方叫勒骷髅^[1]，来箇头把耶稣等箇两犯人钉来十字架上，一个来其顺手边，一个来借手边。³⁴ 耶稣是介话：「阿爹，饶赦其拉，因为其拉来的做个事干其自弗晓得。」其拉撮指末头，分耶稣衣裳。

[1] *Ziu-z Kw'u-lu-deo*. 就是骷颅头。（原注）

³⁵ Pah-sing lih-leh k'en-tong. Kwun-fu teng gyi-lah dô-kô lang-siao *Gyi*, wô, “*Gyi yiu bih-nying kyiu-ko-de; ziah z Kyi-toh, Jing-ming kæn-djôh-go, næn-kæn hao Zi kyiu Zi.*” ³⁶ Keh-sing ping yia c'ü-siao *Gyi*, tseo-long-ky'i do sön-tsiu peh *Gyi ky'üoh*, z-ka wô, ³⁷ “*Ng ziah z Yiu-t'a nyding-go Wông-ti, hao Zi kyiu Zi.*” ³⁸ Yiæ-su zōng-deo yiu ih-tsiang diao-ts, yüong Hyi-li-nyi, Lo-mô, Hyi-pah-læ-go z-ngæn sia-tih, *ziu-z wô*, “*KEH Z YIU-T'A NYING-GO WÔNG-TI.*”

³⁵ 百姓立勒看东。官府等其拉大家冷笑其，话：「其有别人救过了，若是基督，神明拣着个，难间好自救自。」³⁶ 箇星兵也取笑其，走拢去驮酸酒拨其吃，是介话，³⁷ 「尔若是犹太人个皇帝，好自救自。」³⁸ 耶稣上头有一张条子，用希利尼，罗马，希伯来个字眼写的，就是话：「箇是犹太人个皇帝。」

³⁹ Keh liang kwô-kæn-go væn-nying ih-go sih-doh Yiæ-su, wô, “Ng ziah z Kyi-toh, hao kyi Zi teng ah-lah.” ⁴⁰ Di-nyi-go ing-ky‘i-læ, tsah-vah gyi, wô, “Ng ding-leh ih-yiang-go ze, wa we feh p’ô Jing-ming! ⁴¹ Ah-lah z ing-kæ-go; læ-tih ziu-go ze z pao-ing ah-lah tso-go z-ken: dæn-z Keh-we ih-ngæn mĕ-teh tso-dzæn.” ⁴² Gyi ziu teng Yiæ-su wô, “Cü, Ng tsih-công Ng koh-kô-go gyün-ping læ z-‘eo, kyi-teh ngô kyi.” ⁴³ Yiæ-su teng gyi wô, “Ngô tsing wô hyiang ng dao, Kyih-mih-ts ng we teng Ngô dô-kô læ foh-yün li-hyiang.”

³⁹ 箇两挂间个犯人一个亵渎耶稣, 话: 「尔若是基督, 好救自等阿拉。」⁴⁰ 第二个应起来, 责罚其, 话: 「尔定了一样个罪, 还会弗怕神明! ⁴¹ 阿拉是应该个, 来的受个罪是报应阿拉做个事干。但是箇位一眼呒得做赚。」⁴² 其就等耶稣话: 「主, 尔执掌尔国家个权柄来时候, 记得我记。」⁴³ 耶稣等其话: 「我真话向尔道, 今末仔尔会等我大家来福园里向。」

⁴⁴ Jih-nyi tin-cong ka kwông-kying, ^[1]pin-di heh-en, ih-dzih en tao sæn tin-cong. ⁴⁵ Nyih-deo pin-leh en; sing-din-li-go mun-tsiang cong-nyiang te-lih-k’æ: ⁴⁶ Yiæ-su do-do sing-hyiang eo-ky‘i-læ, wô, “Ah-tia, ‘Ngô weh-ling t’ôh læ Ng-go siu-li.’ [S. 31. 5.]” Kông-hao, ky‘i ziu dön-de.

⁴⁴ 十二点钟介光景，遍地^[1]黑暗，一直暗到三点钟。⁴⁵ 日头变
勒暗，圣殿里个幔帐中央尙裂开。⁴⁶ 耶稣大大声响讴起来，话：
「阿爹，『我活灵托来尔个手里。』[S. 31. 5.]」讲好，气就断了。

[1] Yiu-teh fæn, pin-t'in-di-'ô. Mt. Mk. yia z-ka. 有得翻，遍天地下。Mt. Mk.
也是介。（原注）

⁴⁷ Pah-tsong k'en-kyin keh-go z-ken, ziu kwe yüong-wô peh Jing-
ming, z-ka wô, “Keh-go Nying jih-dzæ z tsing-dzih-go.” ⁴⁸ Tseo-long-
læ k'en-k'en go cong-nying, ih k'en keh-sing z-ken, long-tsong k'ao-
k'ao hyüong-kwun-deo ka kyü-ky'i-de. ⁴⁹ Yiæ-su siang-joh-go nyig,
teng Kyüô-li-li keng-leh-læ-go nyü-nying, tu yün-yün lih-tong k'en-
kyin keh-sing z-ken.

⁴⁷ 百总看见箇个事干，就归荣华拨神明，是介话：「箇个人实
在是正直个。」⁴⁸ 走拢来看看个众人，一看箇星事干，拢总敲敲胸
腕头介归去了。⁴⁹ 耶稣相熟个人，等加利利跟勒来个女人，都远远
立东看见箇星事干。

⁵⁰ YIU ih-go nyig, ming-z kyiao-leh Iah-seh, z nyi-z-bu-li-go
kwun; tso-nying yi hao yi tsing-dzih, ⁵¹ gyi-lah siang-liang teng tso-go
z-ken tu feh k'eng shing-dzing; z Yiu-t'a di-fông Üô-li-mô-t'a zing-li-
go nyig, yia z siang-vông Jing-koh lœ go cü-kwu; ⁵² gyi tseo-tsing-ky'i
kyin Pe-lah-to, t'ao Yiæ-su-go s-siu. ⁵³ Ziu do-lôh-læ, yüong si mô-pu

ko-hao-ts, en-leh zah-ngæn zôh-c'ih-læ-go veng li-hyiang; dzong m̄-teh ih-go nyih tsông-ko.⁵⁴ Keh nyih z yü-be-nyih; en-sih-nyih z-'eo gying-de.

⁵⁰ 有一个人，名字叫勒约瑟，是议事部里个官，做人又好又正直，⁵¹ 其拉商量等做个事干都弗肯徇情，是犹太地方亚利马太城里个人，也是想望神国来个主顾，⁵² 其走进去见彼拉多，讨耶稣个尸首。⁵³ 就驮落来，用细麻布裹好仔，安勒石岩凿出来个坟里向，从呒得一个人葬过。⁵⁴ 箇日是预备日，安息日时候近了。

⁵⁵ Dzong Kyüô-li-li teng Yiæ-su dô-kô læ keh-sing nyü-nyih, yia keng-leh 'eo-deo ky'i, k'en-k'en veng-mo, teng Gyi s-siu dza tsông-fah.
⁵⁶ Ziu kyü-ky'i, pô hyiang-liao meh-yiah be-hao-ts; tsiao lih-fah deng-ko en-sih-nyih.

⁵⁵ 从加利利等耶稣大家来箇星女人，也跟勒后头去，看看坟墓，等其尸首咋葬法。⁵⁶ 就归去，把香料没药备好仔，照律法庵过安息日。

Lk. XXIV.

Ts'ih-nyih-go deo-nyih, heh-tsao t'in-nyiang, gyi-lah ta-leh be-hao-kæn-go hyiang-liao tao veng-deo læ; wa-jiu kyi-go nyih dô-kô

læ. ² K'en-kyin zah-deo dzong veng *meng-k'eo yi-kying fæn-ko-de:* ³
tseo-tsing-ky'i, m-neh k'en-kyin Cü Yiæ-su-go s-siu.

七日个头日，黑早天亮，其拉带勒备好间个香料到坟头来，还有几个人大家来。² 看见石头从坟门口已经翻过了。³ 走进去，听得看见主耶稣个尸首。

4 Keh-go z-ken tsing-hao læ-kæn nyi-'oh-peh-kyüih z-'eo, yiu liang-go ny ing c'ün-leh shih-kwah-liang i-zōng hweh-jün lih læ gyi-lah bōng-pin. ⁵ Nyü-nying p'ô-ky'i-læ, deo eo-tao hyiang di: *keh liang-go ny ing teng gyi-lah wô*, “Si-nying u-dōng dza-we læ-tih zing weh-nying? ⁶ Gyi feh læ dōng-deo, z weh-cün-læ-de: ng-lah hao kyi-teh wa læ Kyüô-li-li z-'eo, Gyi dza teng ng-lah kōng-ko-de, ziu-z wô, ⁷ ‘Nying-go Ng-ts pih iao song peh ze-nying-go siu-li, ting-sah læ jih-z-kô-zōng, tao di-sæn nyih tsæ weh-cün-læ.’”

⁴ 箇个事干正好来间疑惑不决时候，有两个人穿勒雪刮亮衣裳忽然立来其拉旁边。⁵ 女人怕起来，头伛倒向地。箇两个人等其拉话：「死人乌荡咋会来的寻活人？」⁶ 其弗来荡头，是活转来了。尔拉好记得还来加利利时候，其咋等尔拉讲过了，就是话，⁷ 『人个儿子必要送拔罪人个手里，钉煞来十字架上，到第三日再活转来。』』

⁸ Nyü-nying ziu kyi-teh-tao Yiæ-su-go shih-wô: ⁹ dzong veng-deo ka cün-læ, pô keh-sing z-ken long-tsang t'ong-cü jih-ih-go s-du, teng bih-go cong meng-du. ¹⁰ Læ wô hyiang s-du keh-sing z-ken dao, ziu-z Meh-da-lah-go Mô-li-üô teng Iah-üô-nô, Yüô-kôh-go ah-nyiang Mô-li-üô, wa-yiu keh-sing dô-kô læ-kæn-go bih-go nyü-nying.

⁸ 女人就记得到耶稣个说话。⁹ 从坟头介转来，把箇星事干拢总通知十一个使徒，等别个众门徒。¹⁰ 来话向使徒箇星事干道，就是抹大拉个马利亚等约亚拿，雅各个阿娘马利亚，还有箇星大家来间个别个女人。

¹¹ Nyü-nying-go shih-wô dziu s-du k'en-læ ôh-ziang z yiao-yin, feh siang-sing gyi-lah. ¹² Dæn-z Pe-teh lih-ky'i-sing peng tao veng-mo u-sen, deo eo-tao tsih k'en-kyin mô-pu en-kæn; ziu kyü tao zi-go u-sen, læ-tih hyi-gyi keh-go z-ken.

¹¹ 女人个说话就使徒看来恶像是谣言，弗相信其拉。¹² 但是彼得立起身奔到坟墓乌碎，头伛倒只看见麻布安间，就归到自个乌碎，来的稀奇箇个事干。

¹³ KEH nyih yiu liang-go meng-du tao ih-go hyiang-ts'eng ky'i, teng Yiæ-lu-sah-leng ts'ô nyiæn-ng li; di-ming kyiao-leh Yi-mô-ngwu: ¹⁴ gyi-lah i-lu dô-kô læ-tih kông-kông long-tsang keh-sing gying-læ z-ken. ¹⁵ Tsing-hao læ-tih kông læ-tih nyi-leng z-'eo, Yiæ-su Zi gying-

long-ky'i, teng gyi-lah dô-kô tseo.¹⁶ Gyi-lah ngæn-tsing mi-djü-de, feh nyiny-teh Gyi.

¹³ 箇日有两个门徒到一个乡村去，等耶路撒冷差廿五里，地名叫勒以马忤。¹⁴ 其拉依路大家来的讲讲拢总箇星近来事干。¹⁵ 正好来的讲来的议论时候，耶稣自近拢去，等其拉大家走。¹⁶ 其拉眼睛迷住了，弗认得其。

¹⁷ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, “Ng iu-meng-siang læ-tih tseo z-'eo dô-kô kông-læ-kông-ky'i, z soh-go shih-wô?”¹⁸ Keh ih-go kyiao-leh Keh-liu-pô we-teh Gyi, wô, “Yiæ-lu-sah-leng ziu-z tæn-kôh-kæn cü-kwu, iao-bông tsih-leh Ng ih-go nying feh hyiao-teh keh liang nyih zing-li-go z-ken ma!”¹⁹ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, “Soh-go z-ken?” Gyi-lah wô, “Kông Nô-sah-leh Yiæ-su-go z-ken; Gyi z-go sin-cü-nying, læ Jing-ming teng cong pah-sing-go min-zin kông shih-wô tso z-t'i tu yiu neng-ken;²⁰ ah-lah-go cong-nyiang keh-sing tsi-s-deo teng kwun-fu dza song Gyi ky'i *peh tsong-toh* ding si-ze, ting læ jih-z-kô-zông.²¹ Dæn-z ah-lah *zin-deo* siang-vông z Gyi tsiang-læ iao c'ü-joh Yi-seh-lih *pah-sing* go. Yia feh tæn-tsih z-ka, keh-sing z-ken 'eo-deo, kyih-mih yi-kying z di-sæn nyih de.²² Ping-ts'ia ah-lah cong-nyiang yiu kyi-go nyü-nying long-leh ah-lah ky'ih-hoh; gyi-lah tsao t'in-nyiang tao veng-deo læ-kæn,²³ m-neh k'en-kyin Gyi s-siu, tseo-læ wô k'en-kyin yiu

liang-go t'in-s yin-c'ih-læ, wô Yiæ-su weh-de.²⁴ Ah-lah de-ho yiu kyi-go tao veng-deo ky'i, ko-jün p'ong-djôh ziang nyü-nying wô ih-yiang-go; tsih-z feh k'en-kyin Yiæ-su."

¹⁷ 耶稣等其拉话：「尔忧闷相来的走时候大家讲来讲去，是啥个说话？」¹⁸ 箇一个叫勒革流巴回答其，话：「耶路撒冷就是耽搁间主顾，要防只勒尔一个人弗晓得箇两日城里个事干吗！」¹⁹ 耶稣等其拉话：「啥个事干？」其拉话：「讲拿撒勒耶稣个事干，其是个先知人，来神明等众百姓个面前讲说话做事体都有能干，²⁰ 阿拉个中央箇星祭司头等官府咋送其去拔总督定死罪，钉来十字架上。²¹ 但是阿拉前头想望是其将来要取赎以色列百姓个。也弗单只是介，箇星事干后头，今末已经是第三日了。²² 并且阿拉中央有几个女人弄勒阿拉吃惱，其拉早天亮到坟头来间，²³ 吼得看见其尸首，走来话看见有两个天使现出来，话耶稣活了。²⁴ 阿拉队伙有几个到坟头去，果然碰着像女人话一样个，只是弗看见耶稣。」

²⁵ Yiæ-su ziu teng gyi-lah wô, "Nyü-beng-go nying, sing-li ka næn-teh siang-sing keh-sing sin-cü-nying wô-ko-go long-tsong z-ken!
²⁶ Kyi-toh sin ziu keh-sing kw'u-næn, 'eo-deo hyiang Gyi yüong-wô, soh feh-z ing-kæ-go?"²⁷ Keh-tsao dzong Mo-si ky'i-deo teng cong sin-cü-nying, z væn-pah Sing-shü-li ts-tin Gyi go shih-wô, djiang-si ka-shih peh gyi-lah t'ing.

²⁵ 耶稣就等其拉话：「愚笨个人，心里介难得相信箇星先知人话过个拢总事干！²⁶ 基督先受箇星苦难，后头享其荣华，啥弗是应该个？」²⁷ 箇遭从摩西起头等众先知人，是凡百圣书里指点其个说话，详细解说拨其拉听。

²⁸ Kw'a gying-long gyi-lah sô ky'i-go hyiang-ts'eng, Yiæ-su ôh-zhang ih-dzih iao tseo-ko-ky'i: ²⁹ gyi-lah sah-k'eo liu Gyi, z-ka wô, “Yin-dzæ nyih-deo tang-ts'ia, kw'a yia-de; ts'ing teng ah-lah dô-kô deng-tong.” Ziu tseo-tsing-ky'i, teng gyi-lah dô-kô ky'i deng.

²⁸ 快近拢其拉所去个乡村，耶稣恶像一直要走过去。²⁹ 其拉煞扣留其，是介话：「现在日头打笪，快夜了，请等阿拉大家庵东。」就走进去，等其拉大家去庵。

³⁰ Yiæ-su teng gyi-lah zo-zih-go z-'eo, do-leh mun-deo, coh-foh-ts, p'ah-k'æ kao-fu gyi-lah. ³¹ Keh liang-go nyding ngæn-tsing ziu k'æ-de, nyding-teh Gyi: hweh-r-jün li-k'æ gyi-lah k'en Gyi feh-kyin. ³² Gyilah dô-kô z-ka wô, “Lu-zông teng ah-lah kông, ka-shih Sing-shü peh ah-lah t'ing, keh z-'eo ah-lah sing soh feh-z nyih-go?”

³⁰ 耶稣等其拉坐席个时候，驮勒馒头，祝福仔，赈开交付其拉。³¹ 箇两个人眼睛就开了，认得其。忽然离开其拉看其弗见。

³² 其拉大家是介话：「路上等阿拉讲，解说圣书拨阿拉听，箇时候阿拉心啥弗是热个？」

³³ Gyi-lah tōng-z dong-sing, kyü Yiæ-lu-sah-leng ky‘i; p‘ong-djôh jih-ih-go s-du teng gyi de-ho jü-long-kæn, tsing-hao læ-kæn kōng,³⁴ “Cü jih-dzæ z weh-cün-læ-de, peh Si-meng k‘en-kyin-ko-de.”³⁵ Keh liang-go ny ing ziu pô lu-zōng-go z-ken, teng Yiæ-su p‘ah-k‘æ mun-deo ziu peh gyi-lah ny ing-teh go z-ken, tu wô-c‘ih-læ-de.

³³ 其拉当时动身，归耶路撒冷去，碰着十一个使徒等其队伙聚拢间，正好来间讲，³⁴ 「主实在是活转来了，拨西门看见过。」
³⁵ 箴两个人就把路上个事干，等耶稣派开馒头就拨其拉认得个事干，都话出来了。

³⁶ Tsing læ-tong kōng keh-sing z-ken, Yiæ-su lih læ gyi-lah cong-nyiang, teng gyi-lah wô, “Ts‘ing ng-lah bing-en!”³⁷ Gyi-lah ky‘ih-ih-kying p‘ô-ky‘i-læ-de, keh-go k‘en-kyin-go ding-dao z ing-weng.³⁸ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah soh-go z-ken we ling-ling-dong? sing-li dza-we yiu ka nyi-‘ôh-go sing-siang bô-ky‘i-læ?³⁹ Hao k‘en Ngô siu Ngô kyiah, z Ngô-zi: ts‘ia moh-moh Ngô, hao k‘ao-jih; ing-weng z m-neh kweh-deo nyüoh, ziang ng k‘en-kyin Ngô z yiu-go.”⁴⁰ Keh-go shih-wô kōng-hao, ziu peh gyi-lah k‘en siu teng kyiah.

³⁶ 正来东讲箇星事干，耶稣立来其拉中央，等其拉话：「请尔拉平安！」³⁷ 其拉吃一惊怕起来了，箇个看见过个定道是阴魂。³⁸ 耶稣等其拉话：「尔拉啥个事干会懔懔动？心里咋会有介疑惑个心想

爬起来？³⁹ 好看我手我脚，是我自。且摸摸我，好靠实，阴魂是呒得骨头肉，像尙看见我是有个。」⁴⁰ 箇个说话讲好，就拨其拉看手等脚。

⁴¹ Meng-du we-leh hwun-hyi dzing-gyiu feh siang-sing, yi hyi-gyi; Yia-su teng gyi-lah wô, “Yiu soh-go ky'üoh-zih læ-tong m̄-teh?”⁴² Gyi-lah ziu do-tin tsih-joh-liao-go ng, teng ih-kw'e mih-fong-k'o peh Gyi.⁴³ Yia-su do-ts læ gyi-lah min-zin ky'üoh-de. Ziu teng gyi-lah wô, “Keh ziu-z Ngô wa teng ng-lah dô-kô læ-tong z-'eo kông-ko-liao shih-wô, z-ka wô, ‘Væn-pah læ Mo-si-go lih-fah, sin-cü-nying-go shü, teng Sing-s li-deo sia-tih ts-tin Ngô go, tu kæ yiu yiao-nyiæn go.’”

⁴¹ 门徒为了欢喜仍旧弗相信，又稀奇，耶稣等其拉话：「有啥个吃食来东呒得？」⁴² 其拉就驮点炙熟了个鱼，等一块蜜蜂窠拨其。⁴³ 耶稣驮仔来其拉面前吃了。就等其拉话：「箇就是我还等尔拉大家来东时候讲过了说话，是介话，『凡百来摩西个律法，先知人个书，等圣诗里头写的指点我个，都该有效验个。』」

⁴⁵ Keh-tsao Yia-su ziu k'æ gyi-lah-go ts'ong-ming, peh gyi haoming-bah Sing-shü-go i-s:⁴⁶ wa-yiu teng gyi-lah wô, “Shü-li yiu ka sia-tih, Kyi-toh ing-kæ z-ka ziu næn, tao di-sæn nyih dzong si-nying congyiang weh-cün-læ:⁴⁷ ping-ts'ia k'ao-djöh Gyi-go ming-deo kæ djün we-sing-cün-i sô-ze-go dao-li, dzong Yia-lu-sah-leng ky'i-deo, tao t'in-

‘ô væn-koh.⁴⁸ Ng-lah z keh-sing z-ken-go kyin-tsing.⁴⁸ Ngô Ah-tia sô ing-hyü-go, Ngô we s-lôh peh ng-lah: dæn-z ng-lah hao deng læ Yiæ-lu-sah-leng zing-li, teng-tao dzong zôn-deo kông-lôh neng-ken peh ng-lah.’

⁴⁵ 箇遭耶稣就开其拉个聪明，拨其好明白圣书个意思。⁴⁶ 还有等其拉话：「书里有介写的，基督应该是介受难，到第三日从死人中央活转来。⁴⁷ 并且靠着其个名头该传回心转意赦罪个道理，从耶路撒冷起头，到天下万国。⁴⁸ 尔拉是箇星事干个见证。⁴⁹ 我阿爹所应许个，我会赐落拨尔拉。但是尔拉好庵来耶路撒冷城里，等到从上头降落能干拨尔拉。」

⁵⁰ YLÆ-SU ling-leh meng-du tseo-c'ih tao Pah-da-nyi, liang-tsah siu di-tæn-ky'i coh-foh peh gyi-lah.⁵¹ Tsing-hao coh-foh z-'eo, li-k'æ gyi-lah, sing-zôn t'in ky'i-de.

⁵⁰ 耶稣领勒门徒走出到伯大尼，两只手提带起祝福拨其拉。⁵¹ 正好祝福时候，离开其拉，升上天去了。

⁵² Gyi-lah pa-pa Gyi, ziu hwun-hwun-hyi-hyi kyü Yiæ-lu-sah-leng ky'i:⁵³ djöng-djöng læ sing-din-li læ-tih tsæn-me coh-zia Jing-ming. Üô-meng.

⁵² 其拉拜拜其，就欢欢喜喜归耶路撒冷去。⁵³ 常常来圣殿里来的赞美祝谢神明。亚们。